

Medlemmer i Beiarn kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Mandag 28. august 2023 kl 10.00

Møtested: Møterom Helse, kommunehuset, Moldjord

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
07/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 20. apr 2023
08/23	Nummerert brev nr 1: Manglende signering på skjema RF 1022 Kontrolloppstilling til Skatteetaten
09/23	Revisors uttalelse etter forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen: Finans- og gjeldsforvaltning // Nummerert brev nr 2.
10/23	Oppfølging av kommunestyrets vedtak: Forvaltningsrevisjon eiendomsforvaltning
11/23	Rapport eierskapskontroll
12/23	Revisors vurdering av egen uavhengighet
13/23	Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2020-2023
14/23	Fremdriftsplan og innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027
15/23	Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden
16/23	Budsjett for kontroll og tilsyn 2024
17/23	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
18/23	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (tlf 41 21 20 00)

Moldjord, 18.august 2023

Terje Solhaug (s)
Leder kontrollutvalget

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 07/23

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 20.apr 2023

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 20. april 2023

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møte legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 20. april 2023 godkjennes.

Røkland, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – BEIARN KONTROLLUTVALG

Møtedato: Torsdag, 20. april 2023 klokken 10.00 – 13.00

Møtested: Kommunehuset, Moldjord

Saksnr.: 01/23-06/23

Til stede:

Terje Solhaug, leder
Gyda Tollånes, medlem
Audgar Carlsen, medlem
Ågot Eide, medlem

Forfall:

Tone Kristin Helbostad, nestleder

Varamedlemmer:

Ingen. Vara kunne ikke møte.

Øvrige:

Rådmann Ole Petter Nybakk sakene 02-04/23
Økonomisjef Geir Arne Solbakk sakene 02-03/23
Ansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst
Forvaltningsrevisor Mariell Myhre og
Ansvarlig regnskapsrevisor Svein Børre Olsen, Salten kommunerevisjon IKS
Sekretær for utvalget Ronny Seljeseth, Salten kontrollutvalgsservice KO

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 21.nov 2022
02/23	Årsregnskap og årsberetning for Beiarn Næringseiendom KF 2022 – kontrollutvalgets uttalelse
03/23	Årsregnskap og årsberetning for Beiarn kommune 2022 – kontrollutvalgets uttalelse
04/23	Avklaring for bestilling av eierskapskontroll
05/23	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
06/23	Eventuelt

01/23 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 21.nov 2022

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 21. november 2022 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 21. november 2022 godkjennes.

02/23 Årsregnskap og årsberetning for Beiarn Næringseiendom KF 2022 – kontrollutvalgets uttalelse

Rådmann Ole Petter Nybakk og økonomisjef Geir Arne Solbakk møtte i utvalget for å orientere og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Beiarn:

Kontrollutvalgets uttalelse om Beiarn Næringseiendom KFs årsregnskap for 2022.

Kontrollutvalget har i møte 20.04.2023 behandlet Beiarn Næringseiendom KF sitt årsregnskap for 2022. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3). Uttalelsen skal foreligge før formannskapet innstiller til vedtak om regnskapet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 13.04.2023, og årsberetning for 2022. I tillegg har revisor og kommunedirektør supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Beiarn Næringseiendom KF har i 2022 et netto driftsresultat på kr 3.941,- Revisor har, i revisjonsberetningen, ikke gitt merknader til årsregnskapet/årsberetningen. På grunnlag av

kontrollutvalgets kontrollaktiviteter anbefaler derfor kontrollutvalget at årsregnskap og årsberetning for 2022 blir godkjent slik det foreligger.

Ut over det som kommer frem av årsregnskap og årsberetning, samt revisjonsberetningen av 13.04.2023 har kontrollutvalget ikke merknader til Beiarn Næringseiendom KF sitt årsregnskap for 2022.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til kommunestyret i Beiarn:

Kontrollutvalgets uttalelse om Beiarn Næringseiendom KFs årsregnskap for 2022.

Kontrollutvalget har i møte 20.04.2023 behandlet Beiarn Næringseiendom KF sitt årsregnskap for 2022. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3). Uttalelsen skal foreligge før formannskapet innstiller til vedtak om regnskapet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 13.04.2023, og årsberetning for 2022. I tillegg har revisor og rådmann supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Beiarn Næringseiendom KF har i 2022 et netto driftsresultat på kr 3.941,- Revisor har, i revisjonsberetningen, ikke gitt merknader til årsregnskapet/årsberetningen. På grunnlag av kontrollutvalgets kontrollaktiviteter anbefaler derfor kontrollutvalget at årsregnskap og årsberetning for 2022 blir godkjent slik det foreligger.

Ut over det som kommer frem av årsregnskap og årsberetning, samt revisjonsberetningen av 13.04.2023 har kontrollutvalget ikke merknader til Beiarn Næringseiendom KF sitt årsregnskap for 2022.

03/23 Årsregnskap og årsberetning for Beiarn kommune 2022 – kontrollutvalgets uttalelse

Rådmann Ole Petter Nybakk og økonomisjef Geir Arne Solbakk møtte i utvalget for å orientere og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Beiarn:

Kontrollutvalgets uttalelse om Beiarn kommunes årsregnskap for 2022.

Kontrollutvalget har i møte 20.04.2023 behandlet Beiarn kommune sitt årsregnskap for 2022. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale

seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3). Uttalelsen skal foreligge før formannskapet innstiller til vedtak om regnskapet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14.04.2023, og årsberetning for 2022. I tillegg har revisor og rådmann supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Kommunen har i 2022 et negativt netto driftsresultat på kr 17.005.418. Revisor har, i revisjonsberetningen, ikke gitt merknader til årsregnskapet/årsberetningen. På grunnlag av kontrollutvalgets kontrollaktiviteter anbefaler derfor kontrollutvalget at årsregnskap og årsberetning for 2022 blir godkjent slik det foreligger.

Kontrollutvalget vil likevel gjøre kommunestyret oppmerksom på følgende forhold:

- Selv om kommunen har en robust finansiell status, bemerkes det at kommunen er avhengig av løpende kraftinntekter og avkastning på finansmarkedet for å kunne opprettholde driftsnivået.
- Kommunestyret har vedtatt 3 økonomiske handlingsregler:
 - o Handlingsregel om størrelse på disposisjonsfond og bufferfond er oppfylt.
 - o Handlingsregel om størrelsen på lånegjeld er oppfylt. Egenfinansiering av investeringer er lavere enn måltall, men forklares med at tidligere års investeringsvedtak ikke har slik egenfinansieringskrav. Nye investeringer fra 2021 er finansiert i henhold til handlingsregel.
 - o Handlingsregel om størrelse på korrigert netto driftsresultat er ikke oppfylt.

Ut over det som er nevnt i uttalelsen, og det som kommer frem av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken, samt revisjonsberetning og revisors oppsummeringsbrev datert 14.04.2023, har kontrollutvalget ikke ytterligere merknader til Beiarn kommunes årsregnskap for 2022.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til kommunestyret i Beiarn:

Kontrollutvalgets uttalelse om Beiarn kommunes årsregnskap for 2022.

Kontrollutvalget har i møte 20.04.2023 behandlet Beiarn kommune sitt årsregnskap for 2022. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3). Uttalelsen skal foreligge før formannskapet innstiller til vedtak om regnskapet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14.04.2023, og årsberetning for 2022. I tillegg har revisor og rådmann supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Kommunen har i 2022 et negativt netto driftsresultat på kr 17.005.418. Revisor har, i revisjonsberetningen, ikke gitt merknader til årsregnskapet/årsberetningen. På grunnlag av kontrollutvalgets kontrollaktiviteter anbefaler derfor kontrollutvalget at årsregnskap og årsberetning for 2022 blir godkjent slik det foreligger.

Kontrollutvalget vil likevel gjøre kommunestyret oppmerksom på følgende forhold:

- Selv om kommunen har en robust finansiell status, bemerkes det at kommunen er avhengig av løpende kraftinntekter og avkastning på finansmarkedet for å kunne opprettholde driftsnivået.
- Kommunestyret har vedtatt 3 økonomiske handlingsregler:
 - o Handlingsregel om størrelse på disposisjonsfond og bufferfond er oppfylt.
 - o Handlingsregel om størrelsen på lånegjeld er oppfylt. Egenfinansiering av investeringer er lavere enn måltall, men forklares med at tidligere års investeringsvedtak ikke har slik egenfinansieringskrav. Nye investeringer fra 2021 er finansiert i henhold til handlingsregel.
 - o Handlingsregel om størrelse på korrigert netto driftsresultat er ikke oppfylt.

Ut over det som er nevnt i uttalelsen, og det som kommer frem av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken, samt revisjonsberetning og revisors oppsummeringsbrev datert 14.04.2023, har kontrollutvalget ikke ytterligere merknader til Beiarn kommunes årsregnskap for 2022.

04/23 Avklaring for bestilling av eierskapskontroll

Utførende revisor presenterte under møtet forslag til justert prosjektplan datert 17.04.2023.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget avventer bestilling av eierskapskontroll inntil det gis en presisering av kommunestyrets vedtak i sak 50/22.

Sak med prosjektplan for bestilling av eierskapskontroll fremmes så snart slik avklaring foreligger.

Omforent forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av eierskapskontroll slik det er beskrevet i justert prosjektplan av 17.04.2023. Dersom kommunestyret kommer med ytterligere presiseringer om kontroll av kommunens eierinteresser i IKSene, jfr vedtak i kommunestyrets sak 50/22, kan dette inngå som en tilleggsbestilling eller som eget prosjekt. Dersom slik presisering kommer, vil det bli forelagt kontrollutvalget i eget møte.

Innenfor rammen av eierskapskontrollens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justeringer av de fastsatte problemstillingene ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av eierskapskontroll slik det er beskrevet i justert prosjektplan av 17.04.2023. Dersom kommunestyret kommer med ytterligere presiseringer om kontroll av kommunens eierinteresser i IKSene, jfr vedtak i kommunestyrets sak 50/22, kan dette inngå som en tilleggsbestilling eller som eget prosjekt. Dersom slik presisering kommer, vil det bli forelagt kontrollutvalget i eget møte.

Innenfor rammen av eierskapskontrollens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justeringer av de fastsatte problemstillingene ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

05/23 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisjonen orienterte:

- Underbemanning hos regnskapsrevisjon over tid, har vært nødvendig å utsette noen oppdrag. Ny revisor begynte på mandag.
- Flere skifter av forvaltningsrevisorer. Fulltallig med faste ansatte nå.
- Ansatte i Bodø har flyttet ut av Postgården. Er midlertidig i Central Atrium, flytter inn permanent i Sentrumsterminalen, Sjøgata før jul.

Sekretariatet orienterte om dokumenter vedlagt innkallingen.

30/22 Eventuelt

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling

Moldjord, den 20. april 2023

Ronny Seljeseth
Referent.

Utskrift sendes:

Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer

Beiarn kommunestyre, ordfører og rådmann

SAK 08/23

Nummerert brev nr 1: Manglende signering på skjema RF 1022 Kontrolloppstilling til Skatteetaten

Saksgang:
Kontrollutvalget**Møtedato:**
28.08.2023**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS 05.06.2023: Nummerert brev nr 1 Manglende signering på skjema RF 1022 Kontrolloppstilling til Skatteetaten

Bakgrunn for saken:

Vedlagt nummererte brev nr 1 fra Salten kommunerevisjon datert 05. juni 2023 er sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Revisor skal i henhold til kommuneloven § 27-4, første ledd, sende skriftlige meldinger til kontrollutvalget om følgende forhold:

- vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon*
- vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*
- vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen*
- manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik*
- enhver mislighet*
- hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte***
- hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.*

Av samme paragraf følger det at Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

I det nummererte brevet skriver revisor følgende om bakgrunnen for at han har sendt skriftlig melding til kontrollutvalget:

«Kommunen skal i henhold til Skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11 levere kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp. Skjema for lønns- og pensjonskostnader skal vise at det er samsvar mellom lønnsutgiftene i årsregnskapet og innberettede beløp. Frist for å levere skjemaet til skattekontoret er 31. mai. Kontrolloppstillingen skal signeres av revisor.

Da vi har ikke mottatt en slik oppstilling fra Beiarn kommune innen fristen, har vi ikke hatt mulighet til å kontrollere og underskrive denne for 2022.»

Formålet med skjema RF-1022 er å avstemme opplysninger om utbetalinger som er rapportert via A-ordningen samsvarer med faktiske registrerte utbetalinger som er ført i regnskapet. Skjema skal ifølge Skatteetaten brukes av alle som har opplysningspliktige utbetalinger og som er bokføringspliktig etter lov eller etter forskrift gitt i medhold av lov, herunder offentlige etater og institusjoner. (...) Offentlige etater og skattefrie institusjoner leverer skjemaet til skattekontoret innen 31. mai året etter inntektsåret.

Som et ledd i kontrollutvalgets behandling er det i brev 03.07.2023 til rådmannen bedt om en skriftlig uttalelse med kommentar til det nummererte brevet innen 16.08.2023. Slik uttalelse er ikke mottatt, men vil ettersendes så snart den foreligger. Videre er det bedt om at rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, møter i utvalget kl 10.00, for å redegjøre om oppfølging av det nummererte brevet, samt svare på eventuelle spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Vurdering:

Kommuneloven § 24-7 setter krav til at revisor gir en skriftlig melding i form av nummererte brev til kontrollutvalget når revisor oppdager visse feil og mangler hos den som blir revidert. Gjennomgående er det krav til slike meldinger når det oppdages vesentlige feil og mangler, misligheter, men også altså at revisor i slike meldinger skal begrunne hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til mottatt nummerert brev nr 1 fra revisor angående manglende signering på skjema RF 1022 til Kontrolloppstilling til Skatteetaten.
2. Kontrollutvalget registrerer følgende om administrasjonens oppfølging av forhold revisor har tatt opp i nummererte brev:.....

Røkland, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Beiarn kommune

Deres ref.:

Vår ref.: 1010 9.E6.11/SBO

Dato: 5. juni 2023

Nummerert brev nr. 1

Manglende signering på skjema RF – 1022 Kontrolloppstilling til skatteetaten

Kommunen skal i henhold til Skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11 levere kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp. Skjema for lønns- og pensjonskostnader skal vise at det er samsvar mellom lønnsutgiftene i årsregnskapet og innberettede beløp. Frist for å levere skjemaet til skattekontoret er 31. mai. Kontrolloppstillingen skal signeres av revisor.

Da vi har ikke mottatt en slik oppstilling fra Beiarn kommune innen fristen, har vi ikke hatt mulighet til å kontrollere og underskrive denne for 2022.

I henhold til Kommuneloven § 24-7, f. skal revisor gi skriftlig melding om hvorfor oppgaver som kommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte, ikke er underskrevet. Slike meldinger skal sendes i nummererte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Med hilsen

Svein Børre Olsen
Svein Børre Olsen
oppdragsansvarlig revisor

KOPI: skatteetaten, rådmannen i Beiarn kommune

SAK 09/23**Revisors uttalelse etter forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen: Finans- og gjeldsforvaltning // Nummerert brev nr 2.****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
28.08.2023**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS, 27.06 2023: Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen
- Salten kommunerevisjon IKS, 27.06.2023: Nummerert brev nr 2.
- Beiarn kommune, 19.06.2023. Uttalelse fra ledelsen.
- Beiarn kommune, økonomisjef, 05.07.2023. Mail: Utkast til nytt finansreglement – til vurdering og innspill i videre arbeide

Bakgrunn for saken

I kontrollutvalgets sak 29/22 *Orienteringer fra revisjon og sekretariat*, ble utvalget informert om at revisor hadde valg ut finansforvaltning som tema for årlig etterlevelseskontroll.

Kommuneloven § 24-9 stiller krav til kontroll med kommunens økonomiforvaltning, ut over den kontroll som skjer ved ordinær regnskapsrevisjon:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til Rådmannen, om resultatet av kontrollen.

Kontrollutvalget skal i henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 «*påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.*»

Kontrollen blir gjort gjeldende fra regnskapsåret 2022, og revisor skal rapportere resultatet fra sin etterlevelseskontroll innen 30. juni 2023. Formålet med kontrollen er å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak innen økonomiforvaltningen.

Vedlagt saken er revisors notat datert 27. juni 2023 etter gjennomført etterlevelseskontroll. Kontrollen har videre medført et nummerert brev utstedt av revisor 27.juni 2023, også vedlagt saken. Revisor skal i henhold til kommuneloven § 27-4, første ledd, sende skriftlige meldinger til kontrollutvalget om følgende forhold:

- a) *vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon*
- b) *vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*
- c) *vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen*
- d) *manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik*
- e) *enhver mislighet*
- f) *hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte*
- g) *hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.*

Revisors funn:

Revisor har laget følgende problemstillinger:

1. Er finansreglementet oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020?
2. Er det etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen?
3. Er det gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften?

Følgende er undersøkt av revisor:

- Er det etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift.
- Er det utarbeidet rutiner for vurdering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet.
- Er det rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet.
- Rapporteres 2 ganger i året om finansielle midler og gjeld
- Rapporteres det etter utgangen av hvert år om utviklingen og status om finansielle midler og gjeld.
- Om det i finansrapporteringene rapporteres om:
 - o sammensetningen og verdien av de finansielle forpliktelsene
 - o det opplyses om de finansielle forpliktelsesenes løpetid og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd.
 - o det opplyses om markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser og renterisiko som ligger i endring av markedsrente

Avvik som fører til en modifisert uttalelse, skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev. Resultatene av kontrollen har medført at revisor har utstedt nummerert brev med følgende avvik:

- Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldende fra 01.01.2020
- Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift.
- Finansrapporteringen er mangelfull i henhold til kravene finansforskriften § 8.

Revisor skriver følgende i sin konklusjon:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på at Beiarn kommune ikke har etterlevd bestemmelsene i kommuneloven § 14-1 tredje ledd, jf. § 14-13 første ledd og § 14-2 bokstav e. Dette begrunnes med følgende funn:

1. *Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020*
2. *Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift*
3. *Finansrapporteringen er mangelfull sett opp mot kravene i finansforskriften § 8*

Vurdering:

Rådmannen er i brev av 03.07.2023 bedt om å kommentere avvikene og hvordan disse planlegges fulgt opp. I tillegg er rådmannen eller den rådmannen bemyndiger bedt om å møte i utvalget for å redegjøre for saken og svare på eventuelle spørsmål. Når revisjonen finner avvik som kan medføre modifisert uttalelse, gis administrasjonen på forhånd mulighet å komme utfyllende informasjon eller kommentere revisors vurderinger før endelig revisjonsuttalelse blir utstedt. Administrasjonen har valgt å sende kopi av sitt tilsvaret til revisjonen av 19.06.2023 som sin informasjon til kontrollutvalget. Tilsvaret er vedlagt saken.

Rådmannen mener at deres forvaltning skjer innenfor rammene av ny finansforskrift, likeledes med rapportering til kommunestyret. Utover den lovpålagte rapporteringen innhentes det en intern kvalitetssikring fra Nordea Markets. Denne måler faktisk forvaltning opp mot eget reglement samt angir stresstest av samlet portefølje.

Revisor opplyser at kommunens tilsvaret ikke har gitt nye fakta som av betydning for revisors konklusjon. Revisor vil være tilstede under møtet og kan gi utdypende vurderinger om hvordan dette er vurdert.

I etterkant av at det nummererte brevet ble utstedt fra revisor har sekretariatet mottatt korrespondanse som viser at arbeid med nytt finansreglement er igangsatt. Revideringen av reglementet begrunnes med «interne behov og ønsker» og reguleringer gjennom ny kommunelov, ny forskrift om finans- og gjeldsforvaltning samt veileder til garanti- og finansforskriften. Korrespondansen er vedlagt saken for å vise fremdriften for kontrollutvalget. Det kommer frem av mailen at ambisjonen er å forelegge nytt revidert reglement for kommunestyret i oktober.

Forslag til vedtak:

Beiarn kontrollutvalg har mottatt revisors uttalelse av 27.juni 2023 etter at det i samsvar med kommunelovens § 24-9 er gjennomført forenklet etterlevelseskontroll om etterlevelse av økonomiforvaltningen når det gjelder finans- og gjeldsforvaltning.

Revisor skriver i sin konklusjon for etterlevelseskontrollen at Beiarn kommune ikke har etterlevd nye bestemmelser i lov og forskrift om utarbeidelse av finansreglement, at det ikke er etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen som er oppdatert etter ny lov og forskrift og at finansrapporteringen er mangelfull. Kontrollutvalget registrerer at kontrollen har medført at revisor har utstedt nummerert brev om forholdet.

Kontrollutvalget registrerer følgende om administrasjonens oppfølging av forhold revisor har tatt opp i nummerert brev nr 2:.....

Røkland, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Til kontrollutvalget i
Beiarn kommune

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato: 27.06.2023

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Beiarn kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

I vår risiko- og vesentlighetsanalyse har vi definert finans- og gjeldsforvaltning med størst risiko for manglende etterlevelse. Kontroll av etterlevelse av reglene for finans- og gjeldsforvaltning er derfor gjennomført.

Revisor har laget følgende problemstillinger:

1. Er finansreglementet oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020?
2. Er det etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen?
3. Er det gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften?

Følgende er undersøkt av revisor:

- Er det etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift.
- Er det utarbeidet rutiner for vurdering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet.
- Er det rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet.
- Rapporteres 2 ganger i året om finansielle midler og gjeld
- Rapporteres det etter utgangen av hvert år om utviklingen og status om finansielle midler og gjeld.

- Om det i finansrapporteringene rapporteres om:
 - Sammensetningen og verdien av de finansielle forpliktelsene
 - det opplyses om de finansielle forpliktelsenes løpetid og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd.
 - det opplyses om markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser og renterisiko som ligger i endring av markedsrente

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden. I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Salten kommunerevisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Revisors oppsummering og konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme på at Beiarn kommune ikke har etterlevd bestemmelsene i kommuneloven § 14-1 tredje ledd, jf. § 14-13 første ledd og § 14-2 bokstav e. Dette begrunnes med følgende funn:

1. Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020
2. Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift
3. Finansrapporteringen er mangelfull sett opp mot kravene i finansforskriften § 8

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse-ansvar med økonomiforvaltningen og til Beiarn kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Svein Børre Olsen

Svein Børre Olsen
oppdragsansvarlig revisor

Synne Skoglund

Synne Skoglund
utførende revisor

Til kontrollutvalget i
Beiarn kommune

Deres ref.: *

Vår ref.:

Sted/dato: Bodø, 27.06.2023

NUMMERERT BREV NR. 2

Vi har utført et attestasjonsoppdrag, som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Beiarn kommunes etterlevelse av bestemmelser om finans- og gjeldsforvaltning i kommuneloven med tilhørende forskrift. Avvik som fører til en modifisert uttalelse, skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev.

Vi har funnet at kommunen pr 31.12.2022 hadde følgende avvik:

- Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020
- Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift
- Finansrapporteringen er mangelfull sett opp mot kravene i finansforskriften § 8

Svein Børre Olsen

Svein Børre Olsen
oppdragsansvarlig revisor

UTTALELSE FRA LEDELSEN

Til

Salten Kommunerevisjon IKS
v/ Synne Skoglund

Uttalelse fra ledelsen om forenklet etterlevelseskroll på området finans- og gjeldsforvaltning i Beiarn kommune.

Ledelsens ansvar:

- Vi er kjent med vårt ansvar for å utforme og iverksette en hensiktsmessig intern kontroll for å sikre etterlevelse av lov, forskrift, egne reglementer og vedtak.
- Vi bekrefter at vi har gitt revisor etterspurt informasjon som vurderes relevant og vesentlig for forenklet etterlevelseskroll på området finans- og gjeldsforvaltning.
- Vi kjenner ikke til at det er manglende etterlevelse av lov, forskrift, egne reglementer eller vedtak i kommunen utover det som er beskrevet i revisors uttalelse.
- Vi er gjort kjent med innholdet i revisors uttalelse.

Ledelsens kommentar til utkast til Tilbakemelding etterlevelseskroll – finans og gjeldsforvaltning i Beiarn kommune:

- Vi vil kommentere at den faktiske forvaltningen oppfattes å skje innenfor rammene som følger av ny finansforskrift.
- Det samme gjelder rapporteringen som rutinemessig gis til Beiarn Formannskap og til Beiarn kommunestyre. Etter vårt syn ivaretar rapporteringen de krav til rapportering som kommer frem av §8 i «Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og Fylkeskommuner» av 18.11.2019. Ut over lovpålagt krav til rapportering fra rådmannen innhentes det ved hver tertialrapportering og ved rapportering i forbindelse med årsoppgjøret en ekstern kvalitetssikring fra Nordea Markets. Denne måler faktisk forvaltning av kommunens finansielle aktiva opp mot gjeldende finansreglement av 22.06.2016 samt angir stresstest av samlet portefølje. Vi viser i denne sammenheng også til Veileder til garanti- og finansforskriften, H-2464, utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet mai 2020.

Sted og dato:

Molejord 19. jún. 23

Rådmann

Kontaktperson

Fra: [Geir Arne Solbakk](#)
Til: "[Anders Haugan](#)"; [Roald Sindre Hansen](#); ole.andreas.johansen@nordea.com; [Mattis Sveine](#)
Kopi: [Ole Petter Nybakk](#); [Ronny Seljeseth](#)
Emne: Utkast til nytt Finansreglement - til vurdering og innspill i videre arbeide
Dato: onsdag 5. juli 2023 08:54:42
Vedlegg: [image001.png](#)
[240516 BEIARN-FINANSREGLEMENT 2016.doc](#)
[Utkast_19.06.2023.docx](#)

Hei.

Endelig foreligger et utkast fra oss på nytt Finansreglement for kommunen. Dette utkastet er betydelig mere omfattende enn tidligere reglement. Dels skyldes dette interne behov og ønsker og dels har dette sin årsak i reguleringer gjennom ny kommunelov, ny forskrift om finans- og gjeldsforvaltning samt veileder til garanti- og finansforskriften.

Vi ser av vårt arbeide så langt at de nye lov- og forskriftskravene ikke i vesentlig grad rokker med den praksis vi har hatt opp til i dag. Dette handler nok mere om å få inn formalitetene i nytt reglement slik at dette fremstår som fullverdig ut fra nye krav.

Jeg har lagt inn en del kommentarer i dokumentet der jeg anser det viktig at vi ekstra nøye evaluerer hvorvidt vi skal videreføre dagens rammeverk eller vi skal implementere nytt rammeverk. Dette gjelder spesielt forholdene rundt plassering av aktiva samt krav til disse. Viktig her at vi oppdaterer reglementet til «dagens standard» da tidligere reglement er fra 2016.

Håper dere får anledning til å se på dette og komme med innspill i løpet av en «ellers rolig sommer». Om vi kan få en tilbakemelding innen utgangen av august måned så har vi muligheten til å få nytt Finansreglement ferdig og behandlet i oktober i forbindelse med innsetting av nytt kommunestyre etter valget.

M.v.h

SAK 10/23

Oppfølging av kommunestyrets vedtak: Forvaltningsrevisjon eiendomsforvaltning

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:

- a) Salten kommunerevisjon IKS, 14.09.2022: Rapport forvaltningsrevisjon Eiendomsforvaltning Beiarn kommune (utdrag; sammendrag og konklusjon og anbefalinger)
- b) Beiarn kontrollutvalg, 21.11.2022, saksfremlegg sak 24/22. Rapport forvaltningsrevisjon Eiendomsforvaltning.

Bakgrunn for saken:

Rapport fra forvaltningsrevisjon om eiendomsforvaltningen i kommunen ble behandlet av kommunestyret i møte 14.desember 2022 sak 51/22 med følgende vedtak:

1. *Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Beiarn og tas til etterretning.*
2. *Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.*
3. *Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres innen ett år.*

Kommunestyrets vedtak peker på rapportens fire anbefalinger ved at kommunen bør:

- *utarbeide og vedta mål, strategier og langtidsplan for eiendomsforvaltningen i kommunen.*
- *prioritere å få på plass systematisk registrering og oppdatering av tilstanden på kommunens bygninger.*
- *utarbeide en rutine for systematisk rapportering om tilstanden og vedlikeholdsbehovet til kommunens bygningsmasse.*
- *utarbeide en rutine og elektronisk system som sikrer en felles kommunal plattform for innmelding av brukerbehov og tilbakemelding på at disse er utført.*

Rapporten konkluderte den gang at Beiarn kommune i liten grad har etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger, noe som bør tilsi særlig oppfølging og oppmerksomhet fra kontrollutvalgets side. I henhold til kommunestyrets vedtak og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak fra forvaltningsrevisjon følges opp.

På bakgrunn av at saken er satt på dagsorden er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om møte i kontrollutvalget kl 10.30 for å redegjøre om den oppfølging vedtaket har fått fra administrasjonens side. Det er også bedt om at en skriftlig versjon av redegjørelsen oversendes til sekretariatet innen 16.08.2023, slik at den kan sendes utvalgets medlemmer i forkant av møtet. I tillegg er det opplyst at kontrollutvalget kan ha ønske om å stille spørsmål i tilknytning til saken.

Skriftlig redegjørelse fra administrasjonen er ikke mottatt ved utsendelse av sakspirene og vil ettersendes når den kommer sekretariatet i hende.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg § 5 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 51/22 Forvaltningsrevisjon Eiendomsforvaltning.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon

Eiendomsforvaltning

Beiarn kommune

SAMMENDRAG

Salten kommunerevisjon IKS har i denne undersøkelsen tatt for oss eiendomsforvaltningen i Beiarn kommune. Formålet med prosjektet har vært å belyse om Beiarn kommune har et rasjonelt dokumenterbart system, for vedlikehold av bygg, som er egnet til å forhindre verdiforringelse i bygningsmassen. Videre å gi kommunestyret tilstrekkelig informasjon om tilstand/vedlikeholdsbehov på kommunens eide bygningsmasse.

I undersøkelsen har vi forsøkt å svare ut følgende problemstilling:

**HAR KOMMUNEN ETABLERT HENSIKTMESSIGE SYSTEM OG
RUTINER SOM KAN IVARETA ET GODT OG LANGSIKTIG
VEDLIKEHOLD AV BYGNINGER?**

Revisor konkluderer med at:

Beiarn kommune har i liten grad etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger.

Beiarn kommune har utarbeidet en Boligpolitisk handlingsplan for 2019-2023, utover dette har ikke kommunen noen overordnet mål og strategier for kommunens bygningsmasser.

Beiarn har et databaserte system (Facilit) for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU-system). I slike system er det gjerne et komplett eiendomsregister med full oversikt over alle eide og leide eiendommer og objekter. I tillegg registreres alle avvik på bygningsmassen som meldes inn fra brukere eller egne ansatte. Videre bygger man opp drift- og vedlikeholdsplaner og det lages arbeidsordrer knyttet til hvert enkelt prosjekt i

vedlikeholdsplanene. Systemet ivaretar også dokumentasjon på hva som er gjort med det enkelte bygg, samt økonomien knyttet til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling. Systemet er ikke oppe og går på en måte som gjør at de får benyttet programmets egenskaper for planmessig oppfølging. For å få dette programmet til å fungere trenger de å få kartlagt alle byggene og lagt inn alle opplysningene programmet trenger for å fungere.

Vurdert på bakgrunn av dagens arbeidsoppgaver kan det se ut til at avdelingen har tilstrekkelig kompetanse, men mangel på kapasitet. Vaktmestere har fått muligheter faglig utvikling og oppgradering til fagbrev. Imidlertid bør de ha en tanke om å bedre kompetansen i avdelingen på sikt, ikke minst med tanke på kartlegging og analyse av bygninger for å hente inn data til Facilit. De bør derfor få på plass en kompetanseplan. Revisor vurderer det som naturlig at en liten kommune som Beiarn ikke kan ha egen kompetanse til å utføre større prosjekter og at disse må håndteres med kjøp av tjenester

Revisjonen mener rapportering om bygningenes tilstand og vedlikeholdsbehov er en grunnleggende forutsetning for at kommunestyret skal settes i stand til å prioritere ressursene. Det foreligger det ikke formelle rutiner for systematisk rapportering av tilstand og vedlikeholdsetterslep.

Revisor ser særlig på bygningstilstanden og vedlikeholdsbehovet, og få en samlet framtidige og løpende behov i et og samme system. Slike systemer vil, når de utnyttes og følges opp, i seg selv bidra til en effektivisering innen eiendomsforvaltningen ved at man får bedre oversikt og kontroll. slik at en kan prioritere riktig å ta ting i riktig rekkefølge slik at en får mer ut av ressursene en har.

Anbefalinger

Beiarn kommune bør:

- utarbeide og vedta mål, strategier og langtidsplan for eiendomsforvaltningen i kommunen.
- prioritere å få på plass systematisk registrering og oppdatering av tilstanden på kommunens bygninger.
- utarbeide en rutine for systematisk rapportering om tilstanden og vedlikeholdsbehovet til kommunens bygningsmasse.
- utarbeide en rutine og elektronisk system som sikrer en felles kommunal plattform for innmelding av brukerbehov og tilbakemelding på at disse er utført.

3 Konklusjon og anbefaling

3.1 Oppsummering og konklusjoner

**HAR KOMMUNEN ETABLERT HENSIKTMESSIGE SYSTEM OG
RUTINER SOM KAN IVARETA ET GODT OG LANGSIKTIG
VEDLIKEHOLD AV BYGNINGER?**

Revisor konkluderer med at:

Beiarn kommune har i liten grad etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger.

Beiarn kommune har utarbeidet en Boligpolitisk handlingsplan for 2019-2023, utover dette har ikke kommunen noen overordnet mål og strategier for kommunens bygningsmasser.

Beiarn har et databaserte system (Facilit) for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU-system). I slike system er det gjerne et komplett eiendomsregister med full oversikt over alle eide og leide eiendommer og objekter. I tillegg registreres alle avvik på bygningsmassen som meldes inn fra brukere eller egne ansatte. Videre bygger man opp drift- og vedlikeholdsplaner og det lages arbeidsordrer knyttet til hvert enkelt prosjekt i vedlikeholdsplanene. Systemet ivaretar også dokumentasjon på hva som er gjort med det enkelte bygg, samt økonomien knyttet til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling. Systemet er ikke oppe og går på en måte som gjør at de får benyttet programmets egenskaper

for planmessig oppfølging. For å få dette programmet til å fungere trenger de å få kartlagt alle byggene og lagt inn alle opplysningene programmet trenger for å fungere.

Vurdert på bakgrunn av dagens arbeidsoppgaver kan det se ut til at avdelingen har tilstrekkelig kompetanse, men mangel på kapasitet Vaktmestere har fått muligheter faglig utvikling og oppgradering til fagbrev. Imidlertid bør de ha en tanke om å bedre kompetansen i avdelingen på sikt, ikke minst med tanke på kartlegging og analyse av bygninger for å hente inn data til Facilit. De bør derfor få på plass en kompetanseplan. Revisor vurderer det som naturlig at en liten kommune som Beiarn ikke kan ha egen kompetanse til å utføre større prosjekter og at disse må håndteres med kjøp av tjenester

Revisjonen mener rapportering om bygningenes tilstand og vedlikeholdsbehov er en grunnleggende forutsetning for at kommunestyret skal settes i stand til å prioritere ressursene. Det foreligger det ikke formelle rutiner for systematisk rapportering av tilstand og vedlikeholdsetterslep.

Revisor ser særlig på bygningstilstanden og vedlikeholdsbehovet, og få en samlet framtidige og løpende behov i et og samme system. Slike systemer vil, når de utnyttes og følges opp, i seg selv bidra til en effektivisering innen eiendomsforvaltningen ved at man får bedre oversikt og kontroll. slik at en kan prioritere riktig å ta ting i riktig rekkefølge slik at en får mer ut av ressursene en har.

3.2 Anbefalinger

Beiarn kommune bør:

- utarbeide og vedta mål, strategier og langtidsplan for eiendomsforvaltningen i kommunen.
- prioritere å få på plass systematisk registrering og oppdatering av tilstanden på kommunens bygninger.
- utarbeide en rutine for systematisk rapportering om tilstanden og vedlikeholdsbehovet til kommunens bygningsmasse.
- utarbeide en rutine og elektronisk system som sikrer en felles kommunal plattform for innmelding av brukerbehov og tilbakemelding på at disse er utført.

SAK 24/22

Rapport forvaltningsrevisjon: Eiendomsforvaltning

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.11.2022

Vedlegg:

- Salten Kommunerevisjon IKS 14.09.2022. Rapport forvaltningsrevisjon Eiendomsforvaltning.
- Salten Kommunerevisjon IKS, 27.01.2022. Revidert prosjektplan Eiendomsforvaltning.

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret vedtok i sak 47/20 Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023. Kommunestyret ga samtidig kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer av planen. Den vedtatte planen ble som følger i prioritert rekkefølge:

1. Offentlig anskaffelse
2. Renovasjon (oppfølgingsrapport Iris Salten IKS)
3. Eiendomsforvaltning
4. Selvkost vann og avløp

Forvaltningsrevisjon innenfor tema offentlig anskaffelse er gjennomført og forelagt kommunestyret i februar 2022. Oppfølging av rapportens anbefalinger ble tatt til foreløpig orientering i kontrollutvalgets møte i april og vil bli fulgt opp videre i neste møte i november. Forvaltningsrevisjon vedrørende statsstøtte og konkurranse ved anskaffelser Iris Salten IKS ble behandlet av kommunestyret i april.

Neste punkt på planen er en forvaltningsrevisjon av eiendomsforvaltningen. Kontrollutvalget behandlet prosjektplanen for prosjektet i møte 19.11.2021 og godkjente her bestilling. Planen har senere gjennomgått endringer som kontrollutvalget har blitt orientert om underveis. Oppstartmøte mellom revisor og administrasjon ble gjennomført i april 2022.

Formålet med prosjektet har vært å belyse om Beiarn kommune har et rasjonelt dokumenterbart system, for vedlikehold av bygg, som er egnet til å forhindre verdiforringelse i bygningsmassen. Videre å gi kommunestyret tilstrekkelig informasjon om tilstand/vedlikeholdsbehov på kommunens eide bygningsmasse. Problemstillingen som ble avledet er som følger: Har kommunen etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger.

Innsamlingen av data baserer seg på dokumentgjennomgang og intervju med leder drift. Revisjonen har også hatt en gjennomgang av styringsprogrammet Facilit1 – som er et system for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendom. I undersøkelsen er det også gått gjennom skriftlig dokumentasjon, kommunestyrevedtak og andre notater fra administrasjonen.

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen), er utledet fra kommuneloven, forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner, NOU 2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle», Multiconsult KS, FoU-rapport nr 154018 «Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veger», 2015. Standarder NS3424, NS3454 og kommunens egne retningslinjer og reglementer.

Revisors funn og vurderinger

Revisor har gjort vurderinger knyttet til hver av revisjonskriteriene som er satt opp:

- «Kommunen bør ha klare mål og strategier for vedlikehold av kommunens bygningsmasse.»
 - Revisor registrerer at Beiarn kommune har utarbeidet en Boligpolitisk handlingsplan for 2019-2023, men at kommunen utover dette ikke har overordnet mål og strategier for kommunens bygningsmasser. Når en mangler mål og strategier for vedlikeholdsnivå mangler en premisser å bygge de økonomiske rammene rundt. Det vil da ofte bli vanskelig å begrunne behovet for økte ressurser til området.
- «Kommunen bør ha en oppdatert oversikt over tilstanden og vedlikeholdsbehovet for bygningsmassen.»
 - Kommunen benytter programmet Facilit som kan være egnet for å ivareta internkontrollen på dette området, men som ikke fullt ut er utnyttet. Det foreligger gamle analyser av de aller fleste formålsbyggene i kommunen. Beiarn kommune har en oppdatert oversikt over tilstanden og vedlikeholdsetterslepet til kommunens bygninger, men det er lite dokumenterbart.
- «Kommunen bør ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta bygningsmassen, og organiseringen bør reflektere ansvarsforholdene.»
 - Vurdert på bakgrunn av dagens arbeidsoppgaver kan det se ut til at avdelingen har tilstrekkelig kompetanse, men mangel på kapasitet.
- «Kommunedirektøren bør rapportere til kommunestyret om tilstanden og vedlikeholdsbehovet for bygningsmassen på en systematisk måte.»
 - Rapportering om bygningenes tilstand og vedlikeholdsbehov er en grunnleggende forutsetning for at kommunestyret skal settes i stand til å prioritere ressursene. Det synes som det mangler formelle rutiner for systematisk rapportering av tilstand og vedlikeholdsetterslep.

- «Kommunen bør ha system og rutiner som sikrer at innmeldte vedlikeholdsbehov fra de tjenesteytende enhetene følges opp.»
 - Kommunen har rutiner og innmelding av brukerbehov, men dette blir usystematisk og sikrer ikke godt nok oppfølging av behovene.

Revisors konklusjon og anbefalinger

Revisor konkluderer med at Beiarn kommune i liten grad har etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger. Ut fra dette anbefaler revisor at Beiarn kommune bør:

- utarbeide og vedta mål, strategier og langtidsplan for eiendomsforvaltningen i kommunen.
- prioritere å få på plass systematisk registrering og oppdatering av tilstanden på kommunens bygninger.
- utarbeide en rutine for systematisk rapportering om tilstanden og vedlikeholdsbehovet til kommunens bygningsmasse.
- utarbeide en rutine og elektronisk system som sikrer en felles kommunal plattform for innmelding av brukerbehov og tilbakemelding på at disse er utført.

Rådmannens kommentar

Rapporten har vært gjennom faktaverifisering. I tråd med veileder for forvaltningsrevisjon gis rådmannen anledning til å komme med sine avsluttende kommentarer. Ettersom rådmannens kommentarer ikke var ferdig til utvalgets behandling i september ble saken utsatt til møtet i november.

Rådmannen bekrefter i sin uttalelse at datasystemet Facilit ikke er tatt tilstrekkelig i bruk som planlagt og at dette skyldes kapasitetsutfordringer. Det vil fremover bli jobbet aktivt med å ta i bruk Facilit som tenkt og at neste fase vil være å utarbeide planer for kommunens bygningsmasse. Ut fra dette, samt det faktum at det er laget planverk for øvrig infrastruktur og viktige kommunale bygg, er rådmannen mindre bekymret enn de foreløpige konklusjonene i rapporten.

Rådmannens kommentar er lagt ved i sin helhet til rapporten. Kommentarene har ikke ført til endringer i rapportens konklusjoner.

Vurdering:

Revisjonen har gjennomført en undersøkelse i henhold til kontrollutvalgets bestilling og den reviderte prosjektplanen. Rapporten vurderes å ha besvart kontrollutvalgets problemstillinger og får frem forbedringsmuligheter. Der hvor dette er relevant har revisor gitt konkrete anbefalinger til slike forbedringer. Medgått tid er 306 timer.

Rapporten forelegges kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget. I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp. Det vil derfor være naturlig for kontrollutvalget med oppfølgingssak etter en viss tid for å vurdere fremdriften i oppfølgingen.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Beiarn og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger.

3. Kommunestyret vil særlig trekke frem
4. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres innen ett år.

Røkland, 11.nov 2022

Ronny Seljeseth
Seniorrådgiver

SAK 11/23**Rapport eierskapskontroll****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
28.08.2023**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS, 16.08.2023. Rapport eierskapskontroll
- Beiarn kommune, 05.06.2023. Eiermelding Beiarn kommune – utkast.

Bakgrunn:

Kontrollutvalget har utarbeidet plan for eierskapskontroll, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-4. Planen gjelder perioden 2022-2023 og er basert på risikovurderinger av kommunens virksomhet. Kommunestyret har i sak 25/22 vedtatt planen med følgende vedtak om tema for eierskapskontroll: *Generell eierskapskontroll om utøvelse av kommunenes eierinteresser i IKS-ene. Kontrollen skal avdekke om de ulike IKS-ene har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven og IKS-loven. Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å definere og avgrense konkret prosjekt innenfor utvalgt område i planen.*

I kontrollutvalgets møte 20.04.2023 behandlet kontrollutvalget revisors prosjektplan, samtidig som det ble sett nødvendig å gjøre tolkningsavklaringer av kommunestyrets vedtak. Slik den skriftlige formuleringen i kommunestyrets vedtaket er, står det først at det skal være en kontroll om utøvelse av kommunens eierinteresser i IKSene og dernest om de ulike IKSene har en oppdatert eierskapsmelding. Vedtaket kunne enten tolkes som om revisjonen skulle kontrollere kommunens eierskap eller en kontroll av IKSenes eierskap i eventuelle underselskap, som blir to forskjellige tilnærminger.

Kontrollutvalget besluttet så å gjøre en bestilling basert på revisors prosjektplan og dersom kommunestyret kom med ytterligere presiseringer om kontroll av kommunens eierinteresser i IKSene, kunne dette inngå som tilleggsbestilling eller som eget prosjekt. Slik tilleggsbestilling er ikke kommet og revisor har derfor levert rapport med utgangspunkt i opprinnelig prosjektplan. Det er likevel viktig å presisere at rapporten ivaretar

kommunestyrets intensjon ved at rapporten omhandler eierskap i IKSene (i likhet med alle andre eierskap som kommunen har).

Formål og problemstilling:

Formålet med eierskapskontrollen prosjektet er å avdekke om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven §26-1 med særlig fokus på om kommunen har et avklart formål med sine eierskap. Det er ut fra dette avledet følgende problemstilling:

I hvilken grad har Beiarn kommune eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven § 26-1 og gjeldende anbefalinger om eierstyring?

Innsamlingen av data baserer seg i hovedsak på dokumentanalyse med utgangspunkt i kommunens utkast til eierskapsmelding. Revisjonen har ikke gått inn i noen enkeltseksjoner, ettersom problemstillingen retter seg mot kommunens system og eierskapsmeldingen.

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen), er utledet fra kommuneloven, Beiarn kommunes utkast til eierskapsmelding og KS Folkevalgprogram 2019- 2023 Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. For fullstendige utledede revisjonskriterier vises til vedlegg 2 i rapporten.

Revisor har gjort vurderinger knyttet til hver av de operasjonaliserte revisjonskriteriene som er satt opp:

- Beiarn kommune skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.
 - Kommunestyret i Beiarn har hatt til behandling et utkast til eiermelding, sak 32/23. Det ble her vedtatt at eiermeldingen tas til etterretning. Revisor bemerker at eierskapsmeldingen tas til etterretning. Kravet i kommuneloven er at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Revisor påpeker likevel at administrasjonen er i en god prosess opp mot kommunestyret med å få ny eierskapsmelding vedtatt og at kriteriet dermed i det vesentligste er oppfylt.
- Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring
 - Det er ni prinsipper for god eierstyring i eierskapsmeldingen. Etter å ha gjennomgått disse prinsippene, ser revisor at prinsippene i hovedsak inneholder de anbefalte prinsippene fra KS.
- Eierskapsmeldingen bør inneholde et prinsipp om årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status for kommunestyret.
 - I eierskapsmeldingen fremgår det at årsmelding og regnskap skal gjøres digitalt tilgjengelig for kommunestyrets medlemmer. Etter revisors syn kan dette betraktes som et prinsipp om årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status for kommunestyret, men revisor har ikke beskrevet om det rent faktisk blir gjennomført eller om det kun er beskrevet som prinsipp.

- Eierskapsmeldingen bør inneholde strategi om valg av selskapsform.
 - Revisor finner ikke at det er beskrevet strategi for valg av de ulike selskapsformene kommunen har eierinteresser i.
- Eierskapsmeldingen bør inneholde et prinsipp om opplæring.
 - Eierskapsmelding legger til grunn at folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring skal gjennomføres i første del av valgperioden (men revisor har ikke beskrevet om det rent faktisk blir gjennomført).
- Eierskapsmeldingen bør inneholde et prinsipp om jevnlig revisjon av selskapenes styringsdokumenter og avtalene som regulerer styringen av selskaper.
 - Hva gjelder styringsdokumenter og avtaler som regulerer styringen av selskapet, henvises det til kommunens verdigrunnlag, overordnede retningslinjer og etiske retningslinjer i eierskapsmeldingen. Eierskapsmeldingen angir at oppdatert utgave av disse alltid vil finnes på kommunens hjemmeside. På denne bakgrunn er revisors vurdering at kriteriet om prinsipp om jevnlig revisjon av selskapenes styringsdokumenter og avtalene som regulerer styringen av selskapet i det vesentlige er oppfylt.
- Eierskapsmeldingen bør inneholde strategi for sikring av nødvendig kompetanse i styrene. Det bør framkomme av eierskapsmeldingen krav til supplerende kompetanse i styrene.
 - Dokumentet omtaler at det skal sikres at styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og ha supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og markedet som selskapet operer i.
- Eierskapsmeldingen bør inneholde prinsipp om balansert kjønnsrepresentasjon i styrene.
 - Det er anbefaling om kjønnsbalanse i styret uavhengig av organisasjonsform, i eierskapsmeldingen. Videre henviser eierskapsmeldingen til IKS- loven § 10 og aksjeloven § 20-6 om krav til kjønnsrepresentasjon i styrene.
- Det bør gå fram av eierskapsmeldingen at de skal ha en rutine for vurdering av habilitet.
 - Meldingen har et eget punkt om habilitet. Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Her nevnes at ordfører og kommunedirektør bør være forsiktige med å sitte i styrer i selskaper og når inhabilitet slår inn.
- Eierskapsmeldingen bør inneholde et generelt prinsipp om å ha konkrete eierstrategier for det enkelte selskap.
 - Eierskapsmeldingen uttrykker at selskap minst en gang hver kommunestyreperiode skal møte i kommunestyret og orientere om virksomheten. Det fremkommer ikke konkret et generelt prinsipp om å ha konkrete eierstrategier for det enkelte selskap i eierskapsmeldingen. Revisors vurdering er at kommunen i eierskapsmeldingen kan være tydeligere på konkrete mål og føringer de har for sine selskaper.
- Eierskapsmeldingen skal inneholde en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.
 - Det er utarbeidet en oversikt over kommunens eierinteresser som en del av eierskapsmeldingen, og revisor vurderer på bakgrunn av overstående kriteriet som oppfylt.
- Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene

- Konkrete eierstrategier for eierinteresser i IKS- er, interkommunale politiske råd, og vertskommunesamarbeid er omtalt, men ikke for aksjeselskap. Revisors vurdering på denne bakgrunn er at eierskapsmeldingen ikke har komplett eierstrategi for kommunens eierinteresser, og at de konkrete eierstrategiene for aksjeselskap bør omfatte mer informasjon om det enkelte samarbeid enn hva tilfellet er i gjeldende Eiermelding.

Revisors konklusjon og anbefalinger

Revisor konkluderer at Beiarn kommune i opp mot stor grad har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven og gjeldende anbefalinger for eierstyring. Revisor kommer med følgende anbefalinger:

1. Beiarn kommune skal minst en gang hver valgperiode utarbeide en eierskapsmelding, som skal vedtas av kommunestyret.
2. Beiarn kommune må i eierskapsmeldingen få på plass konkrete eierstrategier for alle sine selskap.
3. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi om valg av selskapsform.

Rådmannens kommentar:

Rådmannens kommentar er lagt ved i sin helhet under rapportens vedlegg 1. I lys av rådmannens kommentar er vurderingene styrket rundt delkonklusjon om at eierskapsmeldingen ikke er fullverdig vedtatt i kommunestyret, men det har ikke medført endringer av betydning for rapportens innhold. Innholdet i rapporten er i all hovedsak i overensstemmelse med rådmannens kjennskap til kommunens praksis. Rådmannen uttrykker tvil om hensiktsmessighet med konkrete eierstrategier for alle selskaper kommunen har eierskap i, særlig for de mindre selskapene hvor kommunen har minoritetsposter. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som har som mål å fremme et felles eierstrategidokument for IKS-er. I den neste Eiermeldingen vurderer rådmannen at det er naturlig at Beiarn kommune har et eget kapittel med kommentarer om valg av selskapsform.

Vurderinger:

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll basert på justert prosjektplan av 17.04.2023. I prosjektplanen ble det bestemt at revisjonen skulle gjøre vurderinger om kommunens eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret, eierskapsmeldingens innhold, kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser, kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomheten, eierskapsmeldingens tilgjengelighet og kommunens systematiske rapportering om tilstanden for selskapene. Momentene anses grundig belyst i rapporten sett opp mot problemstillingen som kontrollutvalget har valgt for undersøkelsen. Salten kommunerevisjon vurderes derfor å ha gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport i samsvar med bestillingens innhold. Samtidig må det påpekes at revisjonsoppdraget, i henhold til bestillingen, er løst som en ren dokumentanalyse. Det er i mindre grad undersøkt om kommunens praksis rent faktisk er i tråd med Eiermeldingen.

Rapporten får frem at kommunen i opp mot stor grad følger kommunelovens bestemmelser og gjeldende anbefalinger for eierstyring, men at det også er noen forbedringsområder som med fordel bør vurderes. Det er naturlig å vise til rapportens anbefalinger i vedtaket. I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp.

Rapporten behandles av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Rapport eierskapskontroll er forelagt kommunestyret og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen følge rapportens anbefalinger og sikre at Beiarn kommunes eierskapsmelding:
 - utarbeides og vedtas av kommunestyret minst en gang i hver valgperiode
 - inneholder konkrete eierstrategier for alle sine selskap.
 - inneholder strategi om valg av selskapsform.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om eierskapskontroll følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres innen ett år.

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Eierskapskontroll

Beiarn kommune

Rapport august 2023

FORORD

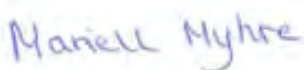
Salten kommunerevisjon IKS eies av kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold i Salten- regionen i Nordland fylke.

Salten kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll innenfor en rekke områder, og med forskjellige innfallsvinkler. Av fire forvaltningsrevisorer, har vi Mariell Myhre som er samfunnsviter, og Malin Bruun, Synne Skoglund og Bjørn Vegard Gamst som er jurister.

Eierskapskontrollen er gjennomført i overensstemmelse med kommunelovens regler om eierskapskontroll i §23-4, og forskrift om kontrollutvalg §14. Formålet med eierskapskontroll er å kontrollere om den som utøver kommunens eller eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Herunder se etter muligheter til forbedringer, eventuelt påpeke svakheter og mangler. Vi gjennomfører oppdragene i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds standard for eierskapskontroll RSK 002.

Kontrollutvalget i Beiarn kommune vedtok i møte den 20.05.23, i sak 04/23 å gjennomføre en eierskapskontroll i Beiarn kommune. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen. Ansvarlig for gjennomføring av undersøkelsen har vært forvaltningsrevisor Mariell Myhre. Oppdragsansvarlig er forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

Bodø, den 16.08.23.

Mariell Myhre
Forvaltningsrevisor

Bjørn Vegard Gamst
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Innhold

FORORD	2
Sammendrag	4
1 Innledning.....	6
1.1 Kontrollutvalgets bestilling og bakgrunn.....	6
1.2 Problemstillinger og revisjonskriterier	6
1.2.1 Problemstilling.....	6
1.2.2 Revisjonskriterier.....	7
1.3 Metode og avgrensning.....	7
2 Operasjonaliserte revisjonskriterier	9
3 Fakta og vurderinger	10
3.1 Beiarn kommunes eierskapsmelding	10
3.2 Kommunens prinsipper for eierstyring	11
3.2.1 Årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status	12
3.2.2 Valg av selskapsform	13
3.2.3 God opplæring.....	14
3.2.4 Revidering av styringsdokumenter og avtaler.....	15
3.2.5 Kompetanse i styrene	16
3.2.6 Kjønnrepresentasjon i styret	17
3.2.7 Habilitet	18
3.2.8 Eierstrategi for hvert selskap.....	18
3.3 Oversikt over eierinteresser	19
3.4 Formål med eierinteresser	20
4.1 Anbefalinger	22
5 Rådmannens kommentar	23
6 Litteratur og kilderreferanser.....	24
Vedlegg 1. Høringssvar fra kommunedirektøren	25
Vedlegg 2. Utledning til revisjonskriterier.....	27

Sammendrag

Salten kommunerevisjon IKS har på bestilling fra kontrollutvalget i Beiarn kommune gjennomført en eierskapskontroll. Kontrollutvalgets formål med eierskapskontrollen har vært å belyse om Beiarn kommune legger til rette for god eierstyring.

Eierskapskontrollen er gjennomført med utgangspunkt i følgende problemstilling:

I hvilken grad har Beiarn kommune eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven § 26-1 og gjeldende anbefalinger om eierstyring?

Innsamlingen av data baserer seg på dokumentanalyse, med utgangspunkt i kommunens utkast av eierskapsmelding. For å gjøre vurderinger av Beiarn kommunes eierskapsmelding har revisor utledet kriterier fra KS Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll (2020), kommuneloven og Beiarn kommunes utkast til eierskapsmelding. I den videre behandling referer vi til dette dokumentet som «eierskapsmeldingen». På bakgrunn av revisjonskriteriene er målsetningen å se om kommunen på overordnet systemnivå oppfylder lover og retningslinjer for god eierstyring.

Eierskapsmeldingen inneholder ni prinsipper for eierstyring. Revisors vurdering er at prinsippene i hovedsak inneholder de anbefalte prinsippene fra KS, tilpasset lokale forhold.

Beiarn kommunes eierskapsmelding legger til grunn at folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring skal gjennomføres i første del av valgperioden. Det fremkommer krav til ønsket sammensetning og kompetanse i styrene. Ifølge eierskapsmeldingen skal det sikres at styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og ha supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og markedet som selskapet operer i.

Beiarn kommune har ikke uttømmende konkrete eierstrategier for alle sine eierskap. Videre inneholder ikke eierskapsmeldingen strategi om valg av selskapsform.

Rapporten har vært sendt til uttalelse hos rådmannen i Beiarn kommune. Rådmannens uttalelse ligger som vedlegg 1 til denne rapporten.

Konklusjon

Revisjonens konklusjon i etterkant av eierskapskontrollen er at Beiarn kommune i opp mot stor grad har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven § 26-1 og gjeldende anbefaling om eierstyring.

Revisors funn og vurderinger viser at kommunen i eierskapsmeldingen har fått på plass prinsipper for god eierstyring som i all hovedsak inneholder de anbefalte prinsippene fra KS.

Konklusjonen bunner i kommunen ikke har vedtatt eierskapsmelding for inneværende valgperiode, fra 2019- 2023. Utkast til eierskapsmelding har vært til behandling i kommunestyret under sak 32/23, og det ble vedtatt av kommunestyret at eierskapsmeldingen tas til etterretning. Revisjonens vurdering er likevel at Beiarn kommune er i en god prosess opp mot kommunestyret med å få ny eierskapsmelding vedtatt. Videre inneholder ikke eierskapsmeldingen konkrete eierstrategier for alle kommunens eierinteresser, eller strategi om valg av selskapsform.

Revisor har utarbeidet noen anbefalinger som kan bidra til at utøvelsen av eierstyring i Beiarn kommune kan bli enda bedre.

Anbefalinger:

1. Beiarn kommune skal minst en gang hver valgperiode utarbeide en eierskapsmelding, som skal vedtas av kommunestyret.
2. Beiarn kommune må i eierskapsmeldingen få på plass konkrete eierstrategier for alle sine selskap.
3. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi om valg av selskapsform.

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets bestilling og bakgrunn

Kontrollutvalget skal etter kommuneloven § 23- 2 punkt d, se til at det blir gjennomført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv (eierskapskontroll).

Med bakgrunn i plan for eierskapskontroll 2022- 2023 bestilte kontrollutvalget i sak 04/23, den 20.05.2023 eierskapskontroll slik den er beskrevet i justert prosjektplan av 17.04.2023.

Eierskapskontrollen er bestilt av kontrollutvalget med det formål å finne ut om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven § 26-1.

Bestillingen er gjort i tråd med prioritering i kommunens plan for eierskapskontroll. Plan for eierskapskontroll 2022- 2023 ble vedtatt av Beiarn kommunestyre i møte den 21.11.2022 under sak 25/22.

Vi gjør rede for hvordan vi vil svare ut problemstillingen i de påfølgende kapitlene.

1.2 Problemstillinger og revisjonskriterier

1.2.1 Problemstilling

Revisor har satt opp følgende problemstilling:

I hvilken grad har Beiarn kommune eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven § 26-1 og gjeldende anbefalinger om eierstyring?

Vurderinger i forhold til:

- Kommunens eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret.
- Eierskapsmeldingens innhold.
- Kommunens prinsipper for eierstyring.
- Oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.
- Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomheten.
-Konkrete eierstrategier for hvert selskap.
- Eierskapsmeldingens tilgjengelighet.

- Kommunens systematiske rapportering om tilstanden for selskapene.

1.2.2 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som den reviderte enhet i kommunen skal vurderes opp imot. De danner grunnlaget revisjonen trenger for å vurdere om det foreligger avvik eller svakheter på det området som skal revideres.

Revisjonskriteriene er utledet fra følgende kilder:

- Kommuneloven
- Beiarn kommunes eierskapsmelding
- KS Folkevalgtprogram 2019- 2023 Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll

1.3 Metode og avgrensning

Eierskapskontrollen er gjennomført i tråd med gjeldende standard for eierskapskontroll i kommuner-RSK 002¹. I henhold til RSK 002 kan eierskapskontroll gjennomføres som undersøkelse basert på mindre omfattende datamateriale enn forvaltningsrevisjon.

Eierskapskontroll er hjemlet i kommuneloven § 23-4. Da dette er en begrenset undersøkelse, som i all hovedsak baserer seg på kommunens eksisterende dokumentasjon, har revisjonen valgt å ikke avholde oppstartsmøte.

Revisjonen har tatt utgangspunkt i kommunens utkast til eierskapsmelding, som har vært til behandling i kommunestyret den 22.06.23, under sak 32/23. Dette begrunner vi med at det anses mest interessant for kommunen å få tilbakemelding på det nyeste utkastet. Det ble vedtatt av kommunestyret at eierskapsmeldingen tas til etterretning.

Det er kommunens system og rutiner i henhold til kommuneloven § 26-1 kontrollutvalget ønsker belyst. Prosjektet er derfor i all hovedsak basert på dokumentanalyse med utgangspunkt i kommunens eierskapsmelding.

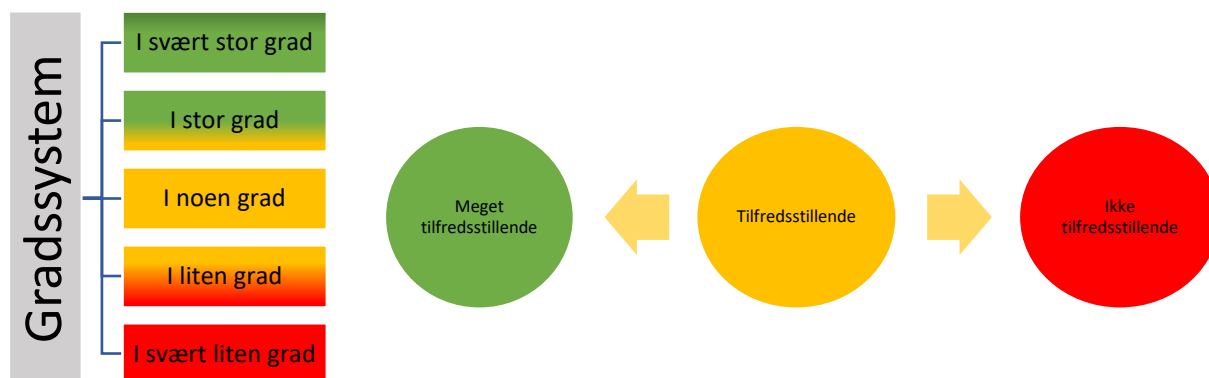
I kommuneloven § 26-1 andre ledd bokstav c omtales et krav om kommunens formål med sine eierinteresser. Revisor har her tolket dette som en videreføring av kravet til konkrete

¹ Norges Kommunerevisorforbund (2020). *Standard for eierskapskontroll*.

eierstrategier og målsetninger for kommunens eierskap. Ettersom KS i sine anbefalinger forutsetter at kommunene har konkrete eierstrategier som grunnlag for styringen av sine eierskap.²

Revisjonen har ikke gått inn i noen enkeltsselskap, ettersom problemstillingen retter seg mot kommunens system og eierskapsmeldingen. Vi understreker at eierskapskontrollen begrenser seg til en vurdering av kommunens eierskapsmelding, da dette er en begrenset undersøkelse. Hvordan kommunens system og rutiner fungerer i praksis vil ikke kunne besvares fullt ut i denne kontrollen. Revisor legger til grunn at de fakta som er innsamlet gir tilstrekkelig grunnlag for å svare på problemstillingen, og i tråd med kvalitetskravene i RSK002. Påliteligheten og gyldigheten er også søkt sikret på et overordnet nivå gjennom revisjonens interne kvalitetssikringssystem.

Konklusjon i rapporten relaterer seg til gradssystemet nedenfor:

² KS Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll (2020, s.14).

2 Operasjonaliserte revisjonskriterier

Vi har nedenfor satt opp de operasjonaliserte kriteriene rapporten bygger på.³ I kapittel tre vil vi ta for oss fakta og vurdere om kriteriene er oppfylt.

1. Beiarn kommune skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.
2. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring.
3. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status.
4. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi om valg av selskapsform.
5. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om opplæring.
6. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om jevnlig revisjon av selskapenes styringsdokumenter og avtalene som regulerer styringen av selskapet.
7. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi for sikring av nødvendig kompetanse i styrene.
8. Det bør framkomme av Beiarn kommunes eierskapsmelding krav til supplerende kompetanse i styrene.
9. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde prinsipp om balansert kjønnsrepresentasjon i styrene.
10. Det bør gå fram av Beiarn kommunes eierskapsmelding at de skal ha en rutine for vurdering av habilitet.
11. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et generelt prinsipp om å ha konkrete eierstrategier for det enkelte selskap.
12. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.

³ Utledning til kriteriene ligger i vedlegg 2.

13. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene.

3 Fakta og vurderinger

3.1 Beiarn kommunes eierskapsmelding

Revisjonskriterium:

1. Beiarn kommune skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

Fakta:

Beiarn kommune har gjenopptatt arbeidet med utarbeiding av eierskapsmelding.

I formannskapsmøte den 06.06.23, under sak 39/23 ble det lagt frem et utkast for eierskapsmeldingen 2023. I vedtaket til sak 39/23 fremkommer det at: «Vedlagte eiermelding for Beiarn kommune tas til etterretning.» Utkastet til eierskapsmeldingen ble enstemmig vedtatt.

I kommunestyremøte den 22.06.23, under sak 32/23, ble det vedtatt av eierskapsmeldingen for Beiarn kommune tas til etterretning. Det ble foreslått tilleggsforslag om ønske om et kulepunkt i vedtaket hvor eiermeldingen presenteres for nytt kommunestyre i løpet av 1. året av ny kommunestyreperiode.

Vurdering:

Ny kommunelov trådte i kraft høsten 2019. I etterkant av ikrafttredelse er kommunene pålagt etter lov å utarbeide en eierskapsmelding. I ny kommunelov §26- 1 fremkommer det at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding, som skal vedtas av kommunestyret.

På skrivende tidspunkt har Beiarn kommunestyre vedtatt under sak 32/23 at eierskapsmeldingen for Beiarn kommune tas til etterretning.

Revisor bemerker at eierskapsmeldingen tas til etterretning. Kravet i kommuneloven er at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas

av kommunestyret. Vi ser likevel at administrasjonen er i en god prosess opp mot kommunestyret med å få ny eierskapsmelding vedtatt.

Etter revisors vurdering er kriteriet i det vesentlige oppfylt.

3.2 Kommunens prinsipper for eierstyring

For å kunne defineres som en eierskapsmelding i henhold til kommuneloven § 26- 1, stiller KS i sine anbefalinger krav til prinsipper en eierskapsmelding bør inneholde. Herunder skal vi se om kommunen oppfyller krav til innhold i eierskapsmeldingen, under kommunens prinsipper for eierstyring.

Revisjonskriterium:

2. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring.

Fakta:

Beiarn kommune har i eierskapsmeldingen utarbeidet følgende prinsipper for eierstyring:

- Beiarn kommune er en ansvarlig eier.
- Beiarn kommune utøver myndigheten og fremmer interessene overfor selskapene og de formelle samarbeidene gjennom respektive eierorganer.
- Beiarn kommunes eierrepresentanter skal ivareta kommunens interesser, men møter som hovedregel ikke med bundet mandat. Prinsipielle spørsmål og kommunens standpunkt i sentrale saker skal forankres i folkevalgte organer.
- Beiarn kommune er pådriver for at styrerepresentantene har relevant kompetanse, kapasitet og faglig bredde ut fra selskapets egenart og formålet med eierskapet, og at alle folkevalgte og ledere registrer sine styreverv i KS styrevervregister.
- Styrets godtgjøring skal være på moderat nivå, men fremme verdiskapningen i selskapene og fremstå som rimelig ut fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.
- Beiarn kommune praktiserer åpenhet rundt eierskapene, og skal være en aktiv pådriver for at selskapene praktiserer prinsippet om meroffentlighet, ref. også kommunens verdigrunnlag.

- Beiarn kommune er pådriver for at selskapene legger FNs bærekraftsmål til grunn for egen drift og utvikling.
- Beiarn kommune er pådriver for at selskapene fører en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk i tråd med etiske retningslinjer for Beiarn kommune, og at lønns- og kostnadsnivået i selskapene er i samsvar med praksis og utvikling i egen kommune.
- Alle selskaper hvor Beiarn kommune har eierinteresser skal ha god internkontroll og risikostyring i forhold til selskapets karakter.

Kommunen omtaler i eierskapsmeldingen at rutiner og prosedyrer fra eierstyring i stor grad er hentet fra Salten regionråds «Felles strategi for samarbeid og eierstyring», vedtatt av kommunestyrene i 2016, samt KS anbefalinger.

Vurdering:

Revisor har kontrollert at kommunens eierskapsmelding inneholder kommunens prinsipper for eierstyring. Kommunen har utarbeidet ni prinsipper for eierstyring.

Med bakgrunn i våre funn er vår vurdering at prinsippene i hovedsak inneholder de anbefalte prinsippene fra KS, tilpasset lokale forhold. Vi vil komme nærmere inn på kommunens prinsipper, og vurdere de opp mot KS anbefalinger.

3.2.1 Årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status

Revisjonskriterium:

3. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status.

Fakta:

Under «rapportering til politisk nivå» i eierskapsmeldingen, kommer det frem at årsmelding og regnskap skal gjøres digitalt kommunestyrets medlemmer. Daglig leder i selskapet inviteres en gang i kommunestyreperioden for å orientere om selskapet. Det framgår av eierskapsmeldingen at ved større endringer i selskapet eller selskapets drift inviteres daglig leder til å informere kommunestyret om dette.

Vurdering:

KS anbefaler at kommunestyret hvert år bør få seg forelagt en rapport om selskapenes økonomi, spesielle saker og lignende. I eierskapsmeldingen fremgår det at årsmelding og regnskap skal gjøres digitalt tilgjengelig for kommunestyrets medlemmer. Etter revisors syn kan dette betraktes som et prinsipp om årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status for kommunestyret.

Kriteriet vurderes på bakgrunn av overnevnte, som oppfylt.

3.2.2 Valg av selskapsform

Revisjonskriterium:

4. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi om valg av selskapsform.

Fakta:

I eierskapsmeldingen omtales det under kapittel «organisasjonsformer i selskapene» at selskapene Beiarn kommune har eierinteresser i, er organisert på forskjellige måter. Her nevnes:

- Interkommunale selskaper (IKS)
- Aksjeselskaper (AS)
- Kommunale oppgavefellesskap
- Administrative vertskommunesamarbeid
- Kommunale foretak

Kapittelet utdypes med definisjoner på de ulike selskapsformene. Det framkommer imidlertid ikke strategi for valg om de ulike selskapsformene.

Vurdering:

KS anbefaler at kommunen som eier bør sørge for en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål og oppgaver, behovet for eierstyring, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket. Jamfør anbefaling nr. 1 bør

selskapsformen diskuteres, og bør med utgangspunkt i de oppgavene som skal løses, vurdere hvilket styringsbehov kommunen har.

Revisor har gjennomgått Beiarn kommunes eierskapsmelding, og kan ikke se at det foreligger strategi for valg av de ulike selskapsformene kommunen har eierinteresser i.

Kriteriet vurderes som ikke oppfylt.

3.2.3 God opplæring

Revisjonskriterium:

5. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om opplæring.

Fakta:

Kommunen har et kapittel med overskrift «folkevalgt og eierrollen», hvor underpunktet «obligatorisk opplæring av folkevalgte» omtales. Det framkommer at kommunen bør gjennomføre folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden. Eierskapsmeldingen henviser til at KS organiserer og tilbyr slik tjeneste. Videre at den bidrar til å gjøre folkevalgte trygge i rollen også hva angår utøvelse av eierskap.

«Felles strategi for samarbeid og eierstyring», som utgjør en del av eierskapsmeldingen, omtaler opplæring av folkevalgte. Dokumentet angir her og at kommunene skal gjennomføre folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden.

Vurdering:

Beiarn kommunes eierskapsmelding legger til grunn at folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring skal gjennomføres i første del av valgperioden.

Revisors vurdering er at kriteriet er oppfylt.

3.2.4 Revidering av styringsdokumenter og avtaler

Revisjonskriterium:

6. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om jevnlig revisjon av selskapenes styringsdokumenter og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Fakta:

Eierskapsmeldingen angir at prinsipper for eierstyring og selskapskontroll finnes i ulike styringsdokumenter, kommunale som selskapseide. Det henvises til kommunens verdigrunnlag, overordnede retningslinjer og etiske retningslinjer. I henhold til eierskapsmeldingen vil oppdatert utgave av disse alltid finnes på kommunens hjemmeside. Videre angir eierskapsmeldingen at Beiarn kommune forutsetter at de selskaper og virksomheter kommunen er medeier i, kjenner til og forholder seg til disse.

Vurdering:

Hva gjelder styringsdokumenter og avtaler som regulerer styringen av selskapet, henvises det til kommunens verdigrunnlag, overordnede retningslinjer og etiske retningslinjer i eierskapsmeldingen. Eierskapsmeldingen angir at oppdatert utgave av disse alltid vil finnes på kommunens hjemmeside.

På denne bakgrunn er revisors vurdering at kriteriet om prinsipp om jevnlig revisjon av selskapenes styringsdokumenter og avtalene som regulerer styringen av selskapet i det vesentlige er oppfylt.

3.2.5 Kompetanse i styrene

Revisjonskriterium:

7. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi for sikring av nødvendig kompetanse i styrene.
8. Det bør framkomme av Beiarn kommunes eierskapsmelding krav til supplerende kompetanse i styrene.

Fakta:

Under underkapittelet «valgkomité» framkommer det av eierskapsmeldingen at det er eiers ansvar å sørge for en styresammensetning og overordnet styringsramme som er tilpasset selskapets formål og eiernes forvaltningsverdier. Her henvises det i eierskapsmeldingen til KS anbefaling om å sikre opplæring av styremedlemmene.

I Beiarn kommunes eierskapsmelding er det inntatt krav til ønsket sammensetning og kompetanse i styrene. Det skal sikres at styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og ha forskjellig og supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og om markedet som selskapet operer i. Videre fremkommer det at styret også bør ha faglig innsikt og ha en interesse for selskapets formål.

Under underkapittel «styrehonorar» angir eierskapsmeldingen rutine for sikring av nødvendig kompetanse i styret. I eierskapsmeldingens kapittel «styrehonorar» fremgår det en anbefaling om at styret etablerer følgende rutiner:

- Fastsetter styreinstruks og instruks for daglig leder med særlig vekt på en klar intern ansvars og oppgavefordeling.
- Foretar egnevaluering hvert år.
- Vurderer behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.
- Gjennomfører egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsetter en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gir en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport.

Vurdering:

I Beiarn kommunes eierskapsmelding fremkommer det krav til ønsket sammensetning og kompetanse i styrene. Det skal sikres at styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og ha supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og markedet som selskapet operer i.

På bakgrunn av overstående funn er revisors vurdering at begge kriteriene er oppfylt.

3.2.6 Kjønnrepresentasjon i styret

Revisjonskriterium:

9. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde prinsipp om balansert kjønnrepresentasjon i styrene.

Fakta:

Eierskapsmeldingen angir under «kjønnsmessig balanse i styret» at det anbefales at eierorganet, uavhengig av organisasjonsform, tilstreber balansert kjønnrepresentasjon. Videre henviser eierskapsmeldingen til IKS- loven § 10 med krav om tilnærmet 40 % kjønnrepresentasjon i styrene. Det henvises til reglene i aksjeloven § 20- 6 om representasjon av begge kjønn i styret hvor kommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet.

Vurdering:

Det er anbefaling om kjønnsbalanse i styret uavhengig av organisasjonsform, i eierskapsmeldingen. Videre henviser eierskapsmeldingen til IKS- loven § 10 og aksjeloven § 20-6 om krav til kjønnrepresentasjon i styrene.

Revisors vurdering er at kriteriet er oppfylt.

3.2.7 Habilitet

Revisjonskriterium:

10. Det bør gå fram av Beiarn kommunes eierskapsmelding at de skal ha en rutine for vurdering av habilitet.

Fakta:

Kommunen har i eierskapsmeldingen et eget punkt gjeldene habilitet. Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Her nevnes at ordfører og kommunedirektør bør være forsiktige med å sitte i styrer i selskaper.

Eierskapsmeldingen omtaler forvaltningslovens bestemmelser om at en person er inhabil når han leder eller har en ledende stilling, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling, for et selskap som er part i saken, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Vurdering:

Det gis anbefaling om at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter, i eierskapsmeldingen. Ordfører og kommunedirektør bør i henhold til eierskapsmeldingen, være forsiktige med å sitte i styrer i selskapet.

Kriteriet anses oppfylt.

3.2.8 Eierstrategi for hvert selskap

Revisjonskriterium:

11. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et generelt prinsipp om å ha konkrete eierstrategier for det enkelte selskap.

Fakta:

I eierskapsmeldingens punkt om «informasjonsansvar», uttrykkes det at selskapene skal gjøre offentlige rapporter, meldinger og andre relevante dokumenter tilgjengelige på sine hjemmesider. Minst en gang hver kommunestyreperiode bør selskapet møte i kommunestyret og orientere om virksomheten. Under «informasjonsansvar» blir det trukket frem at et egnet tidspunkt for informasjon om selskapet kan være når eierstrategien for dette selskapet skal opp til høring eller behandling.

Vurdering:

Eierskapsmeldingen uttrykker at selskapet skal minst en gang hver kommunestyreperiode møte i kommunestyret og orientere om virksomheten. Det fremkommer ikke konkret et generelt prinsipp om å ha konkrete eierstrategier for det enkelte selskap i eierskapsmeldingen. Revisors vurdering er at kommunen i eierskapsmeldingen kan være tydeligere på konkrete mål og føringer de har for sine selskaper.

3.3 Oversikt over eierinteresser

Revisjonskriterium:

12. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.

Fakta:

I eierskapsmeldingens kapittel «organisasjonsformer i eiermeldingen» uttrykkes det at meldingen forholder seg til kommunens eierinteresser i: interkommunale selskaper (IKS), aksjeselskaper (AS), kommunale oppgavefellesskap, administrative vertskommunesamarbeid og kommunale foretak.

Eierskapsmeldingen inneholder oversikt over kommunens eierinteresser i stiftelser, IKS- er, aksjeselskaper, interkommunale politiske råd, interkommunale samarbeid, kommunale oppgavesamarbeid.

Vurdering:

Det er utarbeidet en oversikt over kommunens eierinteresser som en del av eierskapsmeldingen, og revisor vurderer på bakgrunn av overstående kriteriet som oppfylt.

3.4 Formål med eierinteresser

Revisjonskriterium:

13. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene.⁴

Fakta:

Det foreligger konkrete eierstrategier for kommunens eierinteresser i IKS- er, interkommunale politiske råd, og vertskommunesamarbeid (utenom Krisesentret i Salten).

For kommunens eierinteresser i aksjeandeler fremgår det stikkordsmessig kommunens formål med eierinteressene, men det foreligger ikke konkrete eierstrategier for kommunens aksjeandeler.

Av eierskapsmeldingen fremgår det at det er andre vesentlige samarbeider som vil bli kommentert, før slutføring av eierskapsmeldingen. Dette gjelder et kommunalt foretak, IKS- er, kommunale oppgavesamarbeid, vertskommunesamarbeid og avtalebasert samarbeid.

Vurdering:

Kommunens eierskapsmelding omfatter konkrete eierstrategier for eierinteresser i IKS- er, interkommunale politiske råd, og vertskommunesamarbeid (utenom Krisesentret i Salten).

Det fremgår ikke konkrete eierstrategier for aksjeselskap. Revisors vurdering på denne bakgrunn er at eierskapsmeldingen ikke har komplett eierstrategi for kommunens eierinteresser, og at de konkrete eierstrategiene for aksjeselskap bør omfatte mer informasjon om det enkelte samarbeid enn hva tilfellet er i gjeldende eiermelding.

På bakgrunn av overnevnte, er revisors vurdering at kriteriet ikke er fullt ut oppfylt.

⁴ For å spesifisere:

Dette kriteriet skiller seg fra prinsippet i kriteria 11 ved at lovens bokstav c) stiller opp krav om at eiermeldingen skal ha konkrete eierstrategier pr. selskap. Under kriteria 11 stilles det bare krav til et generelt prinsipp om dette.

4 Konklusjon

Følgende problemstilling har blitt søkt besvart i eierskapskontrollen:

I hvilken grad har Beiarn kommune eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven §26-1 og gjeldende anbefalinger om eierstyring?

Beiarn kommunestyre har i sak 32/23 vedtatt at eierskapsmeldingen for Beiarn kommune tas til etterretning. I henhold til kommuneloven skal kommunene minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding, som vedtas av kommunestyret. Vi ser likevel at administrasjonen i Beiarn kommune er i en god prosess opp mot kommunestyret med å få ny eierskapsmelding vedtatt.

Eierskapsmeldingen inneholder prinsipper for god eierstyring. Revisors vurdering er at prinsippene i all hovedsak inneholder den informasjon som anbefalt av KS, med lokale tilpasninger.

Kommunens eierskapsmelding omfatter konkrete eierstrategier for eierinteresser i IKS- er, interkommunale politiske råd, og vertskommunesamarbeid (utenom Krisesentret i Salten). Det foreligger imidlertid ikke eierstrategier til hvert enkelt aksjeselskap.

Det fremgår ikke strategi for valg av selskapsform av eierskapsmeldingen.

På bakgrunn av overnevnte konkluderer revisor med at kommunen i opp mot stor grad har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven og gjeldende anbefalinger for eierstyring.

4.1 Anbefalinger

Revisor anbefaler at:

1. Beiarn kommune skal minst en gang hver valgperiode utarbeide en eierskapsmelding, som skal vedtas av kommunestyret.
2. Beiarn kommune må i eierskapsmeldingen få på plass konkrete eierstrategier for alle sine selskap.
3. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi om valg av selskapsform.

5 Rådmannens kommentar

Revisor mottok 16.08.2023 kommentar fra rådmannen i Beiarn kommune.

Revisor har på bakgrunn av rådmannens kommentar, gjort endringer ved presisering gjeldende kriterium 1, med bakgrunn i vedtak 32/23. I lys av rådmannens kommentar har vi styrket vurderingene rundt vår delkonklusjon om at eierskapsmeldingen ikke er fullverdig vedtatt i kommunestyret. Det er ikke foretatt endringer av betydning for rapportens innhold i etterkant av rådmannens kommentar.

Rådmannen anser enhver forvaltningsrevisjon som meningsfull og som et godt grunnlag for å forbedre eget planverk så vel som egen praksis. Slik oppleves også rapporten som er mottatt og gjennomgått.

Innholdet i rapporten er i all hovedsak i overensstemmelse med rådmannens kjennskap til kommunens praksis, og rådmann mener konklusjonen samsvarer med forventingen. Med sitt vedtak anser rådmannen at kommunestyret i Beiarn har godkjent Eiermeldingen lagt frem til behandling under sak 32/23. Rådmannen uttrykker tvil om hensiktsmessighet med konkrete eierstrategier for alle selskaper kommunen har eierskap i, særlig for de mindre selskapene hvor kommunen har minoritetsposter.

Rådmannen tar opp at det er nedsatt en arbeidsgruppe som har som mål å fremme et felles eierstrategidokument for IKS- er. I neste Eiermeldingen vurderer rådmannen at det er naturlig at Beiarn kommune har et eget kapittel med kommentarer om valg av selskapsform.

Kommentaren er inntatt som vedlegg 1 til rapporten.

6 Litteratur og kilderreferanser

Kommuneloven (2018). *Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)* (Lov 22.06.2018).

KS Folkevalgtprogram (2020) Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll.

Vedlegg 1. Høringsvar fra kommunedirektøren

EIERSKAPSKONTROLL I BEIARN KOMMUNE – RÅDMANNENS KOMMENTARER

Det vises til e-post av 8. august med anmodning om uttalelse og eventuelle kommentarer fra rådmannen.

GENERELT:

Enhver forvaltningsrevisjon oppleves meningsfull og gir et godt grunnlag for å forbedre eget planverk så vel som egen praksis. Slik oppleves også rapporten som er mottatt og gjennomgått.

Ny Eiermelding vil bli utformet tidlig i kommende valgperiode. Mottatt rapport inneholder anbefalinger er som da vil bli nærmere belyst og vurdert.

RÅDMANNENS KOMMENTARER:

Innholdet i rapporten er i all hovedsak i overenstemmelse med rådmannens kjennskap til kommunens praksis.

Konklusjonen i rapporten samsvarer med rådmannens forventning. Med sitt vedtak anser jeg at kommunestyret i Beiarn har godkjent den Eiermeldingen som ble lagt fram til behandling under sak 32/23 og slik sett har en gyldig melding i tråd med kommunelovens § 26-1.

Rådmannen har selv skrevet gjeldende Eiermelding. Jeg registrerer at rapporten anbefaler at de konkrete Eierstrategiene for alle selskaper kommunen har eierskap til burde være en direkte del av meldingen. Til det vil jeg uttrykke tvil om hensiktsmessighet, særlig for de mindre selskapene hvor vi har minoritetsposter.

I meldingen har jeg forsøkt ta opp at kommunen som eier bør ha et ekstra øye til hvordan vi utøver vårt eierskap og særlig hvordan vi kommuniserer med øvrige eiere som i realiteten sitter med den faktiske Eiermakten i større selskaper. Dette er ikke spesielt problematisert i rapporten, men er en viktig del av vår hverdag som eiere. I neste melding vil jeg nok tydeliggjøre dette.

Rådmannen har til hensikt å følge opp rapportens anbefalinger ved altså å fremme ny melding tidlig i neste valgperiode. Herunder er de funn som er kommet fram til hjelp og rådmannen takker for rapporten.

Det nevnes at for selskapene Salten Brann IKS, IRIS Salten IKS og Helse- og Miljøtilsyn Salten IKS, så er det nedsatt en arbeidsgruppe som har som mål å fremme et felles Eierstrategidokument. Som eneste kommunedirektør/rådmann i Salten deltar jeg i denne arbeidsgruppen. Arbeidet er fremdeles i en tidlig fase og vil ventelig ikke gjenopptas før etter konstituering av nye kommunestyre med potensielt nyvalg av leder for representantskap – og kanskje også justeringer av styrene i selskapene. Det bemerkes at en viktig debatt har vært – og fremdeles er; hvem skal utforme forslag til Eierstrategier for disse selskapene? Skal selskapene selv ha viktig eller avgjørende roller i dette? Som leder av administrasjonen i den minste kommunen – og derved representant for den minste eieren

målt i beslutningsmakt, går jeg inn i arbeidet med en større grad av formalkunnskap enn før den gode kommunikasjonen rundt denne rapporten.

I neste eiermelding vurderes det naturlig at Beiarn kommune har et eget kapittel med kommentarer om valg av selskapsform.

Vedlegg 2. Utledning til revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de normer og krav som kan stilles til kommunens virksomhet på det området som er gjenstand for eierskapskontroll. De utgjør målestokken som kommunens praksis holdes opp mot, og grunnlaget for revisjonens vurderinger. Revisjonskriteriene er utledet fra kommuneloven §26- 1 og KS- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll 2019-2023, heretter KS-anbefalinger. Nedenfor vil vi oppstille kriteriene vi har utledet fra kommuneloven og KS- anbefalinger.

Problemstilling:

I hvilken grad har Beiarn kommune eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven § 26-1 og gjeldende anbefalinger om eierstyring?

Revidering av eierskapsmeldingen

Det går frem av kommuneloven § 26- 1 at kommuner minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

Kravet markerer kommunestyrets ansvar for de verdier og tjenester som forvaltes av virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i, jamfør bokstav b.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterium:

1. Beiarn kommune skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

Kommunens prinsipper for eierstyring

For å kunne definere en eierskapsmelding i henhold til kommuneloven § 26-1, stiller KS i sine anbefalinger krav til prinsipper en eierskapsmelding bør inneholde.

Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, jamfør kommuneloven § 26- 1 andre ledd, bokstav a. Andre ledd oppstiller minimumskravet til innholdet i en eierskapsmelding. At det dreier seg om minimumskrav innebærer at kommunene står fritt til å omtale andre forhold i tillegg, i henhold til kommuneloven §26- 1 andre ledd, bokstav a.

For å se om kommunens eierskapsmelding innholdsmessig er i henhold til KS- anbefalinger om eierstyring vil vi nedenfor ta utgangspunkt i de viktigste prinsippene fra KS- anbefalinger. Vi går gjennom prinsippene og nedfeller kriterier for hvilket innhold eierskapsmeldingen skal ha.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterium:

2. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring.

For at et dokument skal være eierskapsmelding ut fra kommuneloven § 26- 1, stiller KS krav til prinsipper en eierskapsmelding bør inneholde. Ut fra kravet i lovteksten, har vi valgt ut sentrale prinsipper for eierstyring fra KS anbefalinger herunder.

Årlig utarbeiding av rapport om selskapenes status

KS anbefaling nr. 4 tar for seg at lovens krav om utarbeiding av eierskapsmelding en gang i valgperioden er ikke til hinder for at dette kan skje oftere. Dette er særlig hensiktsmessig dersom kommunen har eierandeler i mange selskaper.

KS anbefaling nr. 4 anbefaler at kommunestyret bør årlig utarbeide en eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret. I henhold til KS anbefaling nr. 4 vil en eierskapsmelding sikre et grunnlag for nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre de folkevalgtes ansvar. I tillegg vil en eierskapsmelding bidra til å skaffe oversikt over kommunens samlede virksomhet, og bidra til åpenhet ovenfor omverdenen, jmfør anbefaling nr.4.

Samtidig kan det i henhold til anbefaling nr. 4, være voldsomt å legge fram en full vurdering av eierskapet hvert år. Hvis ikke dette skjer fullt så ofte, så bør uansett kommunestyret få seg forelagt en rapport om selskapene hvert år om økonomi, spesielle saker osv.

Eierskapsmeldingen bør i henhold til anbefalingen, være tydelig kommunisert og lett tilgjengelig. Både med tanke på selskapenes organer og kommunes innbyggere.

På bakgrunn av dette har vi satt følgende kriterium:

3. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om årlig utarbeidelse av rapport om selskapenes status for kommunestyret.

Valg av selskapsform

Kommunen bør velge selskapsform ut fra formål og behov, i henhold til KS anbefaling nr. 1. Videre anbefaler KS at kommunen som eier bør sørge for en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål og oppgaver, behovet for eierstyring, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket.

Jamfør anbefaling nr. 1 bør kommunen med utgangspunkt i de oppgavene som skal løses vurdere hvilket styringsbehov kommunen har. Dette vil ifølge anbefalingen, få betydning for vurderingen av hvilken selskapsform kommunen kan og bør velge.

Et aktivt og godt eierskap er grunnleggende for en best mulig lokalpolitisk forvaltning av kommunens verdier, og har direkte konsekvenser for selskapene, deres disposisjoner og markedsposisjon, etter KS anbefaling nr.1. Kommunen bør derfor kommunisere klart hva de ønsker å oppnå med sine selskaper og samarbeid i henhold til KS anbefaling nr.1.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterium:

4. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi om valg av selskapsform.

God opplæring

Det følger av KS anbefaling nr. 3 at kommunen bør sørge for god opplæring til folkevalgte om eierskap. For å styrke det kommunale eierskapet anbefales det at kommunestyret eller fylkestinget får tid til kompetanseutvikling, eksempelvis ved å avholde eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte tidlig i perioden.

I henhold til KS anbefaling nr. 3 er det viktig at kommunestyret som eier får kunnskap og innsikt i omfanget av selskapsorganisering og de styringsmuligheter kommunen har for de selskapene kommunen har eierandeler i. Det er ifølge KS anbefaling nr. 3 også viktig at folkevalgte får innsikt i de ulike rollene de har som folkevalgte, som styremedlemmer eller som medlemmer av representantskap eller generalforsamling. Rollen man har som

folkevalgt i kommunestyret er ulik den rollen man har i selskapsorgan. Det er dermed viktig å være bevisst roller, styringslinjer og ansvarsfordeling, i henhold til anbefalingen.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterium:

5. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om opplæring.

Revidering av styringsdokumenter og avtaler

KS anbefaling 5 tar for seg at kommunestyret jevnlig bør revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet. Dette betyr at kommunen kan ha strategi- og styringsdokumenter som alle selskapene må forholde seg til, for eksempel generell miljøpolitikk, åpenhetsprofil eller mål om lokale utviklingstiltak selskapene skal bidra til å realisere.

Når kommunestyret har valgt å legge sin virksomhet inn i et selskap medfører det overføring av styringsrett til virksomheten, ifølge KS anbefaling nr. 5. Videre kommer det frem i anbefaling nr. 5 at selskapets styre og administrasjon planlegger, forvalter og driver virksomheten innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eierne. Den ytre rammen består av eierskapsmeldingen og selskapsavtalen eller vedtektene for selskapet. Vedtektene for selskapene regulerer viktige sider ved selskapenes og det kommunale foretakets rettsforhold, etter KS anbefaling nr. 5.

Formålet med vedtektene er å regulere og avklare forholdet mellom eierne og mellom eierne og selskapet, eller interne forhold i virksomheten, i henhold til KS anbefaling nr.5.

Dersom vedtektene/selskapsavtalen kun regulerer de forholdene som er nødvendig (minstekrav) etter den aktuelle selskapsloven, kan det noen ganger være hensiktsmessig å utarbeide andre styringsdokumenter, etter KS. Anbefaling 5.

På bakgrunn av dette har vi satt opp følgende kriterium:

6. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et prinsipp om jevnlig revisjon av selskapenes styringsdokumenter og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Kompetanse i styrene

Eier bør anbefale styret å jevnlig vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet, etter KS anbefaling nr. 12. Styret bør derfor etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse, ifølge KS anbefaling nr. 12.

Det står under KS anbefaling nr. 12 at, for å sikre at styret har den nødvendige kompetansen for å nå selskapets mål, anbefales det at styret etablerer følgende rutiner:

- Foreta en egnevaluering hvert år.
- Vurderer behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.
- Gjennomfører egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsetter en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gir en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport.

KS anbefaling nummer 9 handler om god sammensetning og kompetanse i styret. KS anbefaler at eier bør gjennom selskapets eierorgan sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkeltes selskapets formål og virksomhet. Dette innebærer å også vurdere spørsmål om habilitet i valg av styremedlemmer, i henhold til KS anbefaling nr. 9.

Det står under KS anbefaling nr. 9 at kommunen må definere hva slags kompetanse og kapasitet som forventes av styremedlemmene. Et utgangspunkt kan være: selskapets formålsparagraf, de langsiktige strategiene, etter KS anbefaling nr. 9.

Styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og bør ha forskjellig og supplerende kompetanse innen bla. økonomi, organisasjon, etter samme anbefalingen.

Videre tar anbefaling nr. 9 for seg at styreverv i selskaper er et personlig verv- medlemmer i styret representerer bare seg selv og skal ivareta det beste for alle eierne. Dersom medlemmer av folkevalgte organer (medlemmer av kommunestyret) velges til styremedlemmer i selskaper, bør det vurderes om vedkommende kan bli inhabil.

På bakgrunn av dette stiller vi følgende kriterium:

7. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde strategi for sikring av nødvendig kompetanse i styrene.
8. Det bør framkomme av Beiarn kommunes eierskapsmelding krav til supplerende kompetanse i styrene.

Kjønnsrepresentasjon i styret

Det kommer frem av KS anbefaling nr. 11 at eierorganet bør avhengig av organisasjonsform tilstrebe balansert kjønnsrepresentasjon i styret.

Videre kommer det frem av KS anbefaling nr. 11 at styremedlemmene i selskaper trenger ikke være bosatt i kommunen. Krav om balansert kjønnsrepresentasjon i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner eier til sammen minst to tredeler av aksjene i selskapet, etter KS anbefaling nr. 11.

Etter IKS- loven §10 er det krav om balansert kjønnsrepresentasjon i styrene. Reglene i aksjeloven §20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet, i henhold til kommuneloven §21-1.

På bakgrunn av dette stiller vi følgende kriterium:

9. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde prinsipp om balansert kjønnsrepresentasjon i styrene.

Habilitet

KS anbefaling 15 er å etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet. Spørsmål om inhabilitet når virksomhet er lagt til selskaper kan oppstå på to måter. For det første kan det oppstå inhabilitet i saker som selskapet skal behandle. Dette er regulert for IKS i IKS- loven. For det andre kan inhabilitet oppstå når kommunen skal behandle en sak hvor selskapet er part. Denne situasjonen er regulert i kommuneloven og forvaltningsloven.

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og kommunedirektør bør ikke sitte i styret i selskaper, etter KS anbefaling nr. 15.

På bakgrunn av dette stiller vi følgende kriterium:

10. Det bør gå fram av Beiarn kommunes eierskapsmelding at de skal ha en rutine for vurdering av habilitet.

Eierstrategi for hvert selskap

Eierskapsmeldingen skal etter kommuneloven §26- 1 bokstav c, inneholde kommunens formål med sine eierinteresser i selskaper, kommunale foretak eller andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i.

KS anbefaling nr. 4 omtaler at lovens krav til innholdet i eierskapsmeldingen er et minimumskrav. Med det kan eierskapsmeldingen inneholde andre elementer enn de loven stiller eksplisitt krav om. Eksempelvis prinsipper knyttet til selskapenes samfunnsansvar, miljø, likestilling med mer.

Videre omtaler KS anbefaling nr. 4 at formålet med kommunens eierskap- kan ses på som det kommunen ønsker å oppnå med eierskapet. Det skal med andre ord i henhold til anbefaling nr. 4 gi svar på spørsmålet om hvorfor kommunen eier/har eierandeler i selskapet. Revisjonen legger til grunn at formålet- hva kommunen ønsker å oppnå med eierskapet, kan omtales som målsetninger eller eierstrategi.

På bakgrunn av dette stiller vi følgende kriterium:

11. Beiarn kommunes eierskapsmelding bør inneholde et generelt prinsipp om å ha konkrete eierstrategier for det enkelte selskap.

Oversikt over eierinteresser

Eierskapsmeldingen skal inneholde en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i, jamfør kommuneloven § 26-1 andre ledd, bokstav b.

I henhold til merknad til kommuneloven §26-1 til bokstav b, framgår det at eierskapsmeldingen skal inneholde en oversikt over alle virksomheter som kommunen har en form for eierinteresse i, uavhengig av hvilken organisasjonsform som er benyttet, og uavhengig av eierandelens størrelse. Eierskapsmeldingen skal omtale aksjeselskaper og interkommunale samarbeid etter IKS- loven, uansett om kommunen bare er deleier og selv

om det er samarbeid. I tillegg skal eierskapsmeldingen blant annet omtale samvirkeforetak, kommunalt oppgavefellesskap og vertskommunesamarbeid, i henhold til merknader til lovteksten.

På bakgrunn av dette stiller vi følgende kriterium:

12. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.

Formål med eierinteresser

Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i selskap/foretak i virksomhetene nevnt i bokstav b, jmfør kommuneloven § 26-1, bokstav c.

Dette kriteriet skiller seg fra prinsippet vi har satt opp i kriteria 11, ved at lovens bokstav c) stiller opp et krav om at eierskapsmeldingen skal ha konkrete eierstrategier per selskap. Under kriteria 11 stilles det bare krav til generelt prinsipp om dette.

Ettersom eierskapsmeldingen skal redegjøre for formålet med eierskapet i virksomheten må formålet ikke nødvendigvis være identisk med selskapets formål, i henhold til merknad til lovteksten.

I henhold til KS anbefaling nr. 1 bør kommunen kommunisere klart hva den ønsker å oppnå med sine selskaper og samarbeid. Revisjonen legger på bakgrunn av overnevnte til grunn at formål omfatter eierstrategi- hva kommunen ønsker å oppnå med sine selskaper og samarbeid, som det framkommer av KS anbefaling nr.1.

På bakgrunn av dette stiller vi følgende kriterium:

13. Beiarn kommunes eierskapsmelding skal inneholde kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene.

Innledning

(Når meldingen er ferdig behandlet, vil det bli laget en trykket utgave med forside)

Kommuneloven av 2018, kapittel 26 gjør tydelig at kommunestyrene minst én gang per valgperiode skal vedta en eierskapsmelding. Meldingen skal gi oversikt over selskaper, kommunale foretak og virksomheter kommunen har eierskap i. Likeså skal meldingen redegjøre for kommunens prinsipper for eierstyring og redegjøre for kommunens formål ved eierskapet.

Det ligger i kortene at administrasjonen utarbeider meldingen og at den først behandles i Formannskapet før Kommunestyret forestår den endelige behandlingen.

En eierskapsmelding må i seg selv ikke forveksles med kravene til kommunelovens kapittel 23 og særlig § 23-4. For ordens skyld nevnes at denne paragrafen dreier denne seg om ansvaret som tilligger Kontrollutvalget. Lovens § 23-4 sier at Kontrollutvalget skal kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser (altså selskapenes ledelse og selskapenes styre) gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, vedtak fattet av kommunestyret og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kommunestyret har behandlet plan for forvaltningsrevisjon. Gjennom den planen prioriterer kommunestyret som eier, hva og hvordan kontrollutvalget, med hjelp fra sin administrasjon og ved forvaltningsrevisjon, skal arbeide for å bidra til at lovkravet etterleves. Da kommunestyret behandlet plan for forvaltningsrevisjon høst -22, ble det noe usikkerhet rundt selve vedtaket og hva det innebar for Kontrollutvalget. Den usikkerheten er nå ryddet av veien av kommunestyret og kontrollutvalget.

Det er lenge siden rådmannen har laget en eiermelding for Beiarn kommune ferdig til politisk behandling. Slik sett kan ikke lovkravet i kommunelovens kapittel 26 anses oppfylt pr. dato for skriving. Rådmannen opplever selv å ha vært tydelig på det ovenfor så vel kommunestyret som kontrollutvalget. Liten kapasitet er ei dårlig unnskyldning, men Formannskapet og kommunestyret er kjent med at administrasjonen har forsøkt bidra til bedre kontroll over kostnadsutvikling og ansvarsdeling i inngåtte samarbeider og selskaper. Det er også et poeng at de siste endringene i kommuneloven har skapt prosesser der flere interkommunale samarbeider har vært nødt til å tilpasse egen virksomhet ved omorganisering. Slik har det vært en viss usikkerhet rundt hva slags organisasjonstype som skulle innskriveres i eiermeldingen for ulike samarbeider og selskaper Beiarn kommune er medeier av. Både administrasjonen og politikken har vært engasjert i prosessene, så det har nok vært et mindre behov for en samlet eierskapsmelding enn i en «normal» valgperiode.

Etter Kontrollutvalgets siste møte besluttet rådmannen å ta tak i tidligere utkast og å få ferdigstilt denne meldingen.

Vi håper den er til nytte for oversikt og styring av det stadig viktigere interkommunale samarbeidet, uavhengig av organisasjonsform for de selskaper og samarbeider vi er med i.

Moldjord, 5. juni 2023

Ole Petter Nybakk
rådmann

Avgrensning

Beiarn kommune deltar i mange former for samarbeid. Dette være seg gjennom tjenestekjøp, løsere fagnettverk, prosjektsamarbeider og medlemsorganisasjoner i tillegg til virksomheter, kommunale og interkommunale foretak og selskaper. Generelt samarbeider vi for å kunne tilby alle tjenestene vi er pålagt fra overordnet myndighet. Men vi samarbeider også for en best mulig utvikling av effektivt drevne tjenester, for å gi medarbeidere og styrende organer faglig utvikling, for å øke egen attraksjonsverdi. Kort sagt for å kunne ivareta egen organisasjon og eget samfunn sine interesser.

Det skal det heller ikke stikkes under en stol at kommunen gjennom eierskap kan oppnå medbestemmelse og makt. Det overordnet viktige blir da å utøve eierskapet til faktisk å bidra til en utvikling som tjener samfunnet totalt sett. Sett i lys av at Beiarn kommune er den minste kommunen i Salten og deltar i selskaper der vi langt fra har reell styring og eiermakt når det kommer til generalforsamlinger og representantskapsmøter, men kanskje til tider heller kjenner på avmakt, kan meldingen kanskje brukes som bakgrunn for å drøfte hvordan vi skal forholde oss til en slik situasjon.

Det minnes om at kommunalt selvstyre kom inn i kommuneloven ved siste revisjon og trådte i kraft fra det konstituerende møtet i 2019.

Å redegjøre for alle nevnte samarbeider i en og samme melding oppfattes verken som tjenlig eller å oppfylle kravet til kommunelovens kapittel 26.

Melding dreier seg om virksomheter, kommunale foretak og selskaper der kommunen har eierskap. Så mye, men ikke mer.

Generelt

Gjennom meldingen er det ønskelig å øke bevisstheten rundt forvaltningen av Beiarn kommunes eierskap og vise hvordan kommunen utøver eller forsøker å utøve sin eierrolle. Meldingen vil forhåpentlig oppleves som et nyttig verktøy for folkevalgte.

Kommuneloven § 26-1 fastslår følgende: Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.

Kommuneloven regulerer ikke innholdet i kommunenes eierstyring. Lovgivningen som gjelder for den enkelte selskapsform gir noen rammer og regler. Utover dette er utøvingen av eierstyringen opp til den enkelte kommune.

I meldingen konsentrerer vi oss altså om virksomheter, kommunale foretak og selskaper. For å gjøre en språklig forenkling benevner vi dette i det videre som selskaper, hvis ikke annet er spesifikt nevnt.

Kommuner kan velge å skille ut deler av driften i egne selskaper. Dette medfører en endring i hvordan kommunestyret har mulighet til å styre det enkelte selskapet. Selskapenes ledende organer skal ha betydelig grad av frihet til å drive selskapet, og både lover og normer for god selskapsstyring setter grenser for hvor mye kommunen som eier bør involvere seg i disse selskapene.

Kommunestyret har likevel det overordnede ansvaret for hele kommunen. Også den delen som drives i kommunalt helt eller delvis eide selskap.

Prinsipper for eierstyring

Prinsipper for eierstyring og selskapskontroll finnes i ulike styringsdokumenter, kommunale som selskapseide. Dog henvises det spesielt til kommunens verdigrunnlag, overordnede retningslinjer og etiske retningslinjer. Oppdatert utgave av disse skal finnes på kommunens hjemmeside. Beiarn kommune forutsetter at de selskaper og virksomheter kommunen er medeier i kjenner til og forholder seg til disse.

Det er viktig å opprettholde god folkevalgt styring over kommunal eide selskaper. Kommunenes Sentralforbund (KS) definerer fire standarder for god folkevalgt styring i heftet «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll». Disse standardene er:

1. Pålitelig styre. Innbyggerne skal ha tillit til at de behandles likt, og etter spillereglene, i de kommunale beslutningsprosessene.
2. Ansvarlig styre. Kommunen skal sørge for at innbyggerne har tilstrekkelig informasjon til å følge med i politikken og stille de styrende til ansvar.
3. Borgernært styre. Det skal være etablerte kanaler for innbyggermedvirkning i beslutningsprosessene, også der det ikke er lovpålagt.
4. Effektivt styre. Det skal være ryddige forhold i den politiske styringen av administrasjonen, og kommunen skal levere resultater innbyggere og folkevalgte er tilfreds med.

For å bygge opp under disse standardene og sikre god eierstyring av Beiarn kommunens interesser har kommunestyret disse prinsippene:

1. Beiarn kommune er en ansvarlig eier.
2. Beiarn kommune utøver myndigheten og fremmer interessene overfor selskapene og de formelle samarbeidene gjennom respektive eierorganer.
3. Beiarn kommunes eierrepresentanter skal ivareta kommunens interesser, men møter som hovedregel ikke med bundet mandat. Prinsipielle spørsmål og kommunens standpunkt i sentrale saker skal forankres i folkevalgte organer.
4. Beiarn kommune er pådriver for at styrerepresentantene har relevant kompetanse, kapasitet og faglig bredde ut fra selskapets egenart og formålet med eierskapet, og at alle folkevalgte og ledere registrerer sine styreverv i KS's styrevervregister.

5. Styrets godtgjøring skal være på moderat nivå, men fremme verdiskapningen i selskapene og fremstå som rimelig ut i fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.
6. Beiarn kommune praktiserer åpenhet rundt eierskapene, og skal være en aktiv pådriver for at selskapene praktiserer prinsippet om meroffentlighet, ref også kommunens verdigrunnlag.
7. Beiarn kommune er pådriver for at selskapene legger FNs bærekraftsmål til grunn for egen drift og utvikling.
8. Beiarn kommune er pådriver for at selskapene fører en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk i tråd med etiske retningslinjer for Beiarn kommune, og at lønns- og kostnadsnivået i selskapene er i samsvar med praksis og utvikling i egen kommune.
9. Alle selskaper der Beiarn kommune har eierinteresser skal ha god internkontroll og risikostyring i forhold til selskapets karakter.

Beiarns rutiner og prosedyrer for eierstyring er i stor grad hentet fra Salten regionråds «Felles strategi for samarbeid og eierstyring». Denne ble vedtatt av alle kommunestyrene i 2016. Det er satt i gang et arbeid for å fornye disse. I tillegg er prinsippene hentet fra KS sine oppdaterte anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.

Organisasjonsformer i Eiermeldingen

Selskapene Beiarn har eierinteresser i er organisert på forskjellige måter. I meldingen forholder vi oss til:

- Interkommunale selskaper (IKS)
- Aksjeselskaper (AS)
- Kommunale oppgavefelleskap
- Administrative vertskommunesamarbeid
- Kommunale foretak

Med bakgrunn i endringer i kommuneloven er det i perioden 2018 – 2022 gjort tilpasninger i flere av de respektive selskaper og samarbeider Beiarn kommune er med i. Dette for å tilpasse seg til kommuneloven med de endringer som der ble gjort. Ikke alle samarbeider og selskaper har slutført disse prosessene. Dette er en av årsakene til at denne meldingen lages så sent i valgperioden. Vi ønsker en mest mulig oppdatert Eiermelding. En annen årsak til utsettelsen med å lage denne meldingen er nok at både administrasjonen og lokalpolitikken har opplevd uro i forhold til hvordan noen selskaper faktisk utvikler seg, der kommunens kostnader ved å inngå i selskapene oppleves å være økende og ikke rettferdig fordelt mellom eierne.

Nærmere om selskapsformene

Selskaper organisert som Interkommunale selskaper forholder seg til Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven). Denne ble sist justert slik at endringer i loven trådte i kraft fra 1. januar 2019.

Representantskapet er IKS-enes eierorgan. Kommunestyret velger minst én representant til representantskapet. Antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner, reguleres av selskapsavtalen for det enkelte selskap. Deltakerne utøver sin myndighet gjennom representantskapet, som blant annet skal vedta økonomiplan, budsjett og regnskap. Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosentandel av selskapets forpliktelser.

Selskaper organisert som aksjeselskaper forholder seg til Lov om aksjeselskaper (aksjeloven). Denne ble sist justert med virkning fra 1. januar 2022.

Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen. Generalforsamlingen har færre oppgaver enn representantskapet i interkommunale selskaper (IKS), og har dermed mindre innflytelse over forvaltningen av selskapet. Verken aksjeloven eller kommuneloven angir hvem som kan gis fullmakt til å representere kommunen i generalforsamlingen. Med unntak fra ordfører selv må den eller de det gjelder ha særskilt fullmakt til dette fra kommunestyret eller ordfører. Aksjelovens utgangspunkt er at aksjeeier bare kan møte en én representant som representerer samtlige av aksjeeierens aksjer. I et AS har eierne begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser.

Oppgavefelleskap/Interkommunalt politisk råd

Begrepet og organisasjonsformen Oppgavefelleskap ble til ved siste store endring av Lov om kommuner og fylkeskommuner i 2018 (KML). Siste justeringer i loven hadde virkning fra 1. januar 2021.

Oppgavefelleskaper var gjerne tidligere Interkommunale samarbeid organisert etter den tidligere kommuneloven av 1992, §27. Det er nokså store endringer i kommuneloven innenfor interkommunale samarbeider. Selskaper organisert etter tidligere kommunelovs § 27 må iht. ny lov, innen 1.1.2024, omdannes. De blir gjerne til interkommunalt politisk råd etter kommunelovens kapittel 18, eller kommunalt oppgavefelleskap, etter kommunelovens kapittel 19. Et eksempel på dette er Salten Regionråd, som er i ferd med å bli både et interkommunalt politisk råd og et Oppgavefelleskap.

Representantskapet er det øverste organet i et interkommunalt politisk råd og også i oppgavefelleskaper. Samtlige kommuner skal være representert med minst ett medlem i representantskapet. Hvert kommunestyre velger selv sine medlemmer og minst like mange varamedlemmer. Den enkelte deltakerkommunen har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av rådets forpliktelser. Til sammen skal andelene utgjøre rådets samlede forpliktelser.

Administrative vertskommunesamarbeid

Administrative vertskommunesamarbeid er organisert etter KML 2018, § 20-2

I en administrativ vertskommunemodell kan en kommune overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegere myndighet til en annen kommune (vertskommune) så langt ikke annen lovgivning er til hinder for det. Når et vertskommunesamarbeid opprettes skal det inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakerne i samarbeidet. Kommunestyrene i alle samarbeidskommuner skal selv vedta samarbeidsavtalen og endringer i denne.

Beiarn er ikke med i vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd (KML 2018, §20-3), så de omtales ikke nærmere her.

Administrative vertskommunesamarbeider er Beiarn derimot med i. Noen ganger som vertskapskommune og i andre tilfeller som samarbeidskommune.

Kommunale foretak (KF)

Dette er en betegnelse for en selskapsform som brukes om virksomheter er en del av en norsk kommune. I motsetning til kommunalt eide aksjeselskap, utgjør et KF ikke et selvstendig rettssubjekt men er en direkte del av kommunen. Et KF gir ikke kommunen noen begrensning i økonomisk ansvar, slik et aksjeselskap gjør.

KF har et styre og en daglig leder. Et KF sitt styre, gjerne ved hjelp av daglig leder, rapporterer rett til kommunestyret og går ikke den «normale» veien om rådmann eller kommunedirektør. Beiarn har et KF. En av konsekvensene er da at når kommunen avlegger sitt årsregnskap, så avlegges et konsolidert regnskap, der resultatet i KF-et trekkes inn. Sånn må det være siden alle KS er en del av selve kommunen.

Avtalebaserte samarbeid - en kommentar utenom meldingen

Mange av de interkommunale samarbeidene Beiarn er med i er organisert som fagnettverk. I slike samarbeider foreligger ikke forpliktende økonomiske interesser på tvers av kommunene hvis ikke dette er særskilt vedtatt eller på annen måte forhåndsklarert. Og de kommunalt ansatte som deltar kan bare ta beslutninger som ligger innenfor de fullmakter som fremkommer av deltakerkommunenes til enhver tid respektive delegasjonsreglementer. At det ut fra interessefellesskap kan springe ut både gode prosjekter og kanskje også nye organisasjoner hindrer ikke at hver og en deltaker må sørge for lokal forankring. Dette er en naturlig konsekvens av at enhver kommune er autonom og at kommunestyrene både kan og noen ganger må delegere myndighet, men skal sitte med oversikt og kontroll – og ansvar.

Kommunesektoren samarbeider i økende grad også gjennom avtalebasert kjøp og salg av tjenester. For slike samarbeider er særlig Lov om offentlige anskaffelser viktig (anskaffelsesloven). Anskaffelsesloven ble sist endret med virkning fra 1. januar 2017. Vi påpeker at særlig denne loven og de mange samarbeidene kommunen er med i under dette, må forholde seg til Norges forpliktelser til EØS-avtalen og dens vedlegg XVI. Slike samarbeider, samt kjøp og salg underlagt anskaffelsesloven er iht kommunens delegasjonsreglement delegert til administrasjonen.

Rapporteringer til kommunestyret gjøres gjennom konkrete saker, budsjettprosesser og avleggelsen av årsoppgjøret med årsregnskap og tilhørende noter. I denne meldingen tas ikke avtalebaserte samarbeider opp særskilt hva angår eierstyring, men kommunens styringsdokumenter, etiske retningslinjer mv. skal følges for slike samarbeider også.

Folkevalgt og eierrollen

Kommunalt eide selskaper utfører viktige samfunnsmessige tjenester og forvalter betydelig kapital og infrastruktur. Det er viktig at folkevalgte er bevisst sin rolle som eier, for det er gjennom eierstyringen kommuner har mulighet til å påvirke selskapers rammer og handlingsrom. Som folkevalgt utøver den enkelte politikk. Det handler om fordeling av goder og byrder for innbyggerne i kommunen. Det innebærer at mål blir satt, prioriteringer ordnet, verdier fordelt og virkemidler valgt og anvendt. Selskaper eid av kommuner er indirekte politisk styrt. Det vil si at kommunene utøver eierrollen gjennom deltakelse i selskapenes eierorgan. Folkevalgte skal derfor ikke utøve ombudsrollen i forhold til kommunale oppgaver som er skilt ut i egne selskaper. Rent juridisk, utøves eierstyring kun ved deltakelse i møter i selskapets eierorgan; generalforsamlinger for aksjeselskap, og representantskap for interkommunale selskaper (IKS), interkommunale politiske råd, og kommunale oppgavefellesskap.

Ordfører bærer i kraft av sin rolle og sitt verv fullmakt for å stemme på generalforsamling i selskaper. Dette framgår av kommunelovens § 6-1, som fastslår at ordføreren er kommunens rettslige representant, men framgår også av Beiarn kommunes delegasjonsreglement. Andre kommunestyrerepresentanter eller ansatte i administrasjonen må gis fullmakt for å representere kommunen. Også dette følger av kommunens delegasjonsreglement.

Medlemmer av et representantskap er valgt av kommunestyret etter kommunelovens regler, og i motsetning til aksjeloven kan ikke andre møte etter fullmakt. Det bør derfor utnevnes varamedlemmer for representantskapsmedlemmene. Det vil si at utenom i møter i disse eierarenaene, utøver ikke folkevalgte eierrollen.

Obligatorisk opplæring av folkevalgte

Kommunen bør gjennomføre folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden. KS organiserer og tilbyr slik tjeneste. Det bidrar sterkt til å gjøre folkevalgte trygge i rollen også hva angår utøvelse av eierskap. KS tilbyr temahefter og kurs som folkevalgte kan prioritere å ta inn gjennom hele valgperioden, men god informasjon er også tilgjengelig på www.ks.no.

I eierstyringen er det viktig å skille mellom roller, oppgaver og ansvar. Det er viktig å ha klart for seg hvordan eierstyring utøves gjennom felles forståelse av begrepene.

Folkevalgte i eierrollen

Den enkelte folkevalgte eller partigrupper har ingen direkte instruksjonslinje til selskapet eller representanter i det utøvende eierorganet. Saker som ønskes tatt opp, skal meldes som sak i kommunestyret på ordinær måte.

Kommunestyret

I enkeltsaker kan kommunestyret instruere sin(e) representant(er) i eierorganet. Dette kan skje ved at representanten melder inn en sak i forkant av formannskaps-/kommunestyremøte, eller ved at ordføreren melder inn en sak på tilsvarende måte.

Kommunens administrasjon

Rådmannen, eller kommunedirektøren som de fleste kommunene nå benevner det, og hans stab har ikke noen formell rolle i eierstyringen, utenom kommunedirektørens generelle ansvar for å påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.

Kommunens eget eierorgan

Kommunen kan selv etablere et utvalg, sekretariat eller utpeke én person som ivaretar kommunens samlede eierportefølje. Organet kan operere som sekretær for kommunestyret/ formannskapet i eierspørsmål, eller kan, med enkelte unntak, delegeres myndighet til å behandle kommunens eierspørsmål på vegne av kommunestyret. Til nå har ikke dette vært aktuelt for Beiarn kommune. Samspillet mellom administrasjonen med sin kompetanse og Formannskapet med sin rolle, gjør at aktuelle eierspørsmål drøftes og avklares i enten formannskapet eller i kommunestyret. Dette bør skje i forkant av generalforsamlinger (AS) og representantskap (IKS, Oppgavefelleskap mv)

Utøvende eierorgan

All eierstyring skjer gjennom eierorganet (representantskap eller generalforsamling) i det aktuelle selskapet. De valgte representantene skal ivareta de samlede eierne interesser, gjennom aktiv deltakelse i selskapenes eierorgan. Eierorganet har som formål å sikre at eiers overordnede interesser blir ivaretatt i selskapet, formulere klare mål for selskapet og velge det rette styret. Styret er ansvarlig for realisering av eiers mål og skal ivareta selskapets interesse. Styret representerer ikke enkelteierne, men selskapet. Styremedlemmene velges av det aktuelle selskapets utøvende eierorgan, og det er evt. disse som har instruksjonsrett overfor styret og myndighet til å bytte ut styremedlemmer. Styrevervet er personlig, og når særlige forhold foreligger kan styremedlemmer trekke seg fra vervet.

Møter og myndighet i representantskap og generalforsamling

Møtene i selskapenes eierorganer skal gjennomføres på en måte som gir rom for reell dialog mellom selskapets representanter og eierne. Styret skal i forkant påse at viktig informasjon om selskapet og sakene som skal behandles er tilgjengelig, samt at det er tilstrekkelig tid til å at den enkelte eier kan forberede seg til møtene. Styret skal også legge til rette slik at flest mulig kan delta og tilrettelegge for en effektiv møteplass mellom eierne og styret. I aksjeselskap og eventuelle samvirkeforetak må fullmakter være ordnet før møte. Det er som nevnt tidligere i meldingen ikke mulig å operere med fullmakt i representantskapsmøter. Om et representantskapsmedlem i et ikke kan møte, møter varamedlem.

Møtets varighet settes på forhånd av eierorganets leder, evt. i samråd med styreleder. Styreleder og daglig leder har plikt til å delta i møtene. Etter aksjeloven skal selskapets revisor delta i generalforsamlingen når de saker som skal behandles er av en slik art at dette må anses som nødvendig. For øvrig har revisor rett til å delta.

Antall styremedlemmer

I forbindelse med etablering av selskap eller revisjon av selskapsavtalen/vedtektene, skal antall styremedlemmer vurderes med tanke på eiers behov for å realisere sine mål og sikre selskapets interesser. Selskapets størrelse og kompleksitet vil avgjøre om selskapene har tre, fem eller maksimalt syv eiervalgte styremedlemmer. Antall medlemmer og ev. varamedlemmer må være nedfelt i selskapsavtaler for IKS. Det er ikke pålagt å ha varamedlemmer til aksjeselskapsstyrer. Om styret skal ha varamedlemmer, bør disse velges i rekkefølge. Styret beslutter selv om 1. vara skal inviteres til styremøtene for å sikre løpende kompetansedeleing og kontinuitet.

Kjønnsmessig balanse i styret

Det anbefales at eierorganet, uavhengig av organisasjonsform, tilstreber balansert kjønnsrepresentasjon. Styremedlemmene behøver ikke være bosatt i eierkommunen. I henhold til IKS-loven § 10 er det krav om tilnærmet 40 % kjønnsrepresentasjon i styrene. Reglene i aksjeloven § 20-6, om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet.

Habilitet

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og kommunedirektør bør være forsiktige med å sitte i styret i selskaper. Inhabilitet inntreffer blant annet når en person antas å ha personlige interesser i utfallet av en sak som skal behandles, og som antas å ha påvirkning på vedkommende sine vurderinger under behandlingen av saken. At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Forvaltningsloven fastslår blant annet at en person er inhabil når han leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling, for et selskap som er part i saken, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken. Habilitet vurderes viktig å bruke tid på rett etter hvert konstituerende møte etter valg. Som eksempel vil en kommunedirektør som sitter i et styre til et aksjeselskap måtte anses inhabil, dersom dette selskapet senere har en aktuell sak til behandling i egne politiske organer og saken i seg selv eksempelvis innebærer økonomisk risiko for kommunen. Dette er en konsekvens av at styret i selskapet skal representere selskapets interesser, mens kommunestyret skal ivareta kommunens interesser. Både kommuneloven og forvaltningsloven har klare regler, men et visst skjønn kan likevel utøves i det organet som til enhver tid behandler den aktuelle saken.

Valgkomitè

Det er eiers ansvar å sørge for en styresammensetning og overordnet styringsramme som er tilpasset selskapets formål og eierens forvaltningsverdier. KS anbefaler at kommunen sikrer opplæring av styremedlemmene.

Styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og bør ha forskjellig og supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og om markedet som selskapet opererer i. Videre bør styret inneha faglig innsikt og ha en interesse for selskapets formål. Til kommunalt eide selskaper bør det brukes valgkomitè. Det er selskapets eierorgan som oppnevner valgkomiteen og medlemmene av valgkomiteen fremmer forslag til styremedlemmer for selskapets eierorgan som formelt velger styremedlemmene. Valgkomiteen bør følge noen retningslinjer for sitt arbeid. Disse retningslinjene vedtas av selskapets utøvende eierorgan.

Styrehonorar

Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding hvert fjerde år ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv. Denne bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar. Faktisk honorar avgjøres av eierorganet. Styremedlemmer bør ikke påta seg særskilte oppgaver for det aktuelle selskapet i tillegg til styrevervet. Det anbefales at styremedlemmer ikke omfattes av selskapets eventuelle incentiv-/bonusordninger, da dette vil kunne påvirke deres uavhengighet. Godtgjørelsen bør reflektere styrets økonomiske og strafferettslige ansvar, i tillegg til kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Dette innebærer at honorar i selskaper som opererer i et marked og hvor det er betydelig risiko, bør reflektere dette ansvaret. Generelt bør styreleder godtgjøres høyere enn styremedlemmene. Det anbefales at selskapene gjør en konkret

vurdering av behovet for styreforsikring for styremedlemmene. Forsikringen gjelder det økonomiske ansvaret, ikke det strafferettslige.

For å sikre utvikling av nødvendig kompetanse i styret anbefales det at styret etablerer følgende rutiner:

- Fastsetter styreinstruks og instruks for daglig leder med særlig vekt på en klar intern ansvars- og oppgavefordeling.
- Foretar en egevaluering hvert år.
- Vurderer behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.
- Gjennomfører egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsetter en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gir en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport.

Etikk

Det er viktig at selskaper som Beiarn kommune er eier av eller medeier i, jobber med etiske retningslinjer for styret og de ansatte, slik at selskapets etiske profil forankres i bedriftskulturen. Styret plikter å sette etikk på dagsorden i styret og i selskapet. Hvilke etiske valg og dilemmaer som er aktuelle vil variere fra selskap til selskap. Styret skal gi en vurdering av mulige dilemmaer i sin selskapsstrategi. En naturlig del av arbeidet med etikk er gjennomgang av selskapets varslingsrutiner. Målsettingen er å sikre en felles oppfatning av gråsoner selskapet kan operere i og hvilke valg selskapet og de ansatte da bør ta.

Korrupsjon

Beiarn kommune forventer at selskaper de deltar i har nulltoleranse mht. korrupsjon. Strengt krav til åpenhet og offentlighet er et effektivt virkemiddel mot korrupsjon. Kommunen er opptatt av at selskaper hvor de har eierinteresser, er åpne om dilemmaer knyttet til korrupsjon, interessekonflikter og inhabilitet.

Miljø og klima

Beiarn kommune forventer at selskapene tar miljøansvar. Styret skal prioritere langsiktige og bærekraftige miljøløsninger i selskapets utøvelse av tjenester så vel som organisering. Mål, gjennomføring og evaluering av miljøarbeidet må være klart angitt. Selskapenes arbeid med miljøspørsmål må skje systematisk og dekke hele verdikjeden i virksomheten.

Selskaper og foretak hvor Beiarn har eierinteresser er ulike hva gjelder påvirkning på det ytre miljø. Dette vil nødvendigvis påvirke hvor omfattende rutiner og systemer de ulike selskapene må utvikle for å sikre at virksomheten tar nødvendige miljøhensyn. Alle selskapene bør miljøsertifiseres.

Samfunnsansvar

Kommunalt eide selskaper er opprettet for å ivareta et samfunnsansvar og for å levere grunnleggende tjenester til innbyggerne. Omgivelsene har forventninger om samfunnsansvarlig eierskap og samfunnsansvarlig drift, hvor ansvaret går ut over kortsiktig profitt. Det forventes at alle selskapene tar et slikt samfunnsansvar og utvikler egne holdninger til forhold som bl.a. etikk, forebygging av korrupsjon, miljø, likestilling og integrering. For selskaper er det styret som har ansvar for ivaretagelse av selskapets samfunnsansvar. Det forventes derfor at styrene i de enkelte selskapene tar samfunnsansvar, og at dette er integrert i selskapenes virksomhet og strategier.

Registrering av styreverv

Alle folkevalgte og ledere i kommunen som påtar seg styreverv bør registrere vervene på www.styrevervregisteret.no

Informasjonsansvar

Selskapene skal gjøre offentlige rapporter, meldinger og andre relevante dokumenter tilgjengelige på sine hjemmesider. Minst en gang hver kommunestyreperiode bør selskapet møte i kommunestyret og orientere om virksomheten. Et egnet tidspunkt for informasjon om selskapet kan være når eierstrategien for dette selskapet skal opp til høring eller behandling.

Evaluering, revisjon og kontroll

Eierorganet og styret skal i hver kommunestyreperiode evaluere eierstyringen.

Selskaps- og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med det kommunale eierskapet. Kommuneloven kapittel 23 sier at kontrollutvalget skal kontrollere at de som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak, og anerkjente prinsipper for eierstyring. For alle selskapsformer har kontrollutvalget rett til innsyn i opplysninger som er nødvendige for sin kontroll. For andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen har kontrollutvalget rett til innsyn i den grad det er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.

Det enkelte eierorgan behandler saker i tråd med den myndighet som loven har gitt eierorganet.

Dialogmøter

Det skilles mellom møter i eierorganet og dialogmøter (også kalt eiermøter) i AS og IKS. Dialogmøte er en overordnet møteplass mellom selskapet og eierne, men uten formell beslutningsmyndighet. Et eiermøte er ikke lovregulert og er bare en uformell arena der det ikke skal treffes vedtak. I tillegg bør det ikke legges føringer eller «gis signaler» i eiermøtene som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde.

Oversikt over Beiarn kommunes eierinteresser

Stiftelser:

Stiftelser er egneide og ikke en del av denne meldingen. I stiftelser har styret et særlig ansvar og er stiftelsens øverste organ. Dette er beskrevet nærmere i Lov om stiftelser (2001). Stiftelsestilsynet fører tilsyn med stiftelsers virksomhet. Beiarn kommune er medstifter av **Nordland Nasjonalparksenter** (www.nordlandsnaturen.no) og **Nordlandsmuseet** (www.nordlandsmuseet.no)
Ordfører vil alltid være den som inviteres til rådsmøtet som avholdes årlig. Vi merker oss at oversikten under benevner Nordlandsmuseet som et avtalebasert samarbeide. Oversikten er hentet fra årsmeldingen for 2022 og er altså på dette området ikke helt korrekt.

IKS-er

IRIS Salten IKS (www.iris-salten.no)

Selskapsform: Nonprofitt interkommunalt konsernselskap dannet i medhold av lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) Beiarn sin eierandel: 1,2 %. Beiarn har 1 stemme i representantskapet av totalt 21 stemmer.

Hefter for gjeld (garantiansvar) i forhold til folketall. Andre eiere: Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Saltdal, Sørfold, Steigen og Hamarøy.

Selskapets Formål: Utføre offentlige tjenester for sine eiere. Tjenesteutøvelse innenfor nye områder skal vedtas av kommunestyrene for de kommunene tjenesten gjelder etter tilrådning fra representantskapet. Selskapet skal ivareta kommunenes interesser iht forurensningsloven §30. Selskapet kan eie andre selskaper, og tildele disse eneretter dersom dette er i samsvar med EØS-avtalen. Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning skal skilles ut og utføres i egne selskaper. Selskapsavtalen ble sist endret i 2022.

Kommunens formål med eierskapet: Gjennom interkommunalt samarbeid få løst oppgaver innenfor renovasjon på en kostnads- og miljømessig god måte. Dessuten gjennom avkastning fra konsernets virksomhet på ikke selvkostnadsområder å bidra til å styrke og utvikle det interkommunale samarbeidet i Salten (IRIS-fondet).

Indirekte eierskap: For å få løst selskapets hovedvirksomhet som er innsamling og prosessering av avfall, eier morselskapet seks aksjeselskaper i tillegg til at selskapet gjennom Iris Produksjon AS er majoritetseier i Nofir AS.

Følgende datterselskaper inngår direkte etter selskapets formål: Retura IRIS AS (100 %), IRIS Service AS(100 %), IRIS produksjon AS(100 %), som eier 23,17 % av Nofir AS.

Aksjer i andre selskaper: Morselskapet er også medeier i HT Safe AS (73,35%), Labora AS (100%) og Mivanor AS (100%).

Kommunenes representant i representantskapet: Ordfører pluss en representant iht vedtak i kommunestyret.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap gjøres tilgjengelig digitalt til kommunestyrets medlemmer. Daglig leder i selskapet inviteres en gang i kommunestyreperioden for å orientere om selskapet. Ved større endringer i selskapet eller selskapets drift inviteres daglig leder til å informere kommunestyret om dette. Formannskapet holdes løpende orientert i forbindelse med møter i selskapet.

Salten Brann IKS (www.saltenbrann.no) Selskapsform: Interkommunalt nonprofit selskap organisert etter IKS-loven.

Beiern sin eierandel: 1,2 %. Beiern har 1 stemme av totalt 22 stemmer i representantskapet. Andre eiere: Bodø, Fauske, Gildeskål, Sørfold, Saltdal, Steigen, Hamarøy, Meløy og Værøy. Beiern sin eierandel er på 1,25 % ifølge selskapsavtalen fra 2022. Beiern hefter for gjeld i henhold til folketallsandel blant eierne.

Selskapets formål: Selskapet formål er i videste forstand å ivareta eierkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- ulykkesberedskap, brannforebyggende og kontrollerende art samt andre tiltak som naturlig hører inn under dette formål innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk. Spesielt om Salten IUA: Etablert for å ivareta forurensning fra olje og andre kjemikalier. Dekker sjø, land og vassdrag i Salten. En landsdekkende beredskap for disse områdene dekkes organisatorisk for Salten av denne delen av Salten Brann IKS. Lokal beredskapsstyrke siden alle kommuner har beredskapsplikt også på dette området.

Selskapet skal aktivt søke å selge tjenester knyttet til forebyggende og beredskapsrelaterte tjenester. Dette gjør selskapet i all hovedsak gjennom sitt eierskap i 110-sentralen. Nødmeldesentralen opereres for 41 kommuner i Nordland og Sør-Troms. Selskapet skal inngå samarbeidsavtaler med kommuner, samt andre selskaper og virksomheter. Selskapet kan påta seg andre arbeidsoppgaver representantskapet bestemmer, såfremt det ikke svekker de lovpålagte oppgavene. Primært er selskapet opprettet for å dekke eierkommunenes behov, men tilsvarende tjenester kan også nyttes mot vederlag til andre kommuner eller virksomheter.

Kommunens formål med eierskapet: Få løst oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende og kontrollerende art på en kostnadseffektiv måte innenfor de myndighetskrav som til enhver tid stilles.

Kommunens representant i representantskapet: Ordfører pluss en iht vedtak i kommunestyret, med tre vara i rekkefølge. Ordføreren semmer for Beiern kommune.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap gjøres tilgjengelig digitalt til kommunestyrets medlemmer. Daglig leder i selskapet inviteres en gang i kommunestyreperioden for å orientere om selskapet. Ved større endringer i selskapet eller selskapets drift inviteres daglig leder til å informere kommunestyret om dette. Formannskapet holdes løpende orientert i forbindelse med møter i selskapet.

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS (www.hmts.no) Selskapsform: Nonprofitt interkommunalt selskap dannet i medhold om lov om interkommunale selskaper (IKS-loven).

Eierandel: Hefter for gjeld i forhold til folketall. Andre eiere: Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Sørfold, Saltdal, Steigen, Hamarøy, Værøy og Røst. Beiarn sin eierandel utgjør 1,2 %. Kommunen hefter med sin formue for sin aktuelle eierandel av selskapets samlede forpliktelser.

Selskapets formål: I samsvar med rammebetingelser gitt av selskapets eiere samt gjeldende regelverk og delegering av myndighet, er formålet å:

- Utføre saksbehandling, tilsyn og veiledning vedrørende biologiske, kjemiske, fysikalske og tekniske forhold innenfor folkehelse, miljørettet helsevern og forurensing ovenfor eierkommunene eller andre.
- Tilføre samfunnsmedisinsk kompetanse etter ønske fra eierkommunene.
- Gjennomføre utredninger, tilrådinger og prosjekter ovenfor eierkommunene eller andre.

Styret kan bestemme at selskapet også kan påta seg andre oppgaver enn det som ovenfor er nevnt. Selskapet kan ut fra krav om habilitet, uavhengighet og integritet om nødvendig være oppdelt i tilstrekkelig antall underenheter ut fra virksomhetsfelt med adskilte budsjett og regnskap. Selskapet kan delta i andre selskap. Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere.

Kommunens formål med eierskapet: På en kostnadsmessig god måte få utført tilsynsoppgaver innen helse og miljø der disse er delegert til Helse- og miljøtilsyn Salten IKS. Gjennom samarbeidet med de andre eierkommunene å bidra til å fremme et bedre miljø og en bedre folkehelse.

Kommunens representant i representantskapet: For perioden 2019-23 iht vedtak i kommunestyret: Ordfører pluss en representant, med personlig vara i rekkefølge. Ordfører stemmer for Beiarn kommune. Beiarn har 1 stemme av 23 representantskapet.

Revidert selskapsavtale gjelder fra 23. februar 2023.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap gjøres tilgjengelig digitalt til kommunestyrets medlemmer. Daglig leder i selskapet inviteres en gang i kommunestyreperioden for å orientere om selskapet. Ved større endringer i selskapet eller selskapets drift inviteres daglig leder til å informere kommunestyret om dette. Formannskapet holdes løpende orientert i forbindelse med møter i selskapet.

Salten kommunerevisjon IKS Selskapsform (www.salten-revisjon.no) Nonprofitt interkommunalt selskap organisert med hjemmel i kommunelovens § 17-1. Representantskapet er selskapets øverste organ og har ti medlemmer iht selskapsavtalen.

Eierandel: 5 % (Egenkapitalinnskudd 50 000kr). Andre eiere: Sørfold kommune, Bodø kommune, Fauske kommune, Gildeskål kommune, Hamarøy kommune, Meløy kommune, Saltdal kommune, Steigen kommune.

Virksomhetens art: Selskapet driver revisjon av kommuneforvaltningens regnskaper. Hovedkontoret er lokalisert til Fauske med avdelingskontor i Bodø.

Kommunens formål med eierskapet: Få utført revisortjenester med god kvalitet på en kostnadseffektiv måte.

Kommunens representant i representantskapet: Ordfører, med varaordfører som vara.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap til valgte representanter i representantskapet, med kopi til ordfører i eierkommunen.

Aksjeselskaper:

Selskapene er regulert i aksjeloven, se www.lovdata.no. I et aksjeselskap har ingen av eierne (aksjonærene) personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Eierne i aksjeselskapet har i utgangspunktet bare mulighet til å tape det aksjeinnskuddet som vedkommende har betalt inn til selskapet. Kreditorerne kan bare gå til selskapet med sine krav. Derfor er det en rekke regler i aksjeloven som begrenser eiernes adgang til å ta penger ut fra selskapet. Et aksjeselskap skal ha en aksjekapital på minimum 30 000 kroner til sammen. Aksjeinnskuddet må bekreftes av revisor eller en finansinstitusjon som f.eks. bank, før selskapet kan bli registrert i Foretaksregisteret. (Altinn).

Beiarn kommunes eierandeler i aksjeselskaper varierer fra år til år og gjennom enkeltår. Dette siden Beiarn kommunes lokale næringsliv må beskrives som kapitalsvakt og lite mangfoldig. Kommunens deltakelse i lokalt næringsliv henger sammen med den til enhver tid gjeldende næringsplan for kommunen. Planen tydeliggjør at Beiarn kommune skal være en offensiv tilrettelegger og bidragsyter for lokal næringsutvikling. Beiarn kommune ofte blir «fødselshjelper» ut fra behovet for kapital til etablering av ny virksomhet eller utvidelser i eksisterende virksomhet. Det er for tiden et politisk uttrykt mål om at vi ikke skal ha langsiktig horisont ved våre eierskap i lokalt næringsliv og at det er samfunnsperspektivet som skal råde – ikke hensynet til profitt og avkastning på innskutt kapital, slik mer normalt for aksjeselskaper.

Selskap	Aksjeantall	Bokført verdi	Andel	Vårt formål	Varig eierønske
Saltens Bilruter	1500	150000	1,40 %	Historisk begrunnet	Ja, gir avkastning
Frem Bodø	3	3000	0,10 %	Bistand/avklaring	Ja, avkastning ikke lov
Kommunekraft	1	1000	0,30 %	Bistand kons.kraft	Ja, ikke utbytte
Nordland reiseliv	6	6000	1,20 %	Markedsføring	Usikkert
Arstadfossen kraft	200	200000	14,3 %	Strategisk eierskap	Nei
Beiarvekst AS	100	1150000	100,00 %	Vekstbedrift	Ja, avkastning ikke lov
Digipro Helse AS	2027	358500	59,99 %	Digital utvikling helse	Ja
Evjen Granitt AS	3024	1153837	11,92 %	Bistand viktig næring	Nei
AK Eiendom/Utleie	10000	5000000	100,00 %	Næringsutvikling	Nei
Arctic Silver Innova	357	25000	0,17 %	Starthjelp næring	Nei
Klp EK-innskudd		7681772		Pensjon	Ja

Interkommunalt politisk råd

Interkommunale politiske råd kom inn som ny aktuell samarbeidsform etter siste endring av kommuneloven. Interkommunale råd dannes etter, og følger kommunelovens kapittel 18. Denne organisasjonsformen var aktuell å innføre første konstituerende møte etter valget i 2019. Salten Regionråd er for tiden det eneste aktuelle interkommunale politiske rådet. Beiarn kommune deltar i, men detaljer ved omdanningen er ikke på plass.

Et interkommunalt råd kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Den enkelte deltakeren i et interkommunalt politisk råd har ubegrenset ansvar for sin andel av rådets forpliktelser. Representantskapet er øverste organ og samtlige deltakere i rådet skal være representert med minst ett medlem. Representanter til rådet velges for fire år om ikke annet er bestemt av den nødvendige samarbeidsavtalen.

Salten Regionråd er i ferd med å omdannes til et interkommunalt politisk råd – og et oppgavefelleskap. Alle formaliteter er ikke på plass. Det må det være innen 1. januar 2024. Beiarn kommune har behandlet omdanningen i flere sammenhenger. I det videre omtales av den grunn samarbeidet i tråd med kommunens vedtak.

Salten regionråd (www.salten.no)

Selskapsform: Samarbeid etter kommuneloven kapitel 18.

Eierandel/økonomiske forpliktelser: Budsjett for kommende år skal behandles innen 1. oktober. Kostnadene ved drift av Regionrådet finansieres ved tilskudd fra kommunene fordelt etter innbyggertall ved siste årsskifte. Større enkeltprosjekter finansieres særskilt. Regionrådet har rett til å oppta lån på inntil 1. mill. kr. Salten kommunerevisjon IKS reviderer regnskapet.

Andre eierkommuner/deltakerkommuner: Sørfold, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Rødøy.

Formål: Salten Regionråd er et samarbeidsorgan mellom kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Rødøy, Steigen og Sørfold. Hovedmålsettingene for det interkommunale samarbeidet er å styrke næringsgrunnlaget og den offentlige tjenesteyting gjennom:

- samordning av eksisterende og vurdere nye, interkommunale samarbeidsordninger
- profilering av Salten og ivareta regionens interesser utad
- økt påvirkning av fylkeskommunal og statlig tjenesteproduksjon
- medvirke til større åpenhet, samarbeid og gjensidig informasjon mellom kommunene

Kommunens formål med deltakelse: I tråd med formål for samarbeidet.

Kommunenes representasjon i samarbeidet: Ordfører og opposisjonsleder har møte-, taleforslags- og stemmerett. Rådmann har møte- og talerett i regionrådets møter.

Kommunens representant i årsmøtet: Ordfører og opposisjonsleder. Rådsmannen møter med tale- og møterett. For tiden er rådmannen leder av det uformelle nettverket av kommunedirektører i Saltenkommunene (RKU). Dette innebærer at rådmannen får en posisjon som styremedlem i regionrådet. Selv om det ikke berører denne eiermeldingen nevnes at lederskapet i RKU også automatisk fører til at rådmannen blir medlem av Kommunedirektørutvalget til KS Nordland i og med at leder av hvert kommunedirektørutvalg i regionene i fylket blir til KDU Nordland .

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap legges ut på regionrådets hjemmeside.

Kommunale Oppgavefelleskap

Kommunale oppgavefellesskap er dannet i medhold av kommunelovens kapittel 19. Innledningsvis omtales de samarbeider som formelt ennå ikke er ferdig omdannet under «paraplyen» til Salten Regionråd. Dette gjelder: Felles Ansvar, Salten Kultursamarbeid og Salten Friluftsråd. Etter dette presenteres Kommunale Oppgavefelleskap som nå er på plass rent organisatorisk, etter at denne organisasjonsformen ble aktuell ved siste endring i kommuneloven.

FELLES ANSVAR – FOREBYGGENDE TILTAK FOR UNGDOM

Selskapsform: Underutvalg av Salten regionråd (samt kommunene Værøy og Røst) i forhold til felles samarbeidsavtale mellom kommunene i samarbeidet.

Eierandel/økonomiske forpliktelser: Fast andel samt kontingent pr. innbygger.

Andre eierkommuner/deltakerkommuner: Sørfold, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen, Værøy, Rødøy og Røst.

Formål: Etablert som permanent forebyggende tiltak fra 2008 med formål å være et lavterskel tilbud til ungdom over 12 år som har begått kriminalitet eller bekymringsfulle handlinger i forhold til rus.

Kommunens formål med deltakelse: I tråd med formål for samarbeidet. Kommunens representant i årsmøtet: Ordfører og opposisjonsleder. Rådmannen møter med tale- og møterett i møtene. Salten regionråd er årsmøte for Salten kultursamarbeid samt kommunene Værøy, Rødøy og Røst.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap legges ut på regionrådets hjemmeside under fanen Salten kultursamarbeid.

SALTEN KULTURSAMARBEID

Selskapsform: Underutvalg av Salten regionråd.

Eierandel/økonomiske forpliktelser: Kontingent fastsettes for påfølgende år gjennom vedtak av budsjett for Salten Regionråd. Kontingenten fordeles på medlemskommunene på grunnlag av kommunenes folketall pr. 1.1. året før budsjettet trer i kraft.

Andre eierkommuner/deltakerkommuner: Bodø, Sørfold, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy, Saltdal og Steigen.

Formål: Salten Kultursamarbeid skal i samarbeid med medlemskommunene, andre offentlige myndigheter og frivillige organisasjoner arbeide for:

- at Salten skal framstå som en samlet kultureregion der tradisjon, opplevelse og tilhørighet er bærende elementer
- Kultursamarbeidet skal bidra til å samordne innsatsen fra ulike aktører, og i egen regi utføre prosjektrettede fellesoppgaver.

Kommunens formål med deltakelse: I tråd med formålet for samarbeidet.

Kommunenes representasjon i samarbeidet: Et medlem valgt av kommunestyret for valgperioden.

Kommunens representant i årsmøtet: Ordfører og opposisjonsleder. Rådmannen møter med tale- og møterett i møtene. Salten regionråd er årsmøte for Salten kultursamarbeid.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap legges ut på regionrådets hjemmeside under fanen Salten kultursamarbeid.

SALTEN FRILUFTSRÅD

Selskapsform: Underutvalg av Salten Regionråd med et eget styre (på grunn av finansieringen)

Eierandel/økonomisk forpliktelse: Kontingent fastsettes for påfølgende år gjennom vedtak av

budsjett for Salten Regionråd.

Andre eierkommuner/deltakerkommuner: Bodø, Sørfold, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy, Saltdal og Steigen.

Formål: Formålet med Salten Friluftsråd er å øke forståelsen for friluftslivets betydning, arbeide for bedre friluftskultur og utbredelse av friluftslivet, samt å sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter. Satsingsområdene er informasjon og stimulerings tiltak. Salten Friluftsråd driver et nettbasert friluftskart, gir ut regionale papirkart og bidrar til utgivelse av lokale turbøker. Friluftsrådet arbeider spesielt med tiltak rettet mot kystfriluftsliv og for mer og bedre uteaktivitet i skoler, skolefritidsordning (SFO) og barnehager.

Kommunens formål med deltakelse: I tråd med formål for samarbeidet.

Kommunenes representasjon i styret: Et medlem valgt av kommunestyret for valgperioden.

Kommunens representant i årsmøtet: Ordfører og opposisjonsleder. Rådmannen møter med tale- og møterett i møtene. Årsmøtet i Salten friluftsråd er Salten regionråd.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding, regnskap og arbeidsprogram legges ut på regionrådets hjemmeside under fanen Salten friluftsråd.

Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap (www.sekretariatet.no)

Selskapsform: Samarbeid etter kommuneloven kapittel 19. Ny organisasjonsform fra 21. april 2021, etter at siste deltakende kommune godkjente samarbeidsavtalen.

Eierandel/økonomiske forpliktelser: Hver kommune dekker en fast sum som utgjør 1/10 av 1/3 av totalutgiftene, videre sin %-vise andel av 1/3 av totalkostnadene etter innbyggertall, samt sin relative andel av det antall møter som er avholdt av totale møter slik at dette utgjør den siste 1/3.

Andre eierkommuner/deltakerkommuner: Sørfold, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Rødøy og Steigen.

Formål: Samarbeidet er sekretariat for alle kontrollutvalgene i Salten. Kontrollutvalgene skal føre løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyrene. Sekretariatet bistår kontrollutvalget og skal:

- Gi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret
- Utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, som kommunestyret vedtar
- Se til at forvaltningsrevisjon og selskapskontroll gjennomføres og rapportere til kommunestyret om funn
- Påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Påse at revisjonsanmerkninger blir fulgt opp
- Påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med bestemmelsene på området
- Påse at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp

Kommunens formål med deltakelse: I tråd med formål for samarbeidet.

Kommunenes representasjon i samarbeidet: Representantskapet består av valgt medlem fra kommunestyret med vara. Styret består av en representant fra hver deltakerkommune med vara. Hos oss leder av kontrollutvalget. Det vurderes å være lokalt behov for å bedre valgprosesser til styre og representantskap.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding fremlegges som referatsak i kommunestyret.

RKK Salten Kommunalt oppgavefelleskap (www.rkksalten.no)

Selskapsform: Interkommunal virksomhet etter kapittel 19 i kommuneloven.

Eierandel/økonomiske forpliktelser: De samlede driftsutgifter fordeles mellom kommunene prosentvis etter innbyggertall pr. 1. januar i tilskuddsåret. Fordelingsnøkkelen justeres hvert fjerde år. Aktiviteten i RKK er i stor grad basert på tilskuddsbaserte prosjekter. RKK har ikke anledning å ta opp lån eller forplikte kommunen utover de budsjetttrammer som av representantskapet bevilges til driften.

Formål: RKK's hovedoppgave er å være en pådriver og sentral bidragsyter til økt kompetanse og innovasjon i deltakerkommunene. Kompetanseutvikling skjer i samarbeid med kommunene og ut fra deres behov. RKK skal videre bistå kommunene i implementering av nasjonale satsinger og aktuelle utviklingsprosjekter. RKK skal også være et bindeledd mellom deltakerkommunene og aktuelle samarbeidspartnere.

Kommunens formål med deltakelse: I tråd med formål for samarbeidet.

Kommunenes representasjon i samarbeidet: Etter omorganiseringen i 2021 er representantskapet øverste myndighet og samarbeidsavtalen regulerer at ordfører eller den ordfører oppnevner skal være den enkelte deltakerkommunes representant. Representantskapet utpeker selv egen leder og medlemmer av valgkomité. Styret består av fem representanter med personlig vara og minst tre medlemmer av styret velges fortrinnsvis blant kommunedirektører i deltakerkommunene. Rapportering til politisk nivå: Årsmelding med regnskap meldes som referat til kommunestyret og finnes på oppgavefelleskapets hjemmeside.

KOAN Kommunalt Oppgavefelleskap Arkiv Nordland. (www.arkivinordland.no)

Selskapsform: KOAN er etablert av Arkiv i Nordland, som et oppgavefelleskap etter kommunelovens kapittel 19. Den siste organisatoriske endringen kom på plass i 2022. Arkiv i Nordland består av den fylkeskommunale arkivinstitusjonen Arkiv i Nordland, med ansvar for fylkeskommunens arkiver og Nordlands privatarkiver. Arkiv i Nordland er lokalisert til campus ved Nord Universitet i Bodø, der institusjonen disponerer kontorlokaler og der KOAN også leier depotlokaler. 39 av 41 kommuner i Nordland er med i KOAN.

Eierandel/økonomi: Deltakerne betaler en årlig kontingent som består av et grunnbeløp og et variabelt kronebeløp basert på antall innbyggere i deltakerkommunen pr. 1. januar i året før budsjettåret. Deltakerne bidrar vederlagsfritt med faglig kompetanse og innlegg ved samlinger og konferanser. Deltakerkommunen beholder eierskap til eget deponert arkivmateriale. Deltakerkommunen har ikke ansvar for oppgavefelleskapets forpliktelser utover fastsatt kontingent.

Formål: Gjennom medlemskapet i KOAN får kommunen hjelp til å håndtere kravene i arkivloven, offentlighetsloven, forvaltningsloven, personvernforordningen (GDPR) og andre lover som berører dokumentforvaltningen. KOAN er etablert med egne vedtekter, representantskap og styre, samt har eget budsjett og regnskap. Kommunestyret velger (fra konstitueringen høst -23) representant med vararepresentant til representantskapet. Oppnevningen gjelder inntil deltakerkommunen velger en ny. Representantskapet velger et styre bestående av fem medlemmer og tre varamedlemmer. Representantskapet velger styrets leder og nestleder og varamedlemmene rangeres.

Vårt formål: I tråd med KOAN sitt formål.

Rapportering til politisk nivå: Årsmelding og regnskap sendes ordfører.

Administrative vertskommunesamarbeider

Interkommunale samarbeider kan også organiseres ved at en kommune (vertskommune) påtar seg avgrensede og definerte fagoppgaver på vegne av andre kommuner (samarbeidskommuner). Slike samarbeider skal følge reglene i kommunelovens kapittel 20. Beiarn er med i flere vertskommunesamarbeider. Alle er organisert som administrative vertskommunesamarbeider, etter kommunelovens § 20-2. I to av samarbeidene er Beiarn vertskommune, mens i øvrige vertskommunesamarbeider er vi samarbeidskommune. Generelt gjelder at samarbeidskommunen kan avtale med vertskommunen at vertskommunen kan utføre oppgaver og treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning. Avtaler om vertskommunesamarbeid må vedtas av kommunestyrene i både vertskommunen og samarbeidskommunen(e).

Beiarn deltar ikke i noen vertskommunesamarbeider etter kommunelovens § 20-3, vertskommunesamarbeider med felles, folkevalgt nemnd.

Samarbeidene er regulert i samarbeidsavtaler der styring og delegasjon er regulert. En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndighet i saker som alene gjelder samarbeidskommunen eller berørte innbyggere. For vedtak vertskommunen treffer etter delegasjon fra en samarbeidskommune, har samarbeidskommunen samme omgjøringsmyndighet som etter forvaltningsloven § 35 første ledd.

Legesamarbeid med Bodø kommune

Beiarn kommune har nå i 2023 inngått vertskommuneavtale med Bodø om legetjeneste for bydel Skjerstad i Bodø i tillegg til egen legetjeneste. Vedtak er på plass i hhv bystyret i Bodø og kommunestyret i Beiarn. Beiarn kommune er vertskommune og Bodø kommune er samarbeidskommune. Samarbeidsavtalen regulerer ansvaret og de økonomiske betingelsene. Som følge av samarbeidet vil det totale legetilbudet styrkes og det samarbeidet vi har hatt om legevakt forlenges og bedres ved at flere leger kan inngå i legevaksordningen. Ansvarlig for avtalens oppfyllelse er kommunalleder helse og omsorg.

IT-samarbeid med Gildeskål kommune

Etter ett års prøvedrift ble det høsten 2022 inngått vertskommuneavtale for IT-drift, der Beiarn kommune er vertskommune og Gildeskål kommune er samarbeidskommune. Samarbeidsavtalen er vedtatt i begge kommuner. Ansvarlig for oppfyllelse av avtaleforpliktelsen er økonomisjefen i Beiarn kommune.

Samordnet Innkjøp i Nordland (SIIN)

Selskaps-/samarbeidsform: Administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 20-2 med Bodø som vertskommune.

Bodø kommune har som vertskommune endret mye på det reelle innholdet i samarbeidsavtalen. For Beiarn kommunes del har vi året 2023 på oss til å vurdere hva vi skal gjøre. Samarbeidet er ensidig

fra Bodø nå omgjort til Innkjøpssentral. På den måten unngår vertskommunen de generelle innkjøpsreglene og en samarbeidsavtale etter kommunelovens § 20-2. Beiarn har nettopp mottatt ønske fra Bodø om at vi tar stilling til saken inne 1. juni 2023. Det vil bli laget politisk sak om dette innen oppstilt frist.

Mens vi ennå er i et vertskommunesamarbeid nevnes at Bodø kommune utvidet samarbeidet fra opprinnelig å gjelde Saltenkommuner og ble benevnt Samordna Innkjøp I Salten (SIIS) til å benevnes Samordna Innkjøp i Nordland (SIIN). Beiarn opplever å ha hatt økonomisk gevinst av opprinnelig avtale siden vi da hadde tilgang til innkjøpskompetanse og til volumiøse rammeavtaler vi ikke kan oppnå selv.

Barnevernet i Saltdal og Beiarn

I tråd med kommunelovens § 20-2 har Beiarn kommune avtale om barnevernstjeneste med Saltdal kommune. Saltdal er vertskommune og Beiarn er samarbeidskommune. Samarbeidet om barnevernstjenesten er mer enn ti år gammelt og har ved flere anledninger vært evaluert. Samarbeidet oppfattes som ensidig positivt fra faglig hold i begge kommunene. Det er kostnadseffektivt og antallet ansatte er ved samarbeidet såpass godt bemannet at man unngår store ekstrakostnader til vaktordninger på natt og helg. Faglig står samarbeidet seg godt også i forrold til overordnet myndighet og mottar årlig tilskudd fra Statsforvalteren.

Krisesenteret i Salten

I 2022 fornyet Beiarn kommune og 10 andre kommuner sin samarbeidsavtale med Bodø kommune om drift av Krisesenter. Bodø kommune er altså vert og Beiarn en av 11 samarbeidskommuner. Fornyet samarbeidsavtale ble vedtatt av alle kommunene. Viktigste bakgrunn for en fornyet avtale var Bodø sin helt nødvendige investering i nytt bygg og mer kapasitet. Ny avtale innebærer økte kommunale ressurser. Der Beiarn kommune i 2021 betalte ca 140.000 for tjenesten, vil ny avtale, etter at nytt bygg er ferdig, innebære en årskostnad på ca 240.000.

Kommunene skal, etter Lov om kommunale krisesentre, sist endret pr. 19. juni 2021, ha et krisesenter. Beiarn kommune vurderte, før inngåelse av ny samarbeidsavtale, at vi ikke hadde mulighet til å etablere noe lokalt tilbud som fyller lovkravene.

Pedagogisk Psykologisk Tjeneste PPT for Saltdal og Beiarn

Beiarn kommune inngikk ny samarbeidsavtale med Saltdal kommune pr. 14. desember 2022. Avtalen er inngått i medhold av kommunelovens §20-2, med Saltdal kommune som vert og med Beiarn kommune som eneste samarbeidskommune. Avtalen avløser en eldre avtale, der flere kommuner var med i samarbeidet og Fauske kommune var vertskommune.

Ved inngåelsen av avtalen oppfyller kommunene lovens krav. Partene ønsker med samarbeidet å skape et større fagmiljø og gjennom valg av vertskommunemodellen få en mer effektiv styringsform. Det overordna formålet er å få bedre tjenester fra PPT til brukere og kommunene. Dersom det inngås samarbeidsavtaler med andre instanser, skal tjenesten følge de særskilte retningslinjene som gjelder for disse. PP-tjenesten er en veiledningstjeneste som skal bidra med kompetanse i barnehage, skole

og lærebedrifter med tanke på å skape gode og stimulerende utviklings- og opplæringsmiljø gjennom tilpasset og inkluderende opplæringstilbud til barn, elever, lærlinger og lærekandidater med særlige behov. PPT skal også sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering når loven krever det.

PPTjenesten vurderer om det er behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehage eller spesialundervisning i grunnskole, og for voksne med rett til spesialundervisning. Tjenesten skal:

- Utføres i henhold til gjeldende lov og regelverk.
- Sikre god individuell oppfølging av barn, unge og voksne.
- Arbeide systematisk for å legge opplæringen til rette for de med særskilte behov.
- Bistå opplæringsarenaene i det systematiske arbeidet for å tilrettelegge opplæringen for de med særskilte behov.
- Bidra til å sikre alle en god opplæring i et godt læringsmiljø.
- Sikre et best mulig pedagogisk psykologisk tjenestetilbud.

Organet er rådgivende.

Kommunale Foretak (KF)

Dette er en betegnelse for en selskapsform som brukes om virksomheter er en del av en norsk kommune og som har et forretningsmessig preg. I motsetning til kommunalt eide aksjeselskap, utgjør et KF ikke et selvstendig rettssubjekt men er en direkte del av kommunen. Et KF gir ikke kommunen noen begrensning i økonomisk ansvar, slik et aksjeselskap gjør. KF opprettes gjerne når kommunen ønsker å gi virksomhetens ledelse noe større frihet enn det kommuneloven ellers gir rom for innenfor kommunen som juridisk person, men der kommunen ikke ønsker å gi virksomheten så stor grad av frihet som aksjeloven innebærer. Bestemmelsene om kommunale foretak kom inn i kommuneloven i år 2000. Reglene om KF er å finne i kommunelovens kapittel 9.

KF har et styre, oppnevnt av kommunestyret og en daglig leder. Et KF sitt styre, gjerne ved hjelp av daglig leder, rapporterer rett til kommunestyret og går ikke den «normale» veien om rådmann eller kommunedirektør. En av konsekvensene er da at når kommunen avlegger sitt årsregnskap, så avlegges et konsolidert regnskap, der resultatet i KF-et trekkes inn. Sånn må det være siden alle KS er en del av selve kommunen. Beiarn har et KF; Beiarn Næringseiendom KF. Foretaket har egne vedtekter og som eneste «innhold» i KF'et har vi eiendomsmassen til snekkerfabrikken på Tollå.

SAK 12/23

Revisors vurdering av egen uavhengighet

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 22.06.2023. Egenvurdering av uavhengighet.

Bakgrunn for saken:

Kommuneloven stiller i § 24-4 krav om at revisor skal være uavhengig og ha god vandel. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19 stiller nærmere krav til revisors uavhengighet, bl.a:

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet. § 16

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet. § 17

Revisor kan ikke

- ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen*
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av*
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap*
- delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren*

- e) *utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet*
- f) *yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver*
- g) *opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.*

Uavhengighetsreglene, herunder kravet til skriftlig egenvurdering, er de samme ved revisjon av kommunale foretak, kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd som ved revisjon av kommunen selv. Den enkelte oppdragsansvarlige revisor kan avgi én skriftlig egenvurdering som dekker alle oppdrag innenfor kommunen som juridisk enhet. Eventuelle forhold som vurderes ulikt for de enkelte oppdrag, må imidlertid fremkomme.

I henhold til forskriften skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Vedlagt følger egenvurdering datert 22. juni 2023 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Svein B. Olsen og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

Vurdering

Vedlagte vurdering er utarbeidet i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds mal for egenvurdering av uavhengighet. Sekretariatet har ingen merknader til revisors egenvurdering av uavhengighet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Beiarn kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 22. juni 2023 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Beiarn kommune

Deres ref.:

Vår ref.: 1010/A2/bvg/so

Dato: 22. juni 2023

EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Salten kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Salten kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap .

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske
Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg.
Telefon: 75 61 03 80

Avdeling Bodø

Postadresse: Postboks 429, 8001 Bodø
Besøksadresse: Posthusgården, Havnegata 9
Telefon: 75 61 03 80

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Salten kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap .
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Beiarn kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Beiarn kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Beiarn kommune.

Salten kommunerevisjon IKS

Svein Børre Olsen

Svein Børre Olsen
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Bjørn Vegard Gamst

Bjørn Vegard Gamst
oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

SAK 13/23**Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet
2020-2023****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
28.08.2023**Vedlegg:**

- Utkast: Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2020-2023

Bakgrunn for saken:

Vedlagt saken er utkast til rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2020 til 2023. Rapporten er basert på saksfremlegg, vedtak og innstillinger til vedtak fra kontrollutvalget i den nevnte perioden.

Vurdering:

Gjennom forskrift om kontrollutvalg har utvalget ansvar for å rapportere til kommunestyret, bl.a med uttalelse til årsregnskapet og hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatene av disse. Slik rapportering er gjennomført løpende i valgperioden, men det er samtidig hensiktsmessig å gi en mer samlet fremstilling om kontrollutvalgets arbeid i perioden, og eventuelt gi innspill til fremtidig kontroll og tilsyn med forvaltningen. En slik type rapport vil dessuten gi det neste kontrollutvalget en samlet oversikt over kontrollutvalgets aktiviteter og sikre smidig overgang til neste valgperiode.

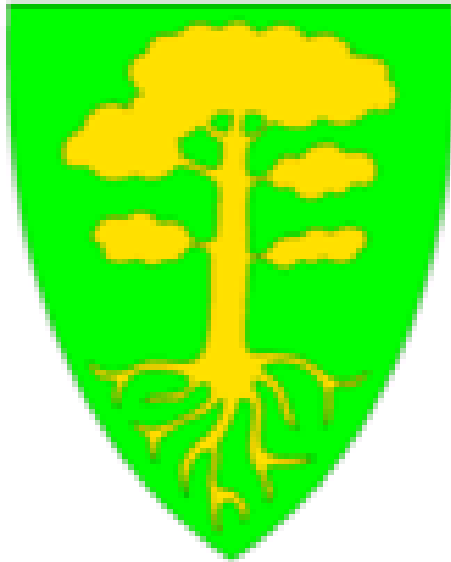
Rapporten gjennomgås under møtet.

Forslag til vedtak:

Rapport om kontrollutvalgets aktivitet i perioden 2020 – 2023 vedtas som fremlagt. Rapporten oversendes kommunestyret til informasjon.

Røkland, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Kontrollutvalget, Beiarn kommune

Rapport om utvalgets virksomhet 2020-2023

Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets egne virksomhetsplaner

Gjennom uttalelser til kommunens årsregnskap og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret denne rapporten som en mer samlet fremstilling av kontrollutvalgets arbeid over hele valgperioden.

Beiarn kontrollutvalg har i perioden 2020 - 2023 bestått av følgende valgte faste medlemmer:

Terje Johan Solhaug, leder

Gyda Tollånes

Audgar Carlsen

Ågot Eide

Arne Larsen (frem til 2021)

Tone K. Helbostad (fra april 2022)

Etter Arne Larsens bortgang ble Tone Helbostad valgt inn som fast medlem. Gyda Tollånes har vært nestleder frem til april 2022 og Tone Helbostad nestleder resten av perioden. Ved forfall har varamedlemmene Anita Trones, Lasse-Dan Jenssen, Karin Selfors og Odd Vebjørn Vold møtt. Det er gjennomført 14 møter i kontrollutvalget i fireårsperioden mot 8 møter i forrige periode.

1. Regnskap

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens regnskaper for årene fra og med 2019 til og med 2022. Regnskapet viste for årene følgende netto driftsresultat for Beiarn kommune:

- 2019: kr 11.459.719
- 2020: kr 2.634.485
- 2021: kr 11.980.460
- 2022: - kr 17.005.418

For Beiarn Næringseiendom KF følgende netto driftsresultat:

- 2019: kr 99.124
- 2020: kr 51.344
- 2021: kr 83.335
- 2022: kr 3.941

Kommunens administrasjon har bistått kontrollutvalget ved dets behandling av det enkelte års regnskap. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra revisor. For regnskapsåret 2019 har revisor påpekt vesentlige avvik mellom regnskap og regulert budsjett og hadde dette som forbehold i sin uttalelse om kommunens regnskap. Utover dette har revisor avgitt såkalte normalberetninger uten forbehold.

I kommunestyrets behandling av regnskapene er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

1.1 Nummererte brev.

Nummererte brev fra revisor: Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gi skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har i slutten perioden blitt forelagt to nummererte brev:

- Manglende signering på skjema til Skatteetaten. Skjema med kontrolloppstilling som viser om det er samsvar med bokførte lønnsutgifter og innberettede beløp til Skatteetaten.
- Revisor mener å finne at finansreglementet og interne kontrollrutiner ikke er oppdatert med lov og forskrift og at finansrapporteringen er mangelfull.

Brevene ble behandlet av kontrollutvalget i møte i august.

1.2 Etterlevelseskontroll

Revisor har gjennomført årlige kontroller av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. Tema for kontrollene har i perioden vært følgende:

2019: Pasientregnskap. Revisor har gitt følgende påpekning etter sine undersøkelser: «at kommunen ikke har skriftlige rutiner som ivaretar forskriften». Kontrollutvalget har fulgt dette opp og fikk i november 2020 orientering om at det er utarbeidet skriftlige rutiner for disponering av kontantytelser.

2020: Retningslinjer for tildeling av lån og tilskudd fra Beiarn næringsfond. Revisor avga her uttalelse med forbehold, idet det ikke rutinemessig ble hentet inn skatteattester, at lån over kr 50.000,- ikke alltid var sikret med tilfredsstillende pant og at det ikke i alle tilfeller var hentet inn regnskap med bilagskopier før sluttutbetaling. Kommunen foretar saksbehandling, risikovurdering og utbetaling blant annet basert på kjennskap til næringslivet, befarings og observasjon. Revisors konkluderte med unntak av dette forbeholdet at de ikke var blitt oppmerksomme på noe som ga grunn til å tro at Beiarn kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i retningslinjer for området.

2021: Selvkost. Ingen funn og dermed ikke grunn for videre oppfølging.

2022: Finans- og gjeldsforvaltning. Funn som har medført nummerert brev, ref kap 1.2. Behandlet av utvalget i august 2022.

2. Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2020-2023 og er basert på risikovurderinger av kommunens virksomhet. Kommunestyret har i 2020 vedtatt planen etter innstilling fra kontrollutvalget med følgende prioritering av områder for forvaltningsrevisjon:

1. Offentlig anskaffelse
2. Renovasjon (oppfølgingsrapport Iris Salten IKS)
3. Eiendomsforvaltning
4. Selvkost vann og avløp

Kontrollutvalget fikk av kommunestyret fullmakt til å foreta endringer i planen ved behov og besluttet i september 2021 å bestille en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll av Iris Salten IKS. Dette har medført en forskyvning i igangsetting av nye prosjekter fra opprinnelig plan.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete forvaltningsrevisjonsprosjekter, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en forvaltningsrevisjonsrapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter. I valgperioden har kontrollutvalget gjennomført følgende behandling og oppfølging innen forvaltningsrevisjon:

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Oppfølging av tilskuddsordninger for ressurskrevende brukere og psykisk utviklingshemmede	Rapport levert og behandlet i april 2020 med grunnlag i forrige periodes plan. Kommunestyret behandlet rapporten juni 2020. Kontrollutvalget rapporterte i mars 2021 følgende til kommunestyret om oppfølging av kommunestyrets vedtak: Kontrollutvalget registrerer at det er utarbeidet skriftlige rutiner for psykisk utviklingshemmede og pseudonymt register, men at det enda ikke er utarbeidet skriftlige rutiner for ressurskrevende brukere.
Iris Salten IKS. Statsstøtte og konkurranse ved anskaffelse.	Tema var utenfor opprinnelig vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, men kommunestyret har gitt kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer i planen ved behov. Beiarn kontrollutvalg, og kontrollutvalg i en rekke andre eierkommuner bestilte en forvaltningsrevisjon med tema Statsstøtteregulativ og Anskaffelsesregelverk. Rapport levert i januar 2022 og konkluderer at Iris Salten i stor grad har sørget for et avtaleverk som ivaretar kravene i

	<p>statsstøtteregulverket og at selskapet i varierende grad har tilrettelagt for konkurranse i en spesifikk anbudskonkurranse vinteren 2020/21.</p> <p>Kontrollutvalget behandlet rapporten i sitt møte i februar 2022 og av kommunestyret i april.</p>
Offentlige anskaffelser	<p>Behandlet av kontrollutvalget i november 2021 og kommunestyret februar 2022. Rapporten konkluderer at kommunen i varierende grad følger regelverket om offentlige anskaffelser. Når det gjelder systemet og gjennomføringen av dokumentasjonsplikten viser gjennomgangen at det forekommer brudd på lovgivningen. Rapporten kommer med 8 anbefalinger som kommunestyret har bedt rådmannen merke seg.</p> <p>Kontrollutvalget har fulgt rapporten videre opp mot administrasjonen i sine møter i april og november. Kontrollutvalget registrerer at rapportens anbefalinger og kommunestyrets vedtak i stor grad er fulgt opp. Utvalget påpeker imidlertid at der som man gjør unntak fra utlysingskrav i en anskaffelse bør dette protokolleres og begrunnes.</p>
Eiendomsforvaltning	<p>Rapport overlevert i september 2022 og behandlet av kontrollutvalget i september og november. Revisjonen konkluderer at kommunen i liten grad har etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger. Rapporten kom med 4 anbefalinger. Fulgt opp av kontrollutvalget i august 2023.</p>

Det gjøres ny risiko- og vesentlighetsvurdering i forbindelse med utarbeidelse av ny plan for forvaltningsrevisjon for neste periode. Prosjekter som ikke er bestilt og påbegynt kan vurderes for neste periode.

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

3. Eierskapskontroll / Selskapskontroll

Kontrollutvalget har som en av sine oppgaver ansvar for å påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper, såkalt eierskapskontroll. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvilket selskap og/eller hvilket tema hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtok kommunestyret planen under sitt møte i desember 2022 sammen med analysedokument som beskriver eierskapene. Det ble bestemt å utføre en generell eierskapskontroll om utøvelse av kommunens eierinteresser i IKSene. Kontrollen skal avdekke om de ulike IKSene har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven og IKS-loven. Kommunestyret har delegert myndighet til utvalget å definere og avgrense konkret prosjekt innenfor utvalgt område i planen.

Kontrollutvalget behandlet rapporten høsten 2023 og etter dette ble saken sendt videre til kommunestyret.

4. Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, forvaltningspraksis etc. I perioden 2020-2023 gjelder dette bla følgende områder:

- Status for kommunens økonomi
- Saksbehandling tilsetningssaker
- Saksbehandling vedr tildeling av brøyting
- Henvendelse om fritak fra politisk verv i kommunen
- Hjemmel for innkreving av feiegebyr og feiing i fyringsanlegg i fritidsbolig
- IKT-anskaffelse

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at rådmannen og hans administrasjon har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

5. Øvrige saker som vedrører utvalget

Kontrollutvalget har årlig avgitt uttalelse til formannskapet om budsjett til kontroll og tilsyn (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg). Utvalget vurderer ressursituasjonen som tilfredsstillende.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar om revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Årlig legger revisor frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget. Kvalitetskontroll av revisjonen gjennomføres i regi av NKRF. Revisor holder kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

Moldjord, 28. august 2023

Terje J. Solhaug (s)
leder

Tone K. Helbostad (s)
nestleder

Gyda Tollånes (s)
medlem

Audgar Carlsen (s)
medlem

Ågot Eide (s)
medlem

SAK 14/23

Fremdriftsplan og innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:

- Beiarn kontrollutvalg, 02.06.2020, sak 18/20. Risiko- og vesentlighetsvurdering, plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023.
- Salten Kontrollutvalgsservice KO, 01.11.2022. Overordnet analyse og plan for eierskapskontroller med risiko og vesentlighetsvurderinger. Perioden 2022-2023.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet er nedfelt i kommuneloven §23-2. Kontrollutvalget skal blant annet påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i og at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke områder det skal utføres forvaltningsrevisjoner og hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planene skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV). Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for kontroll.

Planarbeidet er ressurskrevende, og det vil være hensiktsmessig å initiere en oppstart nå for sikre kunnskapsoverføring i overgangen mellom valgperiodene og forankre en prosess for planarbeidet. En ROV vil baseres både på dokumentanalyse, spørreundersøkelse og evt samtaler/intervjuer med politisk og administrativ ledelse. Som ledd i informasjonsinnhenting er det allerede sendt ut en elektronisk spørreundersøkelse til rådmannen, ordfører og representant for opposisjonen. Dette for å sikre at deres innspill og erfaringer innhentes før kommunevalget.

Avtroppende utvalg har med sitt kontrollarbeid verdifulle erfaringer som kan overføres til det nye kontrollutvalget. Gjennomførte forvaltningsrevisjoner, dialog med revisor og administrasjon og saker for øvrig har kunnet gi informasjon om hvilke områder det kan finnes risiko og sårbarheter i kommunen. Dette kan ha betydning i arbeidet med å peke ut aktuelle tema og områder for det neste kontrollutvalget å fokusere på.

Saken fremmes for å vedta en fremdriftsplan for arbeidet med planen og for at avtroppende utvalg kan gi sine innspill til risiko- og vesentlighetsvurderingen. Til grunn for diskusjonen ligger tidligere ROVer og perioderapporten for kontrollutvalgets aktivitet i valgperioden og saken legges derfor opp etter behandling av perioderapporten. Utvalget kan utforme et vedtak med konkrete tema som man anbefaler å gå videre med.

Vurderinger:

Fremdriftsplan

Inneværende periode ble plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll behandlet separat, henholdsvis i kontrollutvalgets saker 11/20 og 16/22. Det innledende oppstartsarbeidet ble igangsatt av nyvalgt kontrollutvalg. Erfaringer fra denne periode og fra andre kontrollutvalgsekretariat viser at man bør igangsette risiko- og vesentlighetsvurderinger allerede før nyvalget. Plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll bygger begge på en ROV som baseres på mye av samme metodikk og samme datainnhenting. Det er derfor en fordel å samordne disse i samme analysedokument. Norges kommunerevisorforbund har utarbeidet veiledere for ROV og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll som kan legges til grunn for arbeidet.

ROV må være tilstrekkelig til å identifisere risiko for mangler eller avvik og til å legge grunnlag for beslutningen om, og eventuelt på hvilke områder, det skal iverksettes revisjon. Hvor bredt en skal søke informasjon, bør gjøres på bakgrunn av en avveining mellom tidsbruk, om det er forhold som det er viktig å belyse ekstra grundig, og hvilke ressurser en har tilgjengelig. Kommunens planverk, politiske vedtak, reglementer, retningslinjer og prosedyrer er sentrale dokumenter. Kontakt med administrasjon og politikere vil også kunne gi vesentlig informasjon. Følgende kilder kan inngå i en ROV:

- Informasjon fra kommunen og selskapene selv:
 - o Dokumenter, herunder årsberetning og regnskap
 - o Møter med administrativ ledelse og eventuelt vernetjenesten
 - o Møter med ordfører og representant for opposisjonen
 - o Kommunenes eierrepresentanter
 - o Spørreskjema
 - o Medarbeiderundersøkelser, innbyggerundersøkelser
 - o Hjemmeside
- Informasjon fra eksterne offentlige kilder:
 - o Skriftlige dokumenter fra Statsforvalteren og andre tilsyns- og klageorgan, eks tilsynsrapporter, statistikkhefter eller «kommunebilder»
 - o Informasjon i offentlige tilgjengelige databaser, eks KOSTRA
- Informasjon fra andre:
 - o Informasjon fra revisor og dennes rapporter
 - o Innspill fra avtroppende kontrollutvalg

Det er ikke satt formelle krav til hvem som kan gjennomføre en overordnet analyse og kontrollutvalget står fritt til å bestemme hvem som skal utføre den. Det er ulik praksis for

hvem som gjennomfører arbeidet og hvordan det utføres. I enkelte kommuner er dette en oppgave som er lagt til revisjonen, andre steder utføres oppgaven av kontrollutvalgets sekretariat og enkelte steder er oppgaven satt ut til en annen utfører. Forrige periode har analysearbeidet vært forestått av sekretariatet, og det er gode grunner for å videreføre ordningen med tanke på kapasitet spesielt og tilgjengelig budsjett.

Det foreslås følgende fremdriftsplan:

- Sommer/høst 2023:
 - o Kontrollutvalg gir innspill til ny plan.
 - o Intervjuer/spørreundersøkelser. Informasjonsinnhenting og innspill til ny plan
- November/desember 2023:
 - o 2-dagers folkevalgtopplæring for nye kontrollutvalg
 - o Orientering for nytt kontrollutvalg om saker fra forrige valgperiode. Orientering om utvalgets arbeid i kommende periode.
- Vinter 2024:
 - o Videre intervjuer/spørreundersøkelser og informasjonsinnhenting.
 - o Sekretariatet ferdigstiller overordnet analyse med risiko- og vesentlighetsvurderinger
 - o Kontrollutvalgets behandler overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon
 - o Kommunestyret vedtar plan

Vedtatt plan er førende for utvalgets arbeid gjennom perioden, men bør evalueres underveis for å holde den mest mulig oppdatert i forhold til inntrådte endringer. Det vil imidlertid legge beslag på store ressurser å gjennomføre slik vurdering årlig. En hensiktsmessig tilnærming kan derfor være å foreta en midtveisevaluering og vurdere behovet for justeringer. For å sikre nødvendig fleksibilitet om behov som kan dukke opp, er det viktig at kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i planen i løpet av planperioden, slik det også har vært gjort tidligere.

Kontrollutvalgets innspill til ny plan

Samtidig med at utvalget vedtar en fremdriftsplan for planarbeidet, inviteres utvalget til å gi innspill ny plan. Diskusjonen under møtet vil i utgangspunktet ta for seg fire områder: samfunnsperspektivet, kommunens tjenesteområder, kommunens forvaltning og organisering og eierskapsutøvelsen som utvalget kan gi tilbakemelding på.

Samfunnsperspektivet.

Hvordan jobber kommunen systematisk for å utvikle samfunnet i ønsket retning. I hvilken grad mener kontrollutvalget at det er risiko for at kommunen ikke når sine mål når det gjelder:

- Samfunnsplanlegging og næringsutvikling.
- Miljø, klima og energi
- Beredskapsplaner og ROS-analyser

Kommunenens tjenesteområder

Basert på kontrollutvalgets erfaringer, i hvilken grad er det risiko for manglende kvalitet, manglende tjenesteyting eller at kommunen ikke oppfyller lovkrav innen:

- Barnehagesektoren
- Skole, SFO og voksenopplæring
- Kultur, idrett, tros- og livssynssamfunn
- Flyktningtjenesten

- Barnevern
- Helsetjenester
- Rus og psykisk helsearbeid
- Hjemmetjenester
- Institusjonsomsorg
- Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester
- Bygg- og eiendomsforvaltning
- Vann og avløp
- Renovasjon
- Brann og feiing
- Byggesak, kart og oppmåling
- Veier, parker og idrettsanlegg
- Landbruk og natur-/viltforvaltning

Kommunens forvaltning og organisering

Basert på kontrollutvalgets erfaringer, i hvilken grad er det risiko for manglende kvalitet, manglende tjenesteyting eller at kommunen ikke oppfyller lovkrav innenfor:

- Organisering, styring og ledelse
- Internkontroll og kvalitetssikring
- Økonomistyring
- Offentlige anskaffelser
- Personalforvaltning
- Kompetanse/rekruttering
- IKT, digitalisering, personvern, arkiv og saksbehandling
- HMS: Helse, miljø og sikkerhet

Eierskapsutøvelsen

I hvilken grad er det risiko for at kommunen ikke når sine mål når det gjelder:

- Opplæring av folkevalgte eierrepresentanter
- Ansvars- og rollefordeling
- Utvikling av eierpolitikk / eierstrategi
- Oppfølging og rapportering til kommunestyret

Videre om de enkelte eierskapene:

- Har kommunen eierskap i interkommunale samarbeid (interkommunale selskap eller kommunale oppgavefelleskap) med høy økonomisk, strategisk eller omdømmemessig risiko?
- Har kommunen eierskap i aksjeselskap (evt samvirkeforetak, foreninger mv) med høy økonomisk, strategisk eller omdømmemessig risiko?

Utvalget kan selvfølgelig trekke frem andre områder innen kommunens tjenester eller forvaltning der man anser at det er fare for lav måloppnåelse og svekket omdømme. Eventuelle innspill vil forelegges det nye utvalget. Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller vil vedtas av kommunestyret i 2024 etter innstilling fra det nye kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

1. Beiarn kontrollutvalg vedtar fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Arbeidet utføres av kontrollutvalgsekretariatet.
2. Sak med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller fremmes kontrollutvalget første kvartal 2024.
3. Kontrollutvalget har diskutert innspill til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller i perioden 2024-2027 og vil trekke frem følgende aktuelle områder til vurdering:

.....

.....

.....

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Risiko- og vesentlighetsvurdering, Kontrollutvalget, Beiarn, 2020

Jnr 20/xxx Ark 411 9.1

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
INNLEDNING	2
Risiko- og vesentlighetsvurderingens detaljeringsnivå	3
Hva er risiko og vesentlighet?	5
Kommunens overordnede mål	7
Aldersfordeling og befolkningsutvikling	8
Utvalgte nøkkeltall / sammenligning med KOSTRA-gruppe:	9
Risikovurdering med aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	13
Funksjonsdyktig kommunalt folkestyre	13
Virksomhetsstyring	14
Eiendomsforvaltning og vern av verdier	17
Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet	18
Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	23

INNLEDNING

Forvaltningsrevisjon er et viktig redskap for de folkevalgte kontroll med kommunens administrasjon og beslutningsgrunnlag. Kommuneloven (2018) pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal sikre at det gjennomføres forvaltningsrevisjon regelmessig i alle kommuner, i et omfang som er i samsvar med kommunens størrelse, kompleksitet og risiko. Planen skal både dekke den virksomheten som skjer i kommunen selv og den virksomheten som drives av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å sikre nyttig og målrettet forvaltningsrevisjon skal planen baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) for å finne ut på hvilke områder det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Vurderingen skal altså bidra til god og nyttig forvaltningsrevisjon av kommunenes virksomhet. Sekretariatet har i dette arbeidet lagt til grunn NKRF sin Veileder for utarbeidelse overordnet analyse:

https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/OA_Veileder.pdf

ROV og arbeidet med å utarbeide planen vil også bidra til at kontrollutvalget blir kjent med kommunens virksomhetsområder. Dette kan bidra til å gi utvalgsmedlemmene et styrket kunnskapsgrunnlaget for å ivareta sitt kontrollansvar.

Arbeidet med risiko og vesentlighetsvurderinger er viktig også utover det som gjelder valg av forvaltningsrevisjoner. ROV identifiserer langt flere risikoområder enn det kontrollutvalget har ressurser til å gjennomføre forvaltningsrevisjon av. ROV kan dermed brukes til å lage en helhetlig plan for kontroll og tilsyn i Beiarn kommune, og oppsummerer et bredt spekter av kontrollaktiviteter.

Det kan være en utfordring å sikre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er tilstrekkelig overordnet slik at kontrollutvalget får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for å utarbeide kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon. Det er ikke sekretariatets intensjon at ROV skal være uttømmende eller altomfattende. Til det er den kommunale hverdag for kompleks og omskiftelig.

I arbeidet med ROV er det viktig at kontrollutvalget prioriterer tid og ressurser, slik at utvalget får et godt grunnlag til å velge hvilke prosjekter som skal gjennomføres i perioden. Samtidig må utvalget sørge for at analysene dekker de viktigste områdene i kommunens virksomhet og eierskap.

Det er et mål at kontrollutvalget skal være aktivt involvert i prosessen, ikke minst når det gjelder vurdering og prioritering av kontrollaktiviteter som skal gjennomføres i planperioden.

Risiko- og vesentlighetsvurderingens detaljeringsnivå

Kommunelovens formål inneholder en del overordnede mål og føringer, bl.a at kommuner yter tjenester og driver samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Videre at kommuner skal være effektive, tillitsskapende og bærekraftige. Med dette som utgangspunkt kan kommunens virksomhet fra et overordnet perspektiv deles inn i følgende sju kategorier:

- legge til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre
- yte tjenester til beste for innbyggerne
- drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne
- utøve offentlig myndighet
- være effektive
- være tillitsskapende
- være bærekraftige

Med dette som utgangspunkt kan vurdering av risiko og vesentlighet betraktes ut fra følgende sju perspektiver:

1. Fungerer det lokale folkestyret som forutsatt i kommuneloven?

Vurderingen kan her være knyttet til spørsmålet om: I hvilken grad realiserer administrasjonen vedtak fattet av folkevalgte organer? Er sakene som legges fram for folkevalgte organer tilfredsstillende utredet? Er krav til saksbehandling i forvaltningslov og offentleglov overholdt? Vurderingene kan også gjelde spørsmålet om sakene legges fram på en måte som er tilpasset de folkevalgte som målgruppe.

2. Produserer kommunen de tjenestene innbyggerne har krav på?

Dette punktet innbefatter den kommunale tjenesteproduksjonen og gjelder kommunens ytelser overfor innbyggerne. Kravet til de kommunale tjenestene finnes nedfelt i ulike lover og forskrifter. Her vil det innenfor rammen av en risiko- og vesentlighetsvurdering være aktuelt å vurdere om kommunens tjenestetilbud er forsvarlig, og om innbyggerne får de tjenestene de har krav på.

3. Driver kommunen samfunnsutvikling til beste for innbyggerne?

Dette punktet gjelder kommunens planverk som kommuneplan med samfunnsdel og arealdel og ulike delplaner. Bygger de ulike planene på et forsvarlig datagrunnlag og ser de langt nok fram? Blir innbyggerne involvert i planprosessene?

4. Utøver kommunen sin myndighet forsvarlig og i samsvar med loven?

Dette punktet går på hvordan kommunen utøver sin myndighet overfor tredje person. Forvalter kommunen sin myndighet på en god måte? Følges saksbehandlingsreglene og er saksbehandlingen forsvarlig?

5. Driver kommunen effektivt?

Dette punktet handler om å utnytte kommunens ressurser på best mulig måte med best mulig måloppnåelse.

6. Er kommunen tillitsskapende?

Her kan det være aktuelt å vurdere om kommunen har systemer for å sette i verk og følge opp tiltak for å sikre en høy etisk standard gjennom hele organisasjonen, både blant folkevalgte og ansatte for på den måten å skape tillit overfor kommunens innbyggere. Har kommunen etiske retningslinjer, er de kjent og blir de fulgt? Hvordan blir kommunens innbyggere møtt? Har kommunen satt i verk tiltak som skal motvirke misbruk av kommunens midler og korrupsjon?

7. Er kommunens drift bærekraftig?

Her vil risiko- og vesentlighetsvurderingen fokusere på kommunens virksomhet i et framtidrettet utviklingsperspektiv. Et sentralt spørsmål her er om kommunen har en beredskap i forhold til trender i befolkningsutviklingen og befolknings-sammensetningen. Et annet viktig spørsmål er om kommunen oppfyller de pliktene de er pålagt i regelverket på miljøområdet. Tar kommunen grep for å møte og motvirke konsekvenser av varslede miljø- og klimaendringer? Viktig er også antakelser om nærings- og konjunkturutvikling og utviklingen i andre forhold som antas å ha betydning for kommunen.

Med utgangspunkt i en slik inndeling av kommunens virksomhet kan det gjennomføres risiko- og vesentlighetsvurdering med ulik detaljeringsgrad. Vurderingen som sekretariatet gjennomfører er svært overordnet, områdene er trukket ned til en sektor og noen ganger på tjenestenivå. I hovedsak er risikoen identifisert i ulike kilder som f.eks.; kommunens egne plandokumenter, ROS-analyser, folkehelseprofilen, brukerundersøkelser der hvor dette er

publisert, tilsynsrapporter, forvaltningsrevisjonsrapporter, kommunens revisor, ordfører, representant fra opposisjonen og ikke minst rådmann / kommunedirektør.

Sekretariatet har også lagt til grunn egne erfaringer og kunnskap om kommunen.

Hva er risiko og vesentlighet?

Det er politisk og administrativ ledelse som har ansvaret for risikostyring i kommunen.

Kontrollutvalget bør ha et inntrykk av hvordan dette fungerer i egen kommune.

Kunnskapen om hvordan risikostyringen ivaretas, vil ha betydning for prioriteringen av tilsyn og revisjon, og er derfor relevant med tanke på risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon.

Vi ser på risiko i forhold til kommunens målsetting om å nå sine mål, ha en effektiv drift, god kvalitet og etterleve regelverket, og den styring og kontroll som foregår i kommunen for å sikre dette. I risikovurderingen skal det foretas en vurdering av hvilke **konsekvenser** det kan få, dersom den enkelte risikofaktor inntreffer, og **sannsynligheten** for at det vil skje. Når de ulike risikofaktorene, er identifisert og vurdert og vi kjenner hvilke risikoreducerende styrings- og kontrolltiltak som er iverksatt, må det foretas en vurdering av hvor vesentlig de ulike risikofaktorene er i forhold til kommunens målsettinger.

En risikomatrix kan benyttes som hjelpemiddel til vurdering av risiko, med gradering av **konsekvens** og **sannsynlighet**.

Sannsynlighet	Svært høy	Moderat	Høy	Høy	Svært høy
	Høy	Moderat	Moderat	Høy	Høy
	Moderat	Lav	Moderat	Moderat	Høy
	Lav	Lav	Lav	Moderat	Moderat
		Lav	Moderat	Høy	Svært høy
		Konsekvens			

Med **risiko** menes i denne sammenheng faren for at det kan forekomme avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som kommunen har satt for virksomheten. Risiko må vurderes innenfor alle kommunens tjenesteområder.

Formålet med analysen vil derfor være å avdekke mangler og svakheter som kan føre til avvik innenfor kommunens virksomhetsområder.

Med **vesentlighet** mener vi i denne sammenheng en samlet vurdering av alvorlighetsgraden i den trusselen som den enkelte risikofaktor representerer i forhold til kommunens måloppnåelse. Hvilken betydning vil det få dersom risikoen innen et gitt område blir en realitet i form av et faktisk avvik – hvor ille er det?

Dersom man har vurdert risikoen innen et gitt område til å være høy, samtidig som en vet at ledelsen ikke har iverksatt tiltak for å redusere risiko, og at det vil få stor negativ betydning dersom situasjonen blir en realitet, er det grunn til å vurdere området som vesentlig.

Vesentlighet, altså hva som har størst (negativ) påvirkning kan vurderes ut fra ulike perspektiver, og vesentlighetsgraden avhenger av hvilket perspektiv den som gjør vurderingen har. Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. Ulike aktører med ulike ståsteder kan ha svært ulike oppfatninger av hva som er vesentlig – for hvem er det ille?

Vesentlighet kan derfor vurderes fra ulike perspektiver:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra et politisk perspektiv, vurdert ut fra hvilke tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv. (Her vil oppfatningene av vesentlighet trolig variere mellom de politiske grupperingene.)
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra et medarbeiderperspektiv, vurdert ut fra hva ulike medarbeidere innenfor et tjenesteområde anser som mest vesentlig.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er mest vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Det er ikke mulig på noe objektivt vis å måle ulike sektors og virksomhetsområders vesentlighet opp mot hverandre. Man måler ikke hva som er viktigst av f.eks. skole, eldreomsorg, vann og avløp, kultur osv. Men vurderingen er ment å bidra til at kontrollutvalget kan prioritere områder for forvaltningsrevisjon som er vesentlige, men altså ikke nødvendigvis den mest vesentlige. Over tid bør forvaltningsrevisjonen dekke en tilstrekkelig bred del av kommunens virksomhet.

Kommunens overordnede mål

(Kilde: Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2024)

Kommunestyret har vedtatt følgende hovedmål:

Vi skal ta vare på hverandre og det eksisterende. Hver for oss skal vi legge til rette for en positiv utvikling.

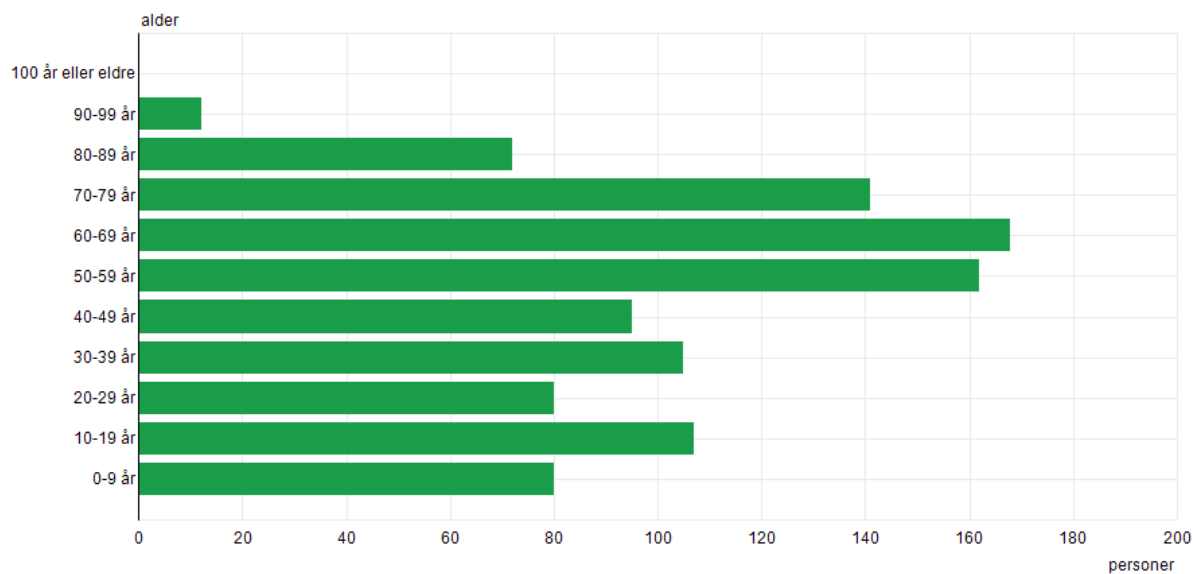
I et folkehelse-, klima- og miljøperspektiv skal kommunen være en god forvalter og tjenesteleverandør, og her skal det være godt å leve og bo.

Innbyggerne skal være trygge på at alle tjenester skal ha et tilfredsstillende kvalitetsnivå også i framtiden, uavhengig av hvordan organiseringen blir.

God kommunikasjon skal legge grunnlag for samfunnsberedskap, bolyst og vekst. Trygge og gode veier, både innad og ut av kommunen, er avgjørende viktig for alle elementer i vår strategiske plan.

Aldersfordeling og befolkningsutvikling

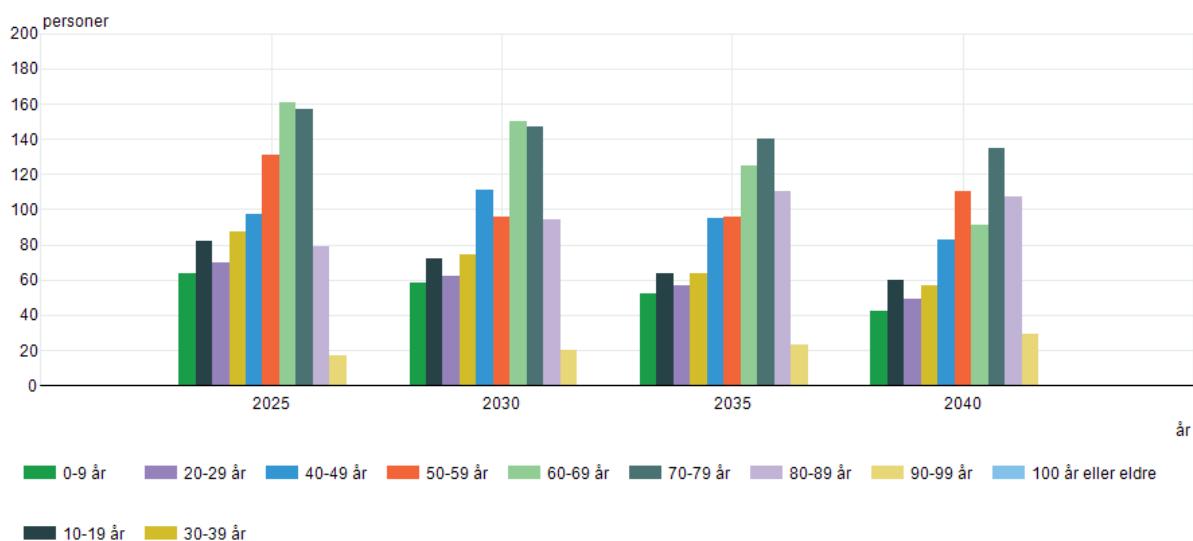
07459: Befolkning, etter alder. Beiam, Personer, 2019.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

SSB Befolkningsprognose, MMMM-alternativet:

11668: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Beiam, Hovedalternativet (MMMM).

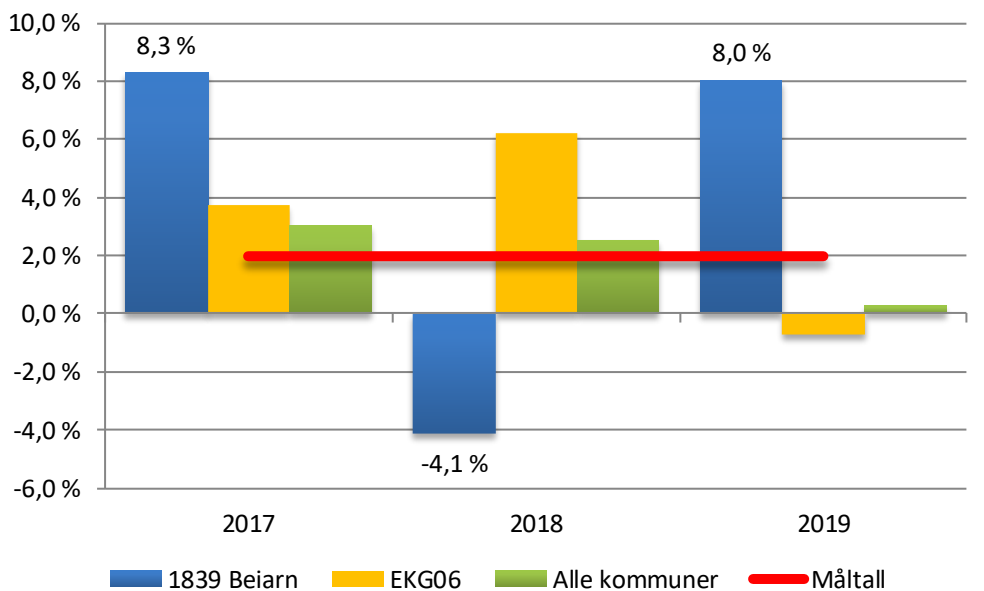
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utvalgte nøkkeltall / sammenligning med KOSTRA-gruppe:

Økonomi:

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

Måltall: 2,0 %

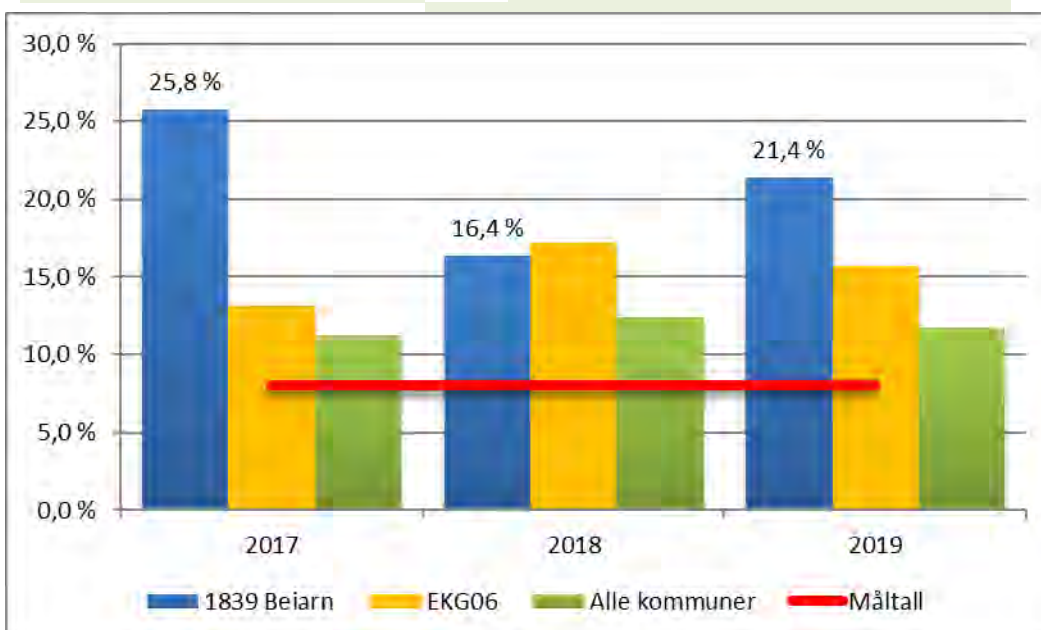

	2017	2018	2019
1839 Beiarn	8,3 %	-4,1 %	8,0 %
EKG06	3,7 %	6,2 %	-0,7 %
Alle kommuner	3,0 %	2,5 %	0,2 %
Måltall	2,0 %	2,0 %	2,0 %

DRI = driftsinntekter

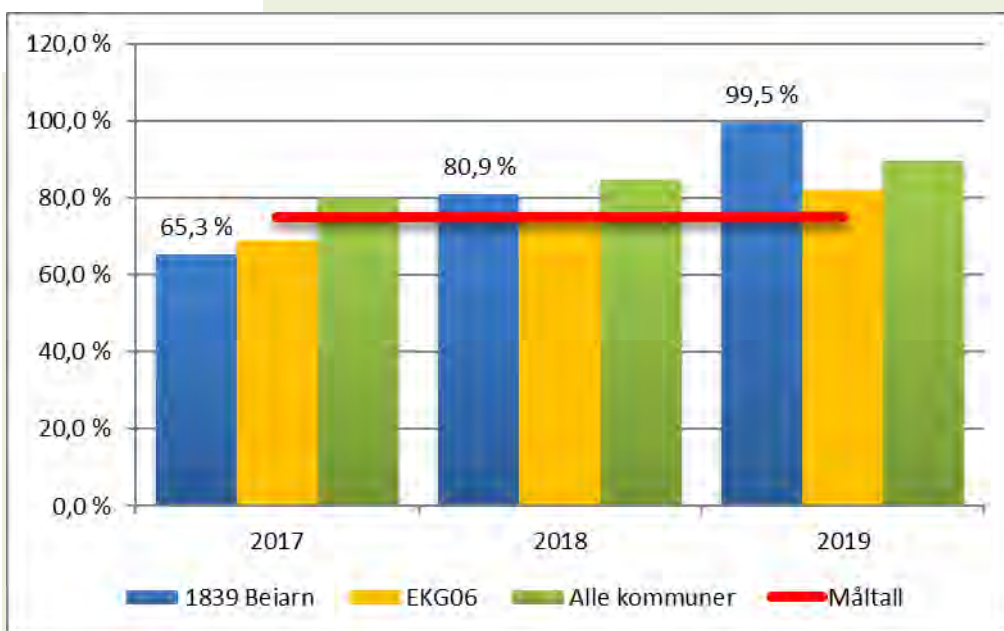
Netto disp.fond i % av DRI

Måltall: 8,0 %

Netto LG i % av DRI

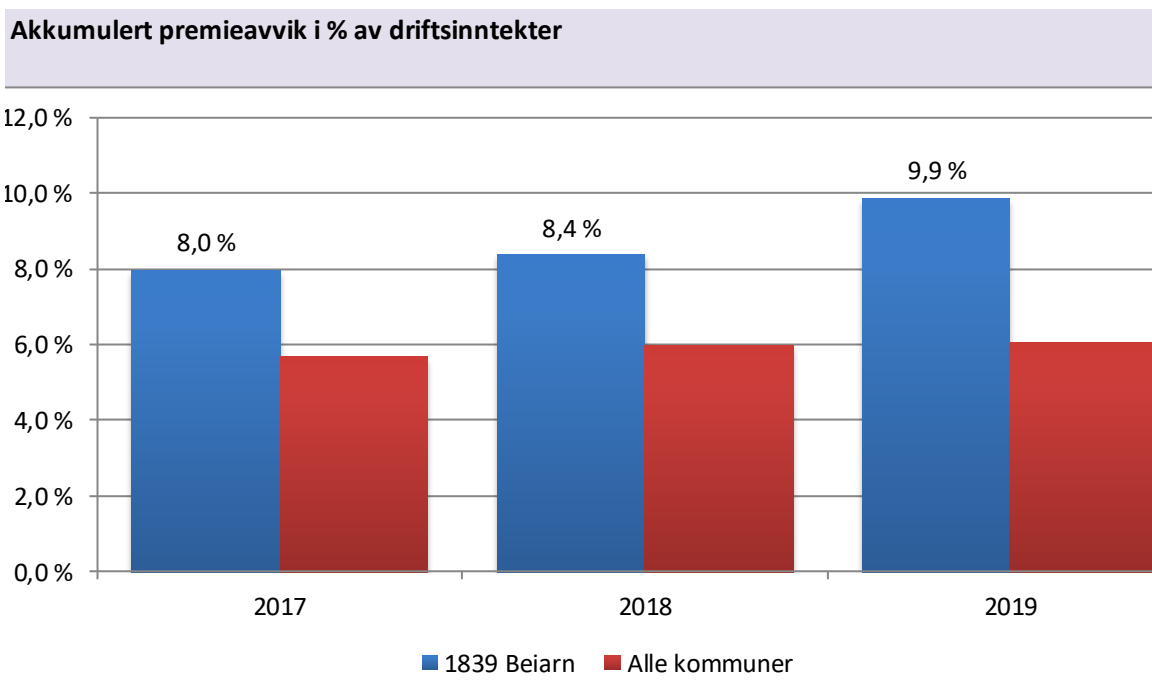
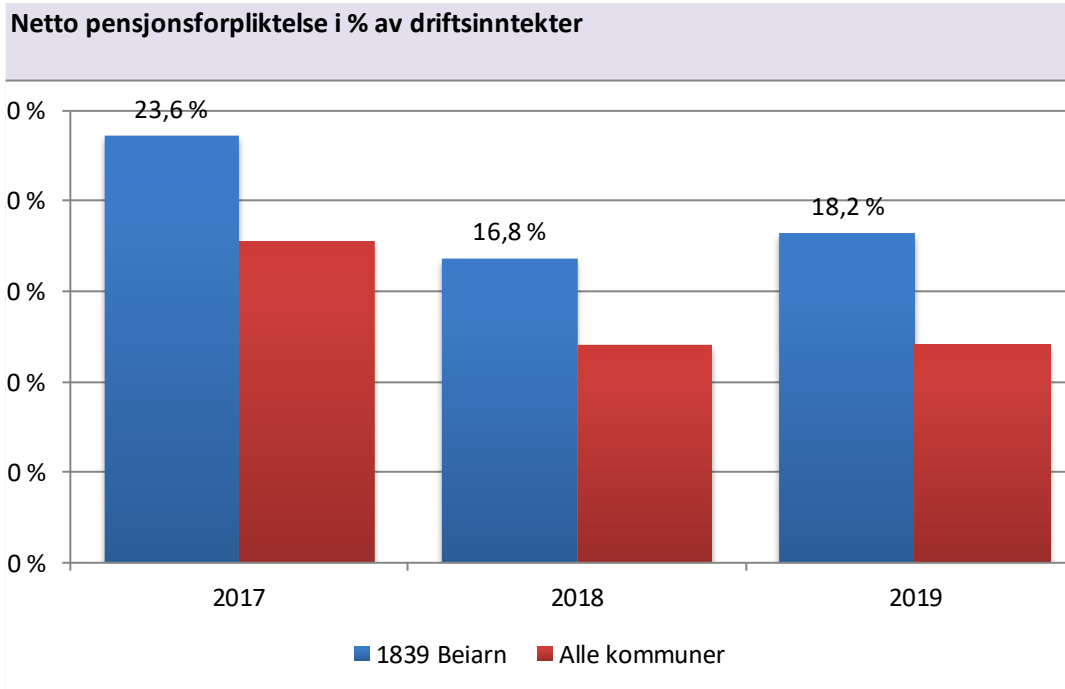
Måltall: 75,0 %

Investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter

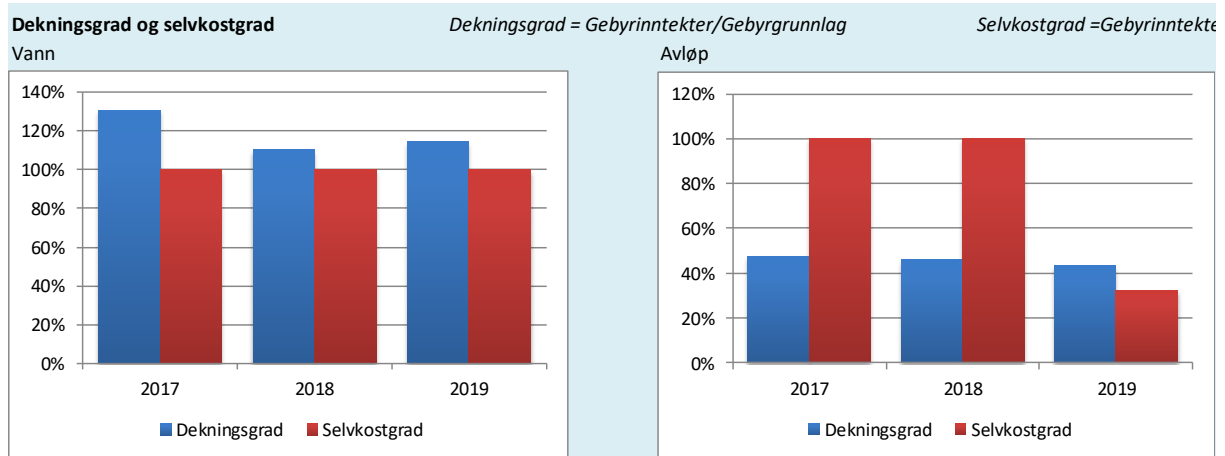

Nøkkeltall pensjon og premieavvik:

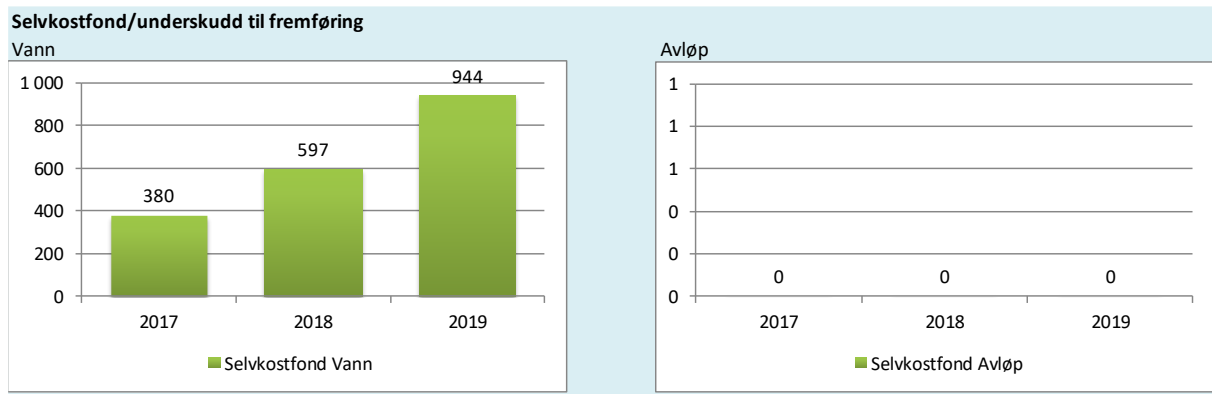

Nøkkeltall selvkost – vann og avløp

Dekningsgrad og selvkostgrad:

Selvkostfond:

Nøkkeltall tjenester:

Barn med barnehageplass 2019 87,5 prosent	Elever i SFO/AKS 2019 9,4 prosent
Elever som får særskilt norskopplæring 2019 4,6 prosent	Barn med plass i kommunal musikk- og kulturskole 2019 24,5 prosent
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon 2019 Kr 3 680	Mottakere av hjemmetjenester 67-79 år 2019 83,3 per 1000 innbyggere
Netto driftsutgifter til helse og omsorg i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter 2019 40 %	

Tidligere forvaltningsrevisjoner:

- Tilskuddsordninger for ressurskrevende brukere og psykisk utviklingshemmede (2020)
- IRIS Salten IKS – Selvkost og offentlige anskaffelser (2019, Plan for selskapskontroll)
- Post- og arkivrutiner (2018)
- Sykefraværsoppfølging innen helse og omsorg (2016)
- Elevenes psykososiale miljø (2015)
- Offentlige anskaffelser og rammeavtaler (2014)
- Kompetanseutvikling og bemanning (2013)
- Internkontroll pleie og omsorg (2012)

Risikovurdering med aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Funksjonsdyktig kommunalt folkestyre

Åpenhet og innsyn

Et fungerende demokrati forutsetter åpenhet og innsyn. Offentleglova og kommunelovens regler om møteoffentlighet skal legge til rette for at kommunens virksomhet er åpen og gjennomsynlig. På denne måten styrkes informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, tilliten til kommunen og allmenhetens kontroll med forvaltningen.

Møteprinsippet er styrket i ny kommunelov ved at det er klargjort hva som skal anses som et folkevalgt organ og at det er en begrenset adgang til å opprette folkevalgte organ. Det skal nå fastsettes reglement for folkevalgte organers virkeområde, virksomhet og saksbehandling.

Postlister publiseres ikke på kommunens hjemmesider.

På hjemmesidene er det oversikt over datoer for møter i politiske utvalg, samt oversikter over: hvem som er valgt til de ulike utvalgene, deres partitilknytning, men ikke kontaklinformasjon. Møtedokumenter og protokoller fra møtene er også tilgjengelige.

Norsk Presseforbund offentliggjorde i 2018 en såkalt åpenhetsindeks. Indeksen bygger på tre innfallsvinkler der en sjekker hjemmesidene, kommunene svarer på spørsmål og det blir sendt et innsynskrav til kommunene. Maks poengsum er 30,5 mens minimum poengsum er minus 13. Beiarn kommune fikk 7,0 poeng, og var dermed rangert som nummer 35 blant kommunene i Nordland. Beste kommune i fylket hadde 21 poeng.

Det er gjennomført folkevalgtopplæring i kommunen.

Saksutredning og gjennomføring av kommunestyrets vedtak

Kommunedirektøren har etter kommuneloven ansvar for at saker til folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir gjennomført uten ugrunnet opphold. Saksutredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal vedkommende si fra om det på en egnet måte.

Ifølge rådmannens årsberetning skal kommunen være målstyrt, altså at kommunestyret fastsetter mål og strategier som blir førende for administrasjonen. Videre fremkommer det at kommunen er styrt av budsjettammer: avdelingene tildeles økonomiske rammer av kommunestyret som de disponerer til å gjennomføre tjenestene og oppgavene på sine ansvarsområder.

Virksomhetsstyring

Internkontroll

Rådmannen skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, jf. kommuneloven § 31-3. I kommunens årsberetning skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten. Et nytt krav er at kommunedirektøren minst en gang i året skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn.

Det er krav om internkontroll på en rekke særlovsområder, både sektorovergripende og for de ulike tjenesteområdene i kommunen, f.eks. arbeidsmiljøloven, personopplysningsloven, opplæringsloven, barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Kommunens overordnede internkontrollsystem har ikke vært gjenstand for forvaltningsrevisjon, men det ble i 2020 gjennomført en forvaltningsrevisjon med tema Tilskuddsordninger for ressurskrevende brukere og psykisk utviklingshemmede.

Generelt sett er det en risiko for at ansatte ikke har fått tilstrekkelig opplæring til å ta i bruk denne type systemer. Svikt i opplæring og / eller bruk av internkontrollsystemer kan føre til lovbrudd og manglende måloppnåelse. Med bakgrunn i nylige gjennomførte kontroller på dette området, synes det ikke veldig aktuelt med ny forvaltningsrevisjon på dette området.

Sykefravær

Rådmannen rapporterer på sykefravær i årsberetningen. I 2019 er det rapportert et sykefravær på 10,1 %. Tilsvarende tall for 2018 var 9,8%, 2017: 10,9%. Tallene for de siste to årene avviker ikke betydelig fra landsgjennomsnittet for kommuner. Det kommer ikke frem av årsberetningen om det er fastsatt noe konkret måltall for sykefraværsutviklingen. I kommunens Handlingsplan for IA-arbeidet 2014-2018 var det satt et resultatmål på maks 5% sykefravær.

Sykefraværsoppfølging har vært tema i tidligere forvaltningsrevisjon: Sykefraværsoppfølging innen helse og omsorg (2016). Revisor fant at pleie og omsorg hadde på plass rutiner for sykefraværsoppfølging, og at tilrettelegging skjer i tråd med regelverket. Rapporten fant også mangler ved formalisering og dokumentasjon når det gjaldt dialogmøte.

Etter en rekke år med lavt sykefravær (f.eks 5,6 % i 2015), har Beiarn de siste årene kommet opp rundt landsgjennomsnittet. Sykefravær har en økonomisk side, men høyt sykefravær kan også være utfordrende i forhold til å få levert tjenester til kommunens innbyggere. Dette er vesentlige forhold, men i og med at det er gjennomført forvaltningsrevisjon på dette området i 2016, så anbefales ikke ny forvaltningsrevisjon med det første.

Etikk og varsling

Et av formålene med kommuneloven er å bidra til at kommuner og fylkeskommuner er tillitskapende. KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner og kommunale foretak og selskap har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene bør være behandlet av kommunestyret. I årsberetningen skal kommunen gjøre rede for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Arbeidstakere har rett, og til dels plikt, til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kommunen som arbeidsgiver plikt til å utarbeide rutiner for varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Beiarn kommune har rutiner for varsling.

Kommunen har i tillegg etiske retningslinjer.

Arkiv og dokumentasjon

Kommuner og offentlige organ har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. I tillegg har arkivene en samfunnsmessig betydning for åpenhet, demokratisk aktivitet, forskning og kulturell virksomhet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetninger for å ivareta dette.

Alle kommuner skal utarbeide en arkivplan som skal innrettes slik at den kan brukes som et redskap i organets internkontroll med arkivarbeidet.

En undersøkelse gjennomført av arkivverket i 2019, viser at mange kommuner ikke foretar overføringer av arkivverdig materiale fra sine elektroniske systemer til langtidslagring, og at mange kommuner opplever at det er knapphet på ressurser for å følge de lovkrav som gjelder.

Det var gjennomført en forvaltningsrevisjon med tema Post og arkiv i 2018. På bakgrunn av revisors funn ga de følgende anbefalinger:

- Kommunen lager en arkivplan, da dette er et viktig verktøy for saksbehandling og arkivdanning.

- Kommunen treffer tiltak for å sikre at nødvendige eposter kommer fra saksbehandler til servicetorget for journalføring/arkivering.
- Kommunen lager skriftlige rutiner på dokumenthåndteringen.
- Kommunen gir skriftlig avslag på innsyn.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet omfatter alle tiltak som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon og IT-systemer, det vil si alt som sørger for å gi korrekt informasjon til de rette menneskene til rett tid.

Personopplysningsloven gjennomfører EUs personvernforordning (GDPR) i norsk rett og stiller krav om tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av personopplysninger. Det kreves dokumentert internkontroll. Kommunen skal ha en komplett oversikt over alle personopplysninger som kommunen behandler, både innenfor de ulike tjenesteområdene og internt med kommunens ansatte og politikere. Basert på disse oversiktene skal kommunen vurdere risiko og opprette rutiner og et aktivt system for avvikshåndtering.

Kommunen skal ha databehandleravtaler med alle som behandler personopplysninger på vegne av kommunen, f.eks. leverandører av IT-systemer. Kommuner skal gjennomføre og dokumentere opplæring av alle ansatte innenfor personvern og informasjonssikkerhet.

Beiarn kommune har eget personvernombud.

Kontrollutvalget har så langt ikke hatt til behandling sak om kommunens håndtering av personopplysninger.

Det er et forholdsvis nytt og omfattende regelverk som berører alle virksomheter i kommunen. Generelt er det risiko for mangler ved system og etterlevelse, hvilket kan medføre risiko for tap av data, informasjon på avveie, at nødvendig informasjon ikke er tilgjengelig for de som trenger det, tap av tillit og omdømme. Datatilsynet kan utstede store bøter for alvorlige eller omfattende brudd på lovgivningen på området.

I og med at regelverket er såpass nytt og omfattende, er det en risiko for at kommunen ikke har tilfredsstillende system for etterlevelse på dette området. På denne bakgrunn anbefales gjennomføring av en forvaltningsrevisjon om dette temaet i løpet av valgperioden.

Anskaffelser

Reglene om offentlige anskaffelser skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser, og at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Anskaffelser over en viss verdi skal kunngjøres og gjennomføres i samsvar med regulerte prosesser, og Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) kan ilegge gebyr for brudd på lov og forskrift innen sitt område.

Reglene om offentlige anskaffelser skal også bidra til å motvirke arbeidslivskriminalitet og ivareta miljøhensyn.

Kontrollutvalget har i liten tatt opp Offentlige anskaffelse som tema. Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon, men undersøkelsene til denne ble utført i 2013. Beiarn kommune har blitt innklaget til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) to ganger de siste 5 årene. Begge gangene gjennom Samordnet innkjøp i Salten (2016: anskaffelse av IKT-utstyr og -tjenester, ikke brudd på lov. 2019: anskaffelse av bedriftshelsetjeneste, brudd på lov)

Brudd på regelverket om offentlig anskaffelse kan føre til omdømmetap og / eller økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Det er etter hvert lenge siden det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon på dette området (2013). Ut fra en samlet vurdering av risiko på dette området anbefales det gjennomføring av en ny forvaltningsrevisjon.

Offentlig støtte

EØS-avtalen forbyr tildeling av offentlig støtte til foretak, dersom støtten kan vri eller true med å vri konkurransen og påvirke samhandelen innen EØS-området. Kommunen kan gi lovlig støtte innenfor de rammene og prosedyrekravene som følger av reglene om offentlig støtte.

En del kommuner tilbyr selv eller gjennom eierskap, varer og tjenester i konkurranseutsatte markeder, f.eks. badeland, kafedrift, utleie av næringseiendom. Konkurransen utsatt aktivitet skal være tydelig atskilt fra annen offentlig virksomhet, slik at det ikke skjer en ulovlig kryssubsidiering. Investeringer i næringsvirksomhet og omsetning av offentlig eiendom kan også gi risiko for ulovlig støtte.

Risiko for kryssubsidiering kan oppstå når kommunen eller dens foretak opererer i konkurranseutsatte markeder. Håndtering av reglene om offentlig støtte er vesentlig for tillit og omdømme.

Eiendomsskatt

Kommunestyret bestemmer om kommunen skal innføre eiendomsskatt. Beiarn kommune har ikke eiendomsskatt på boliger og fritidshus. Fra og med 2020 kan maksimal skattesats for bolig og fritidseiendom være 5 promille.

Eiendomsforvaltning og vern av verdier

Eiendomsforvaltningen

Kommunale eiendommer har betydelig verdi. Samlede kostnader for anskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold utgjør om lag 15-20 prosent av en kommunes økonomi.

God eiendomsforvaltning i kommunen handler om å gi ansatte og tjenestemottakere gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Dette innebærer å skape best mulig

bygningmessige rammer for tjenestene som leveres. Kommunen har rollen både som eier, forvalter og bruker av eiendom. Disse rollene er ulike og kan til tider ha motstridende interesser. Ansvaret for de ulike rollene bør derfor organiseres på en tydelig og hensiktsmessig måte.

Videre bør det foreligge overordnede politisk forankrede mål for bolig- og eiendomsforvaltningen, et rasjonelt system for planlegging og styring, og rapportering som bidrar til god kommunikasjon mellom bolig- og eiendomsforvaltningen og politikerne, og som kan tjene som beslutningsgrunnlag. anbefalinger innen eiendomsforvaltning tilsier at kommunen bør ha oversikt over teknisk, forskriftsmessig og funksjonell tilstand i kommunale bygg og boliger.

Kontrollutvalget hadde Eiendomsforvaltning som tema i Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016, men et stykke ned på prioriteringslisten slik at den ikke rakk å bli gjennomført i perioden. KOSTRA-tall: Areal fordelt per innbygger for kommunale formålsbygg er 9,39 i Kostragruppe 6, og er cirka 17 % høyere i Beiarn.

Etter en samlet vurdering bør det vurderes gjennomføring av forvaltningsrevisjon de kommende årene.

Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet

Barnehage

Som eier og myndighetsutøver har kommunen mange oppgaver på barnehageområdet. Kommunen skal blant annet sørge for plass til alle barn med rett til barnehageplass, drifte egne barnehager i samsvar med gjeldende krav, godkjenne barnehager, yte tilskudd til private barnehager, samordne opptak, drive veiledning og føre tilsyn både etter barnehageloven og etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

I Undervisningsdirektoratets foreldreundersøkelse for 2019 tar de opp en rekke forhold knyttet til barn i barnehage, bl.a trivsel, utvikling, medvirkning, informasjon og tilfredshet. Barnehagene i Beiarn fikk høye snittsvar på undersøkelsen. Kommunen scorer høyere enn fylkes- og landsgjennomsnittet når det gjelder relasjon barn / voksen, men noe lavere på ute-/innemiljø.

Grunnskole

Kommunen har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Kommunen skal sørge for at opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev, jf. opplæringsloven § 1-3. Dette stiller store krav til planlegging og organisering. Kommunen skal ha et system som gjør det mulig å vurdere om kommunen ivaretar sine forpliktelser etter opplæringsloven, jf. § 13-10.

Kompetanseheving for lærere i barne- og ungdomsskolen er fortsatt et nasjonalt satsingsområde. Det legges særlig vekt på videreføring og utvidelse av antall plasser på lederutdanning for rektorer, og videreføring og økte økonomiske intensiver til å gjennomføre etter- og videreutdanning for lærere.

Grunnskolepoeng (samlet poengsum beregnet ut fra alle standpunkt- og eksamenskarakterene på vitnemålet) var 38,0 for skoleåret 2018/2019. Dette var betydelig lavere enn fylkessnittet på 41,7. Kun ett år tilbake (2017/2018) var tilsvarende tall 43,1 mot 41,6 for fylket. Tilgjengelige tall for lærertetthet viser at kommunen oppfyller norm for lærertetthet.

Kommunen bruker en del flere *Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring* med 154,5 timer, mens snittet for Kostragruppe 6 er 69,4 timer.

Det er gjennomført en forvaltningsrevisjon om Elevenes psykososiale miljø, som tok for seg psykososialt miljø. Dette ligger noe tilbake i tid (2015). Det kan være aktuelt med forvaltningsrevisjon med tema grunnskole i løpet av perioden.

Barnevern

Barnevernets oppgaver er regulert i lov om barnevernstjenester. Hovedoppgaven er å sikre at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og at de som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer, og skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer.

Det er gjort flere endringer i barnevernloven i 2018, og forslag til ny barnevernslov har vært på høring i 2019. Lovendringene vil ytterligere styrke barnets perspektiv og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats.

Kommunen har inngått avtale om interkommunalt samarbeid med Saltdal kommune.

Kommunens netto driftsutgifter per år per innbygger til barnevernet er kr 1 273 (2019), betydelig lavere enn Kostragruppe 6 (kr 2 689). Kommunen har betydelig lavere utgifter per barn i barnevernet enn Kostragruppen (kr 68 158 i 2019, mot kr 136 075). Dette kan tyde på at andre kommuner i gruppen generelt er inne med mer kostbare tiltak per barn.

Barnevern har ikke tidligere vært gjenstand for forvaltningsrevisjon, og har heller ikke vært satt opp på tidligere planer for forvaltningsrevisjon.

Ut fra en vurdering av risiko på området, anbefales det ikke å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Sosiale tjenester

Formålet med sosialtjenesteloven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Utsatte barn og unge og deres familier skal få et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen skal ha kunnskap om innbyggernes levekår, finne forebyggende tiltak og tilby tjenester som skal bidra til sosial trygghet og bedre levekår for økonomisk vanskeligstilte.

Kommunen bruker noe mindre til funksjon 281 Ytelse til livsopphold sammenlignet med Kostragruppen.

Tidligere planer for forvaltningsrevisjon har ikke satt opp sosiale tjenester som tema.

Introduksjonsordningen

Formålet med introduksjonsloven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Introduksjonsprogrammet skal bidra til at deltakerne blir kvalifisert for arbeid eller videre utdanning.

Bare halvparten av de som hadde plikt og krav til norskopplæring i 2017 fikk det av landets kommuner innen fristen på 3 måneder. (Kilde IMDI) Det er risiko for at mange kommuner ikke sikrer god nok gjennomføring.

Grunnet lave ankomsttall av flyktninger til Norge, og at kommunen ikke har vært prioritert for bosetting, vil Flyktningetjeneste og Voksenopplæring trappes ned.

Helse og omsorgstjenester

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Omfanget av pleie- og omsorgstjenestene har økt de siste årene. Det økende behovet skyldes både at tjenestetilbudet har blitt bygd ut i takt med at det blir stadig flere eldre, særlig i aldersgruppen over 90 år, og at det har vært en sterk økning i antall yngre mottakere (under 67 år).

Kommunale helse- og omsorgstjenester består i hovedsak av ulike former for hjemmetjenester, som for eksempel hjemmesykepleie og praktisk bistand, opphold i institusjon, herunder sykehjem, og tilbud om avlastningstiltak, støttekontakt og omsorgslønn. Personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse har rett til å få slike tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse, jf. pasient og brukerrettighetsloven § 2-1d.

Kommunen brukte omtrent 60 858 kroner per innbygger til helse- og omsorg per innbygger i 2019, noe som er nesten 8 000 kroner høyere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 6. Forskjellen mellom Beiarn og «snittkommunen» utgjør cirka 8,5 millioner kroner.

Institusjonsdrift:

Per 2019 er andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem på 12,2 %, som er noe lavere enn Kostragruppen (15,6%). Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon er kr 3 680 i Beiarn, mens det er kr 4 139 i Kostragruppen.

Hjemmetjeneste:

Andel innbyggere som er over 80 og som bruker hjemmetjenester er 37,8 % i Beiarn i 2019, noe høyere enn i Kostragruppen (34,7%).

Det ble i 2019 gjennomført en forvaltningsrevisjon innen helse og omsorg, men da med fokus på sykefravær.

Ut fra en vurdering av risiko og vesentlighet anbefales det ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området.

Beregning av selvkost og fastsettelse av gebyr

Vannforsyning, avløp, renovasjon, feiing og byggesaksbehandling finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Regler om beregning av selvkost er hjemlet i kommuneloven § 15-1 og forskrift om beregning av selvkost. Forskriften gir rettslig bindende regler for hvordan samlet selvkost for et tjenesteområde skal beregnes.

Det er så langt ikke gjennomført forvaltningsrevisjon med tema selvkost for vann og avløp, og temaet har i liten grad vært gjenstand for annen kontroll fra kontrollutvalgets side. Det kan vurderes å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i den kommende perioden.

Vann og avløp

Kommunen skal sørge for en tilstrekkelig og sikker vannforsyning, og en miljømessig riktig avløpshåndtering. Alle kommuner skal ha beredskapsplaner for drikkevannsforsyning. I mange kommuner er vann- og avløpsnettene gamle og det er store kostnader knyttet til vedlikehold og fornying. Klimaendringer med hyppige og voldsomme nedbørsmengder kan være en utfordring dersom lednings-nettet er gammelt og/eller underdimensjonert.

Drikkevannsforskriften §§ 6 og 7 setter krav om farekartlegging og farehåndtering og om internkontroll for alle vannverkseiere. Det er krav om internkontroll også på avløpsområdet, og kommunen skal blant annet ha en samlet oversikt over overløp, jf. Forurensningsforskriften kapittel 13 og 14.

Beiarn omfattes ikke av bedreVANN – Kommunenes system for benchmarking av vannforsyning. Det er imidlertid gjort en del investeringer innen vannforsyning de siste årene.

Feil eller uhell knyttet til vannforsyning kan ha store konsekvenser, både kostnadmessig og i verste fall helsemessig. Det anbefales forvaltningsrevisjon på området, med vinkling f.eks i forhold til internkontroll og beredskap.

Renovasjon

Økonomisk vekst og forbruk gjør at avfallsmengdene fortsetter å vokse i Norge. Målet er å produsere mindre avfall, samtidig som ressursene utnyttes bedre. Avfall kan påvirke miljøet direkte ved at dårlig avfallshåndtering eller forsøpling endrer økosystemene. Gode systemer for innsamling av avfall og oppfølging av forsøplingsaker er viktige tiltak for å hindre forsøpling, helse- eller luktproblemer eller andre forurensningsulemper som følge av avfall. Kommunen skal blant annet sørge for at det er etablert et system for innsamling av husholdningsavfall og at det gis nødvendig informasjon om avfallshåndtering til husstander og bedrifter.

I tillegg til den lovpålagte renovasjonsordningen, er det mange kommuner eller kommunale selskaper som driver næringsrettet renovasjonsvirksomhet. Kommunene i Salten har satt ut renovasjonstjenesten til Iris Salten IKS. Selskapet skal ivareta eierkommunenes behov knyttet til bestilling og forvaltning av renovasjonstjenester til husholdninger, hytter og kommunale virksomheter, og kjøper renovasjonstjenestene i markedet. Tjenestene for husholdningsrenovasjon skal leveres til selvkost.

Det var forvaltningsrevisjon av Iris Salten IKS i 2018/ 2019, med fokus på selvkost og offentlige anskaffelser. Kommunestyret behandlet rapporten i sin sak 14/19. Kontrollutvalget i Beiarn har allerede bestilt en forvaltningsrevisjon som skal utgreie på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp av selskapet. Kontrollutvalg i de øvrige eierkommunene har gjort tilsvarende vedtak.

Kontrollutvalg i annen eierkommune har initiert egne undersøkelser av internprising mellom mor- og datterselskaper Iris Salten IKS. Avhengig av resultatet av denne undersøkelsen kan det være aktuelt å vurdere gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Offentlige anskaffelser	Flere mulige vinklinger, bl.a: <ul style="list-style-type: none"> - System og rutiner for etterlevelse av regelverk på området - Etterlevelse av kjøp i medhold av eller utenom inngåtte rammeavtaler 	Høy	Vesentlig for å unngå ineffektive innkjøp, eller merkostnader som følge av feil eller lovbrudd
Renovasjon	Offentlig anskaffelse, selvkost. Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tidligere forvaltningsrevisjon	Høy	Vesentlig i forhold til å sikre effektiv drift av eget selskap og et fungerende marked.
Informasjonssikkerhet	GDPR, Generell internkontroll	Høy	Vesentlig for at personopplysninger ikke kommer på avveie og at ansatte har nødvendig informasjon
Vann og avløp	Internkontroll og beredskap	Høy	Vesentlig i forhold til økonomi og velferd.
Vann og avløp	Etterlevelse av krav til selvkost	Høy/ middels	Vesentlig i forhold til tillit, økonomi
Eiendomsforvaltning	Rasjonell, effektiv planlegging og drift av kommunens bygningsmasse	Høy	Vesentlig for økonomi og brukerne av kommunens bygg
Grunnskole	Flere mulige vinklinger: <ul style="list-style-type: none"> - Spesialundervisning - Organisering av undervisningen - Tiltak mot mobbing 	Høy / m	Vesentlig i forhold til den enkeltes utbytte, men også kommunal økonomi

Overordnet analyse og plan for eierskapskontroller

med risiko- og vesentlighetsvurderinger

Perioden 2022 – 2023

Beiarn kommune

Innhold

1.	Nærmere om eierskapskontroll	3
1.1	Lovgrunnlaget.....	3
1.2	Styring av utskilt kommunal virksomhet.....	4
1.3	Hvilke organisasjonsformer omfattes av selskapskontrollen	6
1.4	Innholdet i risiko- og vesentlighetsvurderingen	7
2.	Beiarn kommunes eierskap	9
2.1	Hva eier Beiarn kommune.....	9
2.2	Hvordan forvaltes kommunens eierskap	10
2.3	Hvor vesentlig er det enkelte selskap	10
2.4	Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap.....	11
2.5	Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll.....	13
3	Oppsummering	15

1. Nærmere om eierskapskontroll

Kommunene har stor grad av frihet når det gjelder organiseringen av den kommunale virksomheten og har i lang tid gjort bruk av fristilte organisasjonsmodeller. Organisering av kommunal virksomhet i egne rettssubjekter utfordrer de vanlige ansvars- og styringslinjene. For å avhjelpe denne utfordringen har kommuneloven egne bestemmelser om kommunestyrets tilsyn og kontroll med slik utskilt virksomhet. Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsynet med kommunens forvaltning og én av oppgavene er å påse at kommunen fører tilsyn med sine interesser i selskaper – det vil si eierskapskontroll eller selskapskontroll. I dette dokumentet brukes disse begrepene om hverandre. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Plan for selskapskontroll skal være basert på en overordnet analyse av eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Analysen skal ta sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll i de ulike sektorer og med de ulike selskapene.

Denne analysen er utarbeidet av Salten Kontrollutvalgsservice sommeren 2022. Til grunn for dokumentet ligger «Veileder i selskapskontroll» utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund høsten 2018. Informasjon om kommunens eierskap er primært hentet fra kommunens siste eierskapsmelding og fra kommunens regnskap. Det er utover dette ikke gjort omfattende informasjonsinnhenting omkring de ulike eierskapene, og vurderinger av risiko og vesentligheter må således betraktes som en relativt enkel subjektiv betraktning.

1.1 Lovgrunnlaget

Kontrollansvaret for kommunens eierskap er fastslått i kommuneloven. Det heter blant annet i §23-2 at kontrollutvalget som en av sine oppgaver skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll). Om eierskapskontroll i §23-4 står følgende:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Det er verdt å merke seg at lovkravet om risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til eierskapene er nytt i kommuneloven av 2018. Loven gir ingen konkret definisjon av «risiko- og vesentlighetsvurderinger», men departementet har gitt en utdypning av begrepet sett i sammenheng med tidligere kommunelov: «en vurdering av på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten». Utover dette har sekretariatet basert analysearbeidet på NKRFs veileder.

Ansvar for ajourføring av kommunens eierskap er også innskjerpet den i nye kommunelov ved at det nå ligger krav om utarbeidelse eierskapsmelding, jfr §26:

«Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a. kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- b. en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- c. kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.»*

Samlet sett viser de nye bestemmelsene at ansvaret for kommunenes eierstyring overfor kommunalt eide selskaper mv. er styrket i det nye lovverket.

1.2 Styring av utskilt kommunal virksomhet

At virksomheter eller tjenester skilles ut som egne foretak eller selskaper innebærer at betingelsene for folkevalgt styring og kontroll, og til dels også politikerrollen, endres.

Dette medfører at styringen vil være av en annen art enn den politiske styringen av

kommunens øvrige virksomhet. De mest brukte argumentene for å skille ut virksomhet i selskaper og foretak er knyttet til kostnadseffektivitet, tjenestekvalitet, konkurranseutsetting, oppgave- og ansvarsfordeling og oversiktighet. Med en slik organisering får folkevalgte ansvar for å fastsette mål og å føre kontroll med måloppnåelse, mens selskapets styre og ledelse har ansvar for valg og bruk av virkemidler.

Styringsvirkemidlene i en utskilt virksomhet er ikke de samme som for kommunens egen virksomhet. Ved at virksomheten legges til en enhet fristilt fra kommunens administrasjon mister kommunestyret sin rett til direkte instruksjon. Kommunestyret kan kun instruere den eller de representantene som opptrer i eierorganet på kommunestyrets vegne, for eksempel i et representantskap. Organer eller ansatte i selskapene kan ikke instrueres direkte.

Kommunens egenkontroll består av administrasjonssjefens internkontroll og kontrollfunksjonene underlagt kontrollutvalget. Når virksomhet skilles ut i egne juridiske enheter er det ikke lenger administrasjonssjefen som har ansvaret for internkontrollen, men styret i den aktuelle virksomheten. Selskapsformer som bygger på annet lovverk enn kommuneloven, har ikke nødvendigvis de samme juridiske kravene til internkontroll som en kommune. For en offentlig eier er det likevel viktig å påse at styret har den nødvendige kontroll med virksomheten. Forvaltningsrevisjon med hjemmel i kommuneloven § 23-3 dekker heller ikke virksomhet som er organisert som egne rettssubjekter. Dette erstattes av eierskapskontroll, som ifølge kommuneloven §23-4 gir adgang til å kontrollere utøvelse av kommunens eierskap.

Kontrollmulighetene består med dette av to former: eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskaper. Eierskapskontrollen går ut på å undersøke om kommunen har en forsvarlig forvaltning av sine eierinteresser i selskaper. Dersom selskapskontrollen skal omfatte selskapets virksomhet – spørsmål som krever innsyn i selskapets drift - må dette gjøres i form av en forvaltningsrevisjon. Det kan være en glidende overgang mellom kontroll av eierskapsutøvelsen og revisjon av selskapet (forvaltningsrevisjon). Et typisk eksempel er samfunnsansvar (f.eks. etikk, varsling og anskaffelser). Andre eksempler på tema som må undersøkes gjennom forvaltningsrevisjon, er regelverksetterlevelse (f.eks. anskaffelser og offentlighet), selvkost og annen måloppnåelse/gjennomføring av virksomheten.

1.3 Hvilke organisasjonsformer omfattes av selskapskontrollen

Eier har i utgangspunktet ikke innsyn i selskapets interne anliggender, selv om det er kommunen som er eier av selskapet. I aksjeselskaper har for eksempel ikke eiere alminnelig rett til innsyn i selskapet, men må forholde seg til rapportering fra selskapets styre. Kontrollutvalget og revisor har imidlertid rett til innsyn i kommunens selskaper for å kunne drive kontrollvirksomhet, jfr kommuneloven §23-6 (utdrag):

«Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a. interkommunale selskaper etter IKS-loven*
- b. interkommunale politiske råd*
- c. kommunale oppgavefellesskap*
- d. aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.*

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret og fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd, og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.»

Det er utvilsomt at alle aksjeselskaper og interkommunale selskaper (IKS-loven) er omfattet av bestemmelsen. Vertskommunesamarbeid etter § 20 faller ikke inn under selskapskontrollen, likeledes kommunale foretak. Disse er ikke egne rettssubjekter og vil omfattes av den ordinære forvaltningsrevisjonen av kommunens virksomhet. Det er kun de samarbeidene som kan anses som egne rettssubjekter som naturlig kan omfattes av selskapskontroll.

Det eksisterer noe ulike tolkninger hva angår andre selskapsformer. Det kan vurderes om enkelte samvirkeforetak og foreninger også bør anses for å være et eierskap i tilfeller der de bedriver økonomisk aktivitet og kan sees på som en alternativ organisasjonsform til

for eksempel aksjeselskap.

Stiftelser er ikke omfattet av selskapskontrollbegrepet. Stiftelser eies ikke av noen, og det er dermed ikke eierinteresser å føre kontroll med. Stiftelser er ment å være helt selvstendige fra stifterne, og stifterne kan ikke ha eierrådighet. Mange kommuner har opprettet stiftelser, alene eller sammen med andre, for å ivareta kommunale oppgaver. Disse stiftelsene har gjerne kommunalt oppnevnte styremedlemmer og/eller drives helt eller delvis ved hjelp av kommunale tilskudd. Kommunen kan ha et behov for kontroll med denne virksomheten, men kan ikke gjøre dette gjennom selskapskontroll. Kontrollutvalget kan eventuelt kontrollere kommunens egen oppfølging gjennom forvaltningsrevisjon.

Oppsummert kan man si det slik om hvilke selskaper som omfattes av selskapskontrollen:

Er omfattet av selskapskontroll: aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter

Kan være omfattet av selskapskontroll: Samvirkeforetak, foreninger

Ikke omfattet av selskapskontroll: Stiftelser, kommunale foretak, interkommunale samarbeid som *ikke* er organisert som egne rettssubjekter.

1.4 Innholdet i risiko- og vesentlighetsvurderingen

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Det er opp til det enkelte kontrollutvalg å organisere arbeidet med overordnet analyse. Analysen bør som minimum inkludere en fullstendig oversikt over kommunens eierskap og en vurdering av behovet for kontroll med hvert av disse. Det er en fordel å samordne arbeidet med overordnet analyse og forslag til plan der selskaper eies av flere kommuner sammen.

Analysen bør inkludere en gjennomgang av kommunens styringssystem for eierskapsutøvelse og vurdere risiko på bakgrunn av kjente erfaringer med dette. Det bør legges mest innsats i risikovurdering for de selskapene med høyest vesentlighet. Det kan i tillegg vurderes om gjennomgående kontrolltemaer kan være aktuelle i tillegg til kontroller i enkeltselskaper.

Dette analysedokumentet og plan for selskapskontroll presenteres kontrollutvalg og kommunestyret i slutten av valgperioden. Etter loven skulle dette vært gjort innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kontrollutvalgsekretariatet har derfor valgt å gjøre en enkel risiko- og vesentlighetsvurdering, som tilfredsstillende minimumskravene i veilederen. Det er prioritert å gi en oppdatert oversikt over relevante eierskap, en enkel vurdering av vesentlighet spesielt, og i noen grad risiko. Til slutt presenteres en oppsummering som drøfter selskaper og/eller tema som er mest aktuelle for kontroll.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen benyttes matrise med fargeskala som trafikklyssystem. Grønn farge angir: lav risiko/vesentlighet. Gul farge: moderat risiko/vesentlighet. Rød farge: høy risiko/vesentlighet.

2. Beiarn kommunes eierskap

I henhold til kommuneloven §26 skal kommunen vedta en eierskapsmelding som sier noe om kommunens prinsipper for eierstyring, gi en oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har (eier)interesser i og formål med sine eierinteresser.

I denne overordnede analysen belyses fem hovedspørsmål:

- Hva eier kommunen?
- Hvordan forvaltes kommunens eierskap?
- Hvor vesentlig er det enkelte eierskap?
- Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap?
- Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll?

2.1 Hva eier Beiarn kommune.

Beiarn kommune har ikke egen oppdatert eierskapsmelding, men det er opplyst at dokumentet skal opp til politisk behandling høsten 2022. Som kilde for å identifisere kommunens eierskaper er hovedsakelig benyttet noteopplysninger fra siste avlagte årsregnskap 2021. I henhold til bestemmelsen om hvilke selskaper som er aktuelle for selskapskontroll, jfr kap 1.3, gjengis her kun kjente eierinteresser i aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter, samvirkeforetak og foreninger.

Kommune	Selskap	Selskapsform	Kontrollert
Beiarn	Saltens Bilruter	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Bodø Industri	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Kommunekraft	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Nordland Reiseliv AS	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Arstadfossen Kraftverk	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Beiarvekst	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Digipro Helse AS	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Evjen Granitt	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Solbakk Tre	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Artic Silver Innovation	Aksjeselskap	nei
Beiarn	Salten Kommunerevisjon	Interkommunalt selskap	nei
Beiarn	IRIS Salten	Interkommunalt selskap	ja
Beiarn	Salten Brann	Interkommunalt selskap	nei
Beiarn	Helse og miljøtilsyn Salten	Interkommunalt selskap	nei
Beiarn	Salten Kontrollutvalgsservice	Interkommunalt samarbeid	nei
Beiarn	RKK Salten	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Beiarn	Salten Regionråd	Interkommunalt samarbeid	nei

I kolonnen lengst til høyre markeres hvorvidt selskapet har gjennomgått eierskapskontroll siste to valgperioder. Dette gjelder kun Iris Salten som både har hatt kontroller i 2019 og 2022. Den første kontrollen gjaldt selvkost og offentlige anskaffelser og den andre var en forvaltningsrevisjon med tema statsstøtte og konkurranse ved anskaffelser.

2.2 Hvordan forvaltes kommunens eierskap

Hvordan kommunens eierskap forvaltes kan sies å være selve hovedproblemstillingen for selskapskontrollen, og det spørsmålet eierskapskontrollen er ment å gi svar på. I en overordnet analyse kan man prøve å danne seg en mening om hva vi allerede vet om dette.

Det varierer hvor systematisk kommunene jobber med eierstyring. Selv om en kommune har vedtatt en eierskapsmelding, eller andre styringsdokumenter, er det viktig å vurdere hvordan systemene for eierstyring fungerer i praksis. Veilederen peker på at dette i seg selv være et hovedfunn for selskapskontrollen og noe kontrollutvalgene kan ta tak i. Dersom dette er veldig tydelig kan det kanskje være noe kontrollutvalget kan påpeke allerede etter analyseprosessen.

2.3 Hvor vesentlig er det enkelte selskap

Det anbefales å begynne med vurderingen av vesentlighet. Dersom vi gjør dette kan vi styre ressursene til risikovurdering mot de selskapene vi oppfatter som vesentlige og gjøre analysen av risiko enklere for de som vurderes som mindre betydningsfulle og dermed uansett ikke vil være aktuelle til å tas med i planen for selskapskontroll.

I korte trekk kan man oppsummere vesentlighetsmomenter med hvor alvorlig det er for kommunen dersom dens mål for eierskapet ikke oppnås. Det finnes mange mulige kriterier for hva som gjør et eierskap vesentlig. Noen eierskap har et finansielt formål, altså at man ønsker økonomisk utbytte, mens andre har et politisk formål, for eksempel at man ser det som en hensiktsmessig måte å tilby en viktig tjeneste til innbyggerne, et bidrag til å utvikle arbeidsplasser i kommunen eller en måte å organisere andre kommunale oppgave på.

Kommunens mål med eierskapet er ikke alltid klart uttrykt. Dersom kommunens formål

med å eie ikke fremstår som tydelig så er det også vanskelig å vurdere konsekvensene av at mål ikke oppnås. I slike tilfeller kan det være på sin plass at kontrollutvalget påpeker dette. Uklare mål kan også gi dårlig styringsinformasjon til selskapet og være en risiko i seg selv. Det presiseres at dette ikke er vurdert i analysen, men kan være aktuell som tema som inngår i en eierskapskontroll.

I dette kan følgende vesentlighetsmomenter legges til grunn:

- Store økonomiske verdier
- Hvorvidt selskapet utfører viktige kommunale oppgaver
- Mottar vesentlige tilskudd fra kommunen
- Betydning for lokalsamfunn/arbeidsplasser
- Politisk interesse/prestisje

Det er gjort en enkel subjektiv vesentlighetsvurdering uten omfattende innhenting av dokumentasjon. Vesentlighetsmomenter som er vurdert er i særlig grad om eierskapet omfatter en sentral del av kommunes tjenesteyting og/eller om det utgjør en viktig del av kommunens økonomi.

Selskap	Vesentlighet
Saltens Bilruter	Mindre eierskap (1,4%). Betydning for lokalsamfunn, arbeidsplasser.
Bodø Industri	Marginal interesse, eierandel 0,1 %
Kommunekraft	Marginal interesse, eierandel 0,3 %
Nordland Reiseliv AS	Minimalt eierskap (1,2%) og begrenset ansvarsområde.
Arstadvossen Kraftverk	En viss eierandel (14%,3), bokført verdi 0, 2 mill. Omsetning mellom 0,8 - 2,2 mill.
Beiarvekst	Vesentlig eierskap 50 %, Betydning for lokalsamfunn, arbeidsplasser
Digipro Helse AS	Majoritetseier 79,99 %. Samarbeid med kommunale tjenester.
Evjen Granitt	En viss eierandel (15,99 %). Betydning for lokalsamfunn, arbeidsplasser.
Solbakk Tre	Majoritetseier 58%, bokført verdi 2.2 mill. Betydning for lokalsamfunn, arbeidsplasser.
Artic Silver Innovation	Marginal interesse, eierandel 0,17 %
Salten Kommunerevisjon	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
IRIS Salten	Vesentlige kommunale oppgaver. Selvfinsierende, gebyrer. Lokalsamfunn/arbeidsplasser.
Salten Brann	Vesentlige kommunale oppgaver. Store økonomiske overføringer. Lokalsamfunn/arbeidsplasser.
Helse og miljøtilsyn Salten	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
Salten Kontrollutvalgsservice	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
RKK Salten	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
Salten Regionråd	Ikke delegert myndighet.

2.4 Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap

Risiko kan defineres som sannsynligheten for at kommunen ikke oppnår sine intensjoner med eierskapet eller at andre betydelige problemer oppstår. En slik analyse for hvert enkelt selskap vil vanligvis være en ressurskrevende prosess. Ved utarbeidelse av plan for selskapskontroll bør man derfor foreta en overordnet helhetsvurdering av risikonivået knyttet til kommunens

eierskapsutøvelse, og risiko i det enkelte selskap, særlig knyttet til eiernes styring og kommunenes målsetting med eierskapet.

Økonomien vil alltid være en viktig risikofaktor. Et selskap som går konkurs er naturlig nok ikke i stand til å oppnå noen mål. Momenter som kan være aktuelle å legge vekt på kan være fornuftig nivå på egenkapital, tilstrekkelig likviditet og avkastning i tråd med formålet. Negativ utvikling over tid er særlig et faresignal.

Selv om et selskap har god økonomi, betyr ikke det at det oppfyller de målene kommunen har med eierskapet. Dersom eierskapet ikke er rent finansielt motivert er det også nødvendig å vurdere andre former for måloppnåelse. En konkret vurdering av måloppnåelsen ligger imidlertid i større grad til selve selskapskontrollen enn til den overordnede analysen og er derfor i liten grad vurdert her.

Oppsummert kan eksempler på risikomomenter være:

- Negativ økonomisk utvikling (EK, likviditet, avkastning)
- Negativ medieoppmerksomhet
- Store endringer (organisasjon, lederskifter, målsettinger, marked)
- Komplisert/uklar organisering
- Rollekonflikter (for eksempel sentrale politikere i styret)
- Svak eierstyring
- Manglende etiske retningslinjer og anti-korrupsjonsarbeid
- Urealistiske eller uklare mål
- Politisk kritikk

En grundig risikovurdering krever innhenting av dokumentasjon fra selskap og eier, i tillegg til at det kan være nyttig med andre kilder, så som revisjon, media og andre interessenter. I likhet med vesentlighetsvurderingene har man her gjort enkle subjektive vurderinger. Det vi særlig har basert vår vurdering på er om selskapet er i en utsatt markeds- og konkurransesituasjon og tilgjengelig regnskapsinformasjon.

Selskap	Risiko
Saltens Bilruter	God økonomi, stabil organisasjon. Varierende markedsområder.
Bodø Industri	Ikke risikovurdert.
Kommunekraft	Lav risiko.
Nordland Reiseliv AS	Ikke risikovurdert.
Arstadfossen Kraftverk	Tilfredstillende økonomi.
Beiarvekst	Skiftende rammevilkår.
Digipro Helse AS	God økonomi. Selskap i vekst.
Evjen Granitt	Økende omsetning. Tilfredsstillende økonomi. Konkurransen utsatt.
Solbakk Tre	Presset på resultat. Gjennomfører omstilling. Kapitalutvidelse.
Artic Silver Innovation	Ikke risikovurdert.
Salten Kommunerevisjon	Stabil organisasjon og økonomi.
IRIS Salten	God økonomi. En viss utskifting i ledelse. Noe kritikk (tidligere selskapkontroller).
Salten Brann	Presset økonomi. Store potensielle driftsendringer, jfr politisk sak brannordning.
Helse og miljøtilsyn Salten	Stabil organisasjon og økonomi.
Salten Kontrollutvalgsservice	Stabil organisasjon og økonomi.
RKK Salten	Stabil organisasjon og økonomi.
Salten Regionråd	Stabil organisasjon og økonomi.

2.5 Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll

Formålet med denne analysen er å identifisere selskaper, bransjer og tema som kan være aktuelle for eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen gir en oversikt over kommunens eierskap som utgangspunkt for selskap som kan inngå i en kontroll. Denne viser blant annet at det har vært få selskap som har vært gjennom kontroller siste perioder. Videre sorterer den i noen grad på hvilke eierskap som er vesentlig for kommunene og i så måte bør være mest aktuell for kontroll. Samtidig er dette en relativt enkel analyse som mangler inngående vurderinger av selskapene, og da særlig knyttet til kommunens formål med eierskapene og risiko vs måloppnåelse. Dette gir et mindre fundamentert grunnlag for å peke på hvilke selskaper som bør inngå i en kontroll.

Det er tidligere poengtert at ansvaret for kontroll av kommunens eierskap er skjerpet i den nye kommuneloven. Det kan derfor være aktuelt for kontrollutvalget å anbefale en generell forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll om kommunens eierstyring fremfor selskaps-spesifikke kontroller. Dette understøttes også av veilederen som sier at systemet for eierstyring – både utformingen og praktiseringen av det – i seg selv kan være aktuelle som prosjekt for selskapskontroll. Kunnskapen om en slik revisjon vil kunne ha verdi i fremtidig utpeking av eierskap som bør granskes nærmere.

Dersom kontrollutvalget og kommunestyret likevel finner det mer formålstjenlig å gjøre en spesifikk selskapskontroll, anbefales det at man peker på selskap med moderat/høy vesentlighet og som ikke har vært gjennom kontroll siste to valgperioder.

3 Oppsummering

Risiko- og vesentlighetsvurderingen gir her en grov og forenklet oversikt over kommunens eierskap som utgangspunkt for selskap som kan inngå i en kontroll. Denne viser blant annet at det har vært få selskap som har vært gjennom kontroller siste perioder. Videre sorterer den i noen grad på hvilke eierskap som er vesentlig for kommunen og i så måte bør være mest aktuell for kontroll. Matrisen gir en oppsummering av risiko og vesentlighet.

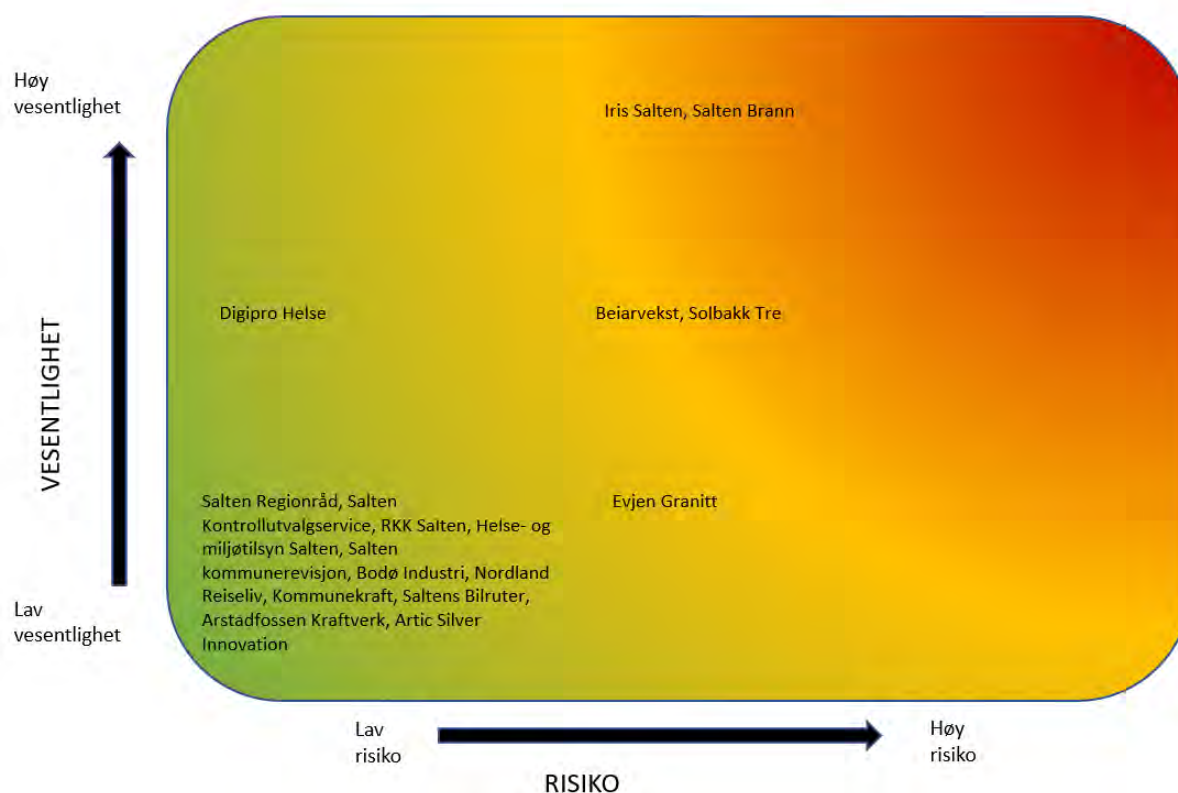

Fig.1. Risiko- og vesentligheter, Beirarn kommunes eierskap

Det poengteres at dette er en relativt enkel analyse som mangler inngående vurderinger av selskapene, og da særlig knyttet til kommunens formål med eierskapene og risiko vs måloppnåelse. Dette gir et mindre fundamentert grunnlag for å peke på hvilke selskaper som er mest aktuelle og således bør prioriteres for kontroll. Av den grunn anbefales det at man fremfor å gå for selskapsspesifikke kontroller, heller foretar en generell forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll om kommunens system for eierstyring.

SAK 15/23

Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Mot slutten av valgperioden anbefales det å gjøre en evaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden. Hensikten med en slik evaluering er å sørge for kontinuerlig læring og forbedring, kunnskapsoverføring til påtroppende utvalg og diskutere om kontrollutvalget har de nødvendige forutsetningene for å fylle sin kontrollfunksjon.

Kontrollutvalgets samhandling med sekretariatet og revisjonen bør være en del av evalueringen. Sentrale spørsmål vil være om kontrollutvalgets forventinger blir innfridde, om saker blir tilstrekkelig forberedt, og hvordan samhandlingen kan bli enda bedre.

Basert på Kommunaldepartementets veileder Kontrollutvalgsboken, foreslås at utvalget drøfter følgende punkter:

- Blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte?
- Er antallet møter tilstrekkelig sett opp mot saksmengde?
- Er saker som fremmes for behandling tilstrekkelig forberedt?
- Klarer kontrollutvalget å fylle kontrollfunksjonen på en god måte?
- Hvordan blir utvalget oppfattet av andre sentrale aktører slik som kommunestyret og administrasjonen?
- Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom kontrollutvalget, kommunestyret og administrasjonen?
- Hvordan fungerer samhandlingen med revisor?
- Hvordan fungerer samhandlingen med sekretariatet?
- Hvordan fungerer samspeillet internt blant kontrollutvalgets medlemmer?

Spørsmålene er ment som utgangspunkt for diskusjon. Utvalget står selvsagt fritt til å ta opp andre emner om det er ønskelig.

Saken og evalueringen legges opp som en diskusjonssak. Det foreslås at sekretariatet utformer et oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet og at notatet legges frem for påtroppende utvalg i deres første møte.

Forslag til vedtak:

1. Beiarn kontrollutvalg har gjennomført egevaluering av utvalgets arbeid i perioden 2019-2023.
2. Kontrollutvalgsekretariatet utformer oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet. Notatet legges frem for påtroppende kontrollutvalg.

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 16/23

Budsjett for kontroll og tilsyn 2024

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget skal i henhold til egen virksomhetsplan for 2023 behandle Budsjett for kontroll og tilsyn 2024 i sitt første møte på høsten.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Kommunaldepartementet har i veileder til forskriften følgende merknad:

Bestemmelsen viderefører den tidligere kontrollutvalgsforskriften § 18 første ledd. Den gir kontrollutvalget rett og plikt til å utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. I uttrykket kontrollarbeidet inngår da utgifter til kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet og revisjonen. Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen om årsbudsjett, som går fra formannskapet til kommunestyret eller fylkestinget. Som en del av sin helhetlige budsjettinnstilling, tar formannskapet selv stilling til hvordan det mener budsjettet for kontrollarbeidet bør være. Kontrollutvalgets budsjettforslag følger uendret saken. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Henvisningen til kommuneloven § 14-3 tredje ledd sikrer at kontrollutvalgets forslag følger med innstillingen både i kommuner som er styrt etter formannskapsmodellen og kommuner som er styrt etter parlamentarismemodellen.

At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i kontrollutvalgets forslag underveis i prosessen. Dette er også presisert i departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-5. Her heter det at "[d]epartementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet."

I departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-3 slås det fast at når kontrollutvalget oversender budsjettforslaget sitt, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av sitt arbeid, jf. kommuneloven § 23-5 første punktum. Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon

Når det gjelder revisor er Beiarn kommune tilsluttet Salten kommunerevisjon IKS, der representantskapet vedtar budsjetttramme for virksomheten. Utgifter fordeles budsjettmessig ut fra revisors planlagte aktivitet for den enkelte eierkommune. Basert på estimat for lønns- og prisvekst var det forespeilet et behov på økning 5,0 %. Representantskapet i selskapet har vedtatt et budsjett med en økning på 5,5 % for virksomheten samlet sett. Med dette som bakgrunn beregnes Beiarn kommunes honorar til revisjon til ca kr **653 000** i 2024 (2023: kr 619 000)

Utgifter til sekretariat

Salten kontrollutvalgsservice yter sekretariatstjenester til kommunene i Salten, også Beiarn. Det legges ikke opp til vesentlige endringer i driften fra 2023 til 2024. Representantskapet har vedtatt en økning på 5,0 % for året. Dermed budsjetteres det med kr 2 637 000 i samlede utgifter i 2024 (2023-budsjett 2 511 000). Det budsjetteres med inntekter på kr 2 637 000, som fordeles kommunene i mellom i samsvar med vedtatt Samarbeidsavtale.

For Beiarn kommunes del var andel sekretariat beregnet til kr 164 000 i 2023, mens det beregnes til kr **172 000** i 2024.

Utgifter til kontrollutvalget

Ordinære driftsutgifter tilknyttet kontrollutvalget, så som godtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste etc er budsjettert sammen med utgifter til øvrige politiske organer. Det kan ut over dette være behov for at kontrollutvalgets medlemmer deltar på kurs eller opplæring som vedrører utvalgets arbeidsområde, og da særlig i begynnelsen av valgperioden. For 2023 budsjetterte utvalget med kr 30 000 til dette formålet. Dette foreslås økt til kr **32.000** i i 2024 tråd med prisstigningen.

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå. Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 653 000
Sekretærbistand	Kr 172 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 32 000
Sum	Kr 857 000

Forslag til vedtak:

Beiarn kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2024 foreslås budsjettert til kr 857 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 653 000
Sekretærbistand	Kr 172 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 32 000
Sum	Kr 857 000

Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet.

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 17/23

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:

Kontrollutvalget

Møtedato:

28.08.2023

Vedlegg:

- a) Salten kommunerevisjon IKS. 28.04.2023. Hovedutskrift. Styremøte 24.04.2023.
- b) Salten kommunerevisjon IKS. Protokoll fra representantskapsmøte 23.05.2023.
- c) Salten kontrollutvalgsservice KO. Protokoll fra representantskapsmøte 09.06.2023. Årsregnskap og årsberetning 2023.
- d) Iris Salten IKS, 05.05.2023. Protokoll fra møte i representantskapet.
- e) Salten Brann IKS, 23.06.2023. Protokoll fra representantskapsmøte.
- f) Salten Brann IKS, 07.08.2023. Protokoll fra representantskapsmøte.
- g) NKRF / FKT, mai 2023. Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene. Møtebok.
- h) NKRF / FKT, mai 2023. Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene. Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- i) Beiarn kommune, arbeidsmiljøutvalget, 09.03.2023. Årsrapport fra AMU 2022.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn, herunder fremdrift for bestilt forvaltningsrevisjon.

Vedleggene a-f gjelder representantskap og styremøter i interkommunale samarbeid og oppgavefelleskap.

Vedlegg g-h viser ferdig utformede veiledere for kontrollutvalgsekretariat i føring av møtebok og bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Veilederne er utarbeidet i felleskap av fagmiljøene i NKRF og FKT og vil være førende for praksis fremover også i Salten.

Til sist følger årsrapport fra arbeidsmiljøutvalget for 2022 til informasjon.

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

HOVEDUTSKRIFT

Mandag den 24. april 2023 kl. 1100 ble det avholdt styremøte for Salten kommunerevisjon IKS i lokalene ved hovedkontoret på Fauske

Til stede:

Medlemmer:

Johan A. Bakke
Finn Arve Moen
Ragnar Jullum, vara
Gry Janne Rugås
Rune Borøy, ansattrepresentant

Forfall:

Mary Astrid Hilling

Administrasjonen:

Liv Anne Kildal, daglig leder

Det var sendt ut skriftlig innkalling med saksliste 2mars og ettersendt sakspapirer til møtet den 14. april

Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent.

Til behandling forelå:

SAK 1/2023 GODKJENNING AV PROTOKOLL

Innstilling:

Protokoll fra styremøte 19. september 2022 godkjennes.

Vedtak:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

SAK 2/2023: PERSONALSITUASJONEN

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

Redegjørelsen tas til orientering.

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 3/2023: ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP 2022

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

1. Styret vedtar årsberetningen som styrets beretning for 2022.
2. Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette årsregnskapet slik det foreligger med et overskudd på kr. 294 697
3. Styret anbefaler overfor representantskapet at overskuddet overføres til annen egenkapital og benyttes til finansiering av bestilt forvaltningsrevisjon hos ekstern leverandør i 2023.

Vedtak/innstilling til representantskapet:

1. Styret vedtar årsberetningen som styrets beretning for 2022.
2. Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette årsregnskapet slik det foreligger med et overskudd på kr. 294 697
3. Styret anbefaler overfor representantskapet at overskuddet overføres til annen egenkapital og benyttes til finansiering av bestilt forvaltningsrevisjon hos ekstern leverandør i 2023.

SAK 04/2023: FASTSETTING AV BUDSJETTRAMME FOR 2022

Daglig leder redegjorde saken.

Innstilling:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5% til kr. 12. 440 000,-.

Vedtak/innstilling til representantskapet:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5% til kr. 12. 440 000,-.

SAK 05/2022: VALG AV REVISOR OG FASTSETTING AV REVISORS GODTGJØRELSE

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

- Revisors honorar for 2022 fastsettes til kr. 37 500,- eksklusiv merverdiavgift.
- Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

Vedtak/Innstilling til representantskapet:

- Revisors honorar for 2022 fastsettes til kr. 37 500,- eksklusiv merverdiavgift.
- Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

SAK 06/2023: FASTSETTING AV GODTGJØRELSE TIL STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Daglig leder redegjorde for saken.

Innstilling:

Representantskapet vedtar at godtgjørelse til styret og representantskapet fastsettes slik med virkning fra dato:

Styret

Styrets leder årlig godtgjørelse	22 200,-
Styrets nestleder årlig godtgjørelse	11 900,-
Styrets øvrige medlemmer årlig godtgjørelse	8 800,-
Møtegodtgjørelse per møte alle medlemmer	1 480,-
Styrets leder årlig telefongodtgjørelse	760,-

Representantskapet

Representantskapets leder årlig godtgjørelse	8 800,-
--	---------

Alle godtgjørelser til representantskapets medlemmer – Reisegodtgjørelse, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste – dekkes av eierkommunene. Selskapet selv dekker kun årlig godtgjørelse til representantskapets leder.

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende	Inntil kr. 3 300,-
Legitimerte tap av inntekt ved refusjon til arbeidsgiver	I sin helhet
Ulegitimerte utgifter til nødvendig barnepass, landbruksvikar, pass av foreldre	2 020,-
Ulegitimerte tap av inntekt	1 170,-

Vedtak/Innstilling til representantskapet:
Innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 07/2023: HVITVASKINGSREGLEMENT OG DAGLIG LEDERS RAPPORT TIL STYRET FOR 2022

Daglig leder redegjorde saken.

Innstilling:

Daglig leders hvitvaskingsrapport for 2022 med hvitvaskingsrutiner, opplæringsprogram og risikovurdering for 2023 for Salten kommunerevisjon IKS godkjennes.

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

SAK 08/2023: EVENTUELT

Ingen saker under eventuelt.

Bodø, den 28. april 2023.

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Utskrift sendes:

Medlemmer og varamedlemmer i styret for Salten kommunerevisjon IKS
Fauske Revisjon
Salten kontrollutvalgsservice

HOVEDUTSKRIFT

Tirsdag den 23. mai 2023 kl. 1200 på Fauske Hotell, Fauske ble det avholdt møte i representantskapet for Salten kommunerevisjon IKS.

Til stede:

Espen Rokkan, Bodø
Arild Mentzoni, Bodø
Gunnar Skjellvik, Gildeskål
Arild Kjerpeseth, Meløy
Turid Willumstad, Fauske
Andre Kristoffersen, Beiarn
Marit Stemland, Steigen

Forfall:

Charlotte Ringkjøb, Bodø
Britt Kristoffersen, Hamarøy. Vara ikke valgt
Paal Robert Haagenen, Saltdal. Vara ikke innkalt grunnet forfall meldt dagen før møtet
Thomas Danielsen, Steigen.
Eirik Stendal, vara Sørfold. Ikke fått opplysninger om valg av nytt fast medlem

Øvrige:

Liv Anne Kildal, daglig leder
Johan A. Bakke, styrets leder

Det var sendt ut skriftlig innkalling og saksliste til møtet den 29. mars 2023. Sakspapirene ettersendt 27.april

Til behandling forelå:

Sak 01/2023: Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling med saksliste ble enstemmig godkjent.

Sak 02/2023: Valg av to representanter til å underskrive protokollen

Vedtak:

Espen Rokkan og Arild Mentzoni enstemmig valgt.

Sak 03/2023: Valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse

Styrets innstilling:

1. Revisors honorar for 2022 fastsettes til kr. 37 500,- eksklusiv merverdiavgift.
2. Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 04/2023: Årsberetning og regnskap 2022

Styrets innstilling:

1. Årsberetning for 2022 tas til orientering.
2. Årsregnskapet for 2022 fastsettes slik det foreligger med et overskudd på kr. 294 697.
3. Overskuddet overføres til annen egenkapital og benyttes til finansiering av bestilt forvaltningsrevisjon hos ekstern leverandør i 2023..

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 5/2023: Fastsetting av godtgjørelse til styre og representantskap

Styrets innstilling:

Godtgjørelse til styret og representantskapet fastsettes slik med virkning fra dato:

Styret	Ny sats
Styrets leder årlig godtgjørelse	22 200,-
Styrets nestleder årlig godtgjørelse	11 900,-
Styrets øvrige medlemmer årlig godtgjørelse	8 800,-
Møtegodtgjørelse per møte alle medlemmer	1 480,-
Styrets leder årlig telefongodtgjørelse	760,-
Representantskapet	
Representantskapets leder årlig godtgjørelse	8 800,-
All godtgjørelse til representantskapets medlemmer – Reisegodtgjørelse, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste Dekkes av eierkommunene. Selskapet selv dekker kun årlig Godtgjørelse til representantskapets leder.	
Erstatning tapt arbeidsfortjeneste	
Selvstendig næringsdrivende	Inntil kr. 3 300,-
Legitimerte tap av inntekt ved refusjon til arbeidsgiver	I sin helhet
Ulegitimerte utgifter til nødvendig barnepass, landbruksvikar, pass av foreldre	2 020,-
Ulegitimerte tap av inntekt	1 170,-

Vedtak:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 6/2023: Fastsetting av budsjettramme for 2024

Styrets innstilling:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5% til kr. 12 440 000,-.

Omforent forslag:

Representantskapet vedtar å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5,5 % til kr 12 500 000,-

Vedtak

Representantskapet vedtar å fastsette budsjettrammen for 2024 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 5,5 % til kr 12 500 000,-

Sak 7/2023: Eventuelt

Mulighet for å avlegge representantskapsmøter digitalt for fremtiden. Ref Lov om interkommunale selskap §9 kan representantskapet treffe vedtak om at møter kan gjennomføres som fjernmøter:

'Representantskapet kan treffe vedtak om at møter kan gjennomføres som fjernmøter. Fjernmøter innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for representantskapsmøte, gjelder også for fjernmøter'

Vedtak:

Representantskapet i Salten kommunerevisjon vedtar at selskapets møter kan avholdes som fjernmøter.

Bodø, den 23. mai 2022.

Liv Anne Kildal
Daglig leder/referent

Espen Rokkan

Arild Mentzoni

Utskrift sendes:

Deltakende kommuner v/ordfører

Medlemmer og varamedlemmer i styret for Salten kommunerevisjon IKS

Representanter og vararepresentanter i representantskapet for Salten kommunerevisjon IKS

Fauske Revisjon AS

Salten kontrollutvalgsservice v/Lars Hansen

MØTEPROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET SALTEN KONTROLLUTVALGSSERVICE KO

Møtedato: Fredag 9. juni 2022 kl. 12.00– 14.00

Møtested: Møterom Energi, Scandic Havet, Bodø

Medlemmer, forfall og vara:

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

Øvrige:

Sekretariatsleder Lars Hansen
Revisor Jan-Erik Opli

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Det fremkom ikke merknader.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
1/23	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
2/23	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
3/23	Regnskap og årsmelding 2022
4/23	Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027
5/23	Formalisering av samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon
6/23	Lønnsfastsettelse daglig leder
7/23	Eventuelt

1/23 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Forslag til vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

2/23 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

- 1.
2.

Omforent forslag:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Espen Rokkan
2. Idar Mohaug

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Espen Rokkan
2. Idar Mohaug

3/23 Regnskap og årsmelding 2022

Forslag til vedtak:

Regnskap 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Årsmelding 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Regnskap og årsmelding oversendes eierkommunene til orientering.

Representantskapet ber daglig leder ta opp med tidligere vertskommune spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler til oppgavefelleskapet.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt. Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Regnskap 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Årsmelding 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Regnskap og årsmelding oversendes eierkommunene til orientering.

Representantskapet ber daglig leder ta opp med tidligere vertskommune spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler til oppgavefelleskapet.

4/23 Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027

Forslag til vedtak:

1. Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 611 000	2 715 000	2 823 000	2 936 000
Totalinntekt	2 611 000	2 715 000	2 823 000	2 936 000
Deflator	4 %	4%	4 %	4%

- Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
 Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 611 000
 Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 611 000
 De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

Omforent forslag

- Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Totalinntekt	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Deflator	5 %	4%	4 %	4%

- Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
 Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Totalinntekt	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Deflator	5 %	4%	4 %	4%

- Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
 Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

5/23 Formalisering av samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon

Forslag til vedtak:

Representantskapet / styret slutter seg at sekretariatet går i dialog med revisor om utarbeidelse av avtale mellom kontrollutvalg og revisjon, bl.a med avklaring av omfang av og frister for leveranse.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet / styret slutter seg at sekretariatet går i dialog med revisor om utarbeidelse av avtale mellom kontrollutvalg og revisjon, bl.a med avklaring av omfang av og frister for leveranse.

6/23 Lønnsfastsettelse daglig leder

Daglig leder forlot møtet under behandlingen av saken

Forslag til vedtak:

Saken var lagt frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Lønn justeres med kjøpekraftsutvikling med virkning fra og med sist lønnsfastsettelse 1.5.2020, til og med forventet utvikling til og med 2023. Med virkning fra 1.5.2023 fastsettes lønn daglig leder dermed til kr 1 044 000.

Vedtak:

Lønn justeres med kjøpekraftsutvikling med virkning fra og med sist lønnsfastsettelse 1.5.2020, til og med forventet utvikling til og med 2023. Med virkning fra 1.5.2023 fastsettes lønn daglig leder dermed til kr 1 044 000.

7/23 Eventuelt

Det kom ikke frem ytterligere saker til behandling.

Vi bekrefter med våre signaturer innholdet i protokoll fra representantskapets møte på Bodø, 9. juni 2023:

Idar Mohaug [Jun 12, 2023 20:35 GMT+2]

Idar Mohaug

Espen Rokkan [Jun 12, 2023 11:12 GMT+2]

Espen Rokkan

protokoll REP SKAP møte 09062022

Final Audit Report

2023-06-12

Created:	2023-06-12
By:	Lars Hansen (lars@sekretariatet.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAY9xxJ3jjEheo5XkNq9psEpznN2_u_Eft

"protokoll REP SKAP møte 09062022" History

- Document created by Lars Hansen (lars@sekretariatet.no)
2023-06-12 - 8:11:12 AM GMT- IP address: 185.67.42.138
- Document emailed to espen@pbl.no for signature
2023-06-12 - 8:11:53 AM GMT
- Email viewed by espen@pbl.no
2023-06-12 - 9:07:15 AM GMT- IP address: 104.47.11.254
- Signer espen@pbl.no entered name at signing as Espen Rokkan
2023-06-12 - 9:12:30 AM GMT- IP address: 46.15.31.93
- Document e-signed by Espen Rokkan (espen@pbl.no)
Signature Date: 2023-06-12 - 9:12:32 AM GMT - Time Source: server- IP address: 46.15.31.93
- Document emailed to ijmoaug@gmail.com for signature
2023-06-12 - 9:12:33 AM GMT
- Email viewed by ijmoaug@gmail.com
2023-06-12 - 6:28:25 PM GMT- IP address: 77.18.63.184
- Signer ijmoaug@gmail.com entered name at signing as Idar Mohaug
2023-06-12 - 6:35:48 PM GMT- IP address: 77.18.63.184
- Document e-signed by Idar Mohaug (ijmoaug@gmail.com)
Signature Date: 2023-06-12 - 6:35:50 PM GMT - Time Source: server- IP address: 77.18.63.184
- Agreement completed.
2023-06-12 - 6:35:50 PM GMT

Salten kontrollutvalgsservice

Årsregnskap 2022

Kommunalt oppgavefelleskap

Innholdsfortegnelse

Hovedoversikt.....	2
Balanseregnskap.....	4
Detaljert driftsregnskap	5
Noter til regnskapet	6
Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler	6
Note 2 Arbeidskapital.....	6
Note 3 Egenkapital	6
Note 4 Lønn til ledende personer og styre.....	6
Note 5 Revisjonshonorar.....	6
Note 6 Inntekter	6

Hovedoversikt

Driftsregnskap	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsje tt 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter:				
Salgsinntekter	-	-	-	1 412 586
Refusjoner	2 080 290	2 271 483	2 271 483	-
Overføringer	140 000	-	-	21 973
Andre driftsinntekter	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	2 220 290	2 271 483	2 271 483	1 434 559
Driftsutgifter:				
Lønn inkl. sosiale utgifter	1 618 134	1 700 422	1 700 422	1 155 401
Kjøp av varer og tjenester	333 995	391 061	391 061	257 185
Overføringer	35 483	40 000	40 000	21 973
Kalkulatoriske avskrivninger	-	-	-	-
Andre driftsutgifter	-	-	-	-
Sum driftsutgifter:	1 987 612	2 131 483	2 131 483	1 434 559
Driftsresultat:	232 678	140 000	140 000	-
Finansposter:				
Renteinntekter	-	-	-	-
Renteutgifter	129	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-
Mottatte avdrag på lån	-	-	-	-
Motpost kalkulatoriske avskrivninger	-	-	-	-
Ordinært resultat (Res. før interne finansieringstransaksjoner)	232 549	140 000	140 000	-
Interne finansieringstransaksjoner:				
Avsetninger	232 549	140 000	140 000	-
Bruk av tidligere avsetninger	-	-	-	-
Brukt til finansiering av utgifter i kapitalregnskap	-	-	-	-
Regnskapsmessig resultat (Res. etter interne finansieringstransaksjoner)	-	-	-	-

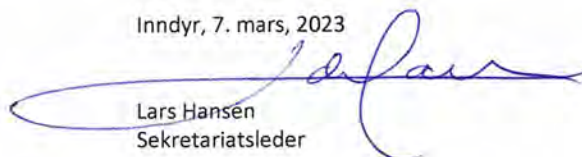
Balanseregnskap

Balanseregnskap		
EIENDELER:	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	-	-
Utstyr, maskiner og transportmidler	-	-
Utlån	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Pensjonsmidler	-	-
Sum anleggsmidler	-	-
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer	504 395	256 911
Premieavvik	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	-
Kasse, postgiro og bankinnskudd	65 603	58 089
Sum eiendeler	569 998	315 000
EGENKAPITAL OG GJELD:		
Egenkapital		
Disposisjonsfond	92 549	-
Bundne driftsfond	140 000	140 000
Ubundne kapitalfond	-	-
Bundne kapitalfond	-	-
Regnskapsmessig overskudd	-	-
Regnskapsmessig underskudd	-	-
Likviditetsreserve	-	-
Kapitalkonto	-	-
Langsiktig gjeld		
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Pensjonsforpliktelser	-	-
Sertifikater	-	-
Andre lån	-	-
Kortsiktig gjeld		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	337 449	175 000
Derivater	-	-
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	569 998	315 000

Detaljert driftsregnskap

Detaljert driftsregnskap	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Ansvar: 1055 Salten Kontrollutvalgsservice				
Funksjon: 110 Kontroll og revisjon				
10100 FAST LØNN	1 301 492	1 370 000	1 370 000	911 077
10500 ANNEN LØNN OG TR. PL. GODTGJ.	8 288	6 300	6 300	7 783
10501 HONORARER	80 000	78 800	78 800	37 800
10800 GODTGJØRELSE FOR FOLKEVALGTE	22 200	-	-	12 600
10902 ULYKKES- OG GR. LIV FORSIKRING	2 527	-	-	-
10904 PENSJONSINNSKUDD - KLP	124 708	168 484	168 484	129 780
10990 ARBEIDSGIVERAVGIFT	78 919	76 838	76 838	56 361
11000 KONTORMATERIELL	17 227	20 000	20 000	18 838
BEVERTN. V/MØTER, KURS O.L.- ikke				
11151 momskomp.berettiget	6 684	7 000	7 000	4 597
Post, banktjenester, telefon,				
11300 internett/bredbånd	-	10 000	10 000	9 840
11301 GEBYRER BANK	7 937	-	-	-
11302 TELEFON/FAX	12 862	15 000	15 000	6 114
11304 PORTO	552	-	-	-
11400 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	15 000	15 000	15 000	-
11500 OPPLÆRING/KURS	5 400	60 000	60 000	-
11604 OPPG.PL - REISE/KOST	59 585	70 000	70 000	55 411
11650 ANDRE OPPG.PL.GODTGJØRELSER	895	-	-	185
11705 IKKE OPPG.PL. - UTGIFTER/UTLEGG - REISE	6 723	-	-	872
11900 LEIE AV LOKALER OG GRUNN	74 031	74 061	74 061	53 328
11950 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER O.L.	40 862	60 000	60 000	43 628
12000 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV DRIFTSMIDLE	37 987	-	-	11 802
Konsulent tjenester/tjenester som erstatter				
12700 tjenesteproduksjon	48 250	60 000	60 000	52 570
14290 MERVERDIAVGIFT SOM GIR RETT TIL MOMSKOM	35 483	40 000	40 000	21 973
15001 ANDRE RENTEUTGIFTER	129	-	-	-
15400 AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	92 549	-	-	-
15500 AVSETNING TIL BUNDNE FOND	140 000	140 000	140 000	-
Sum utgifter	2 220 290	2 271 483	2 271 483	1 434 559
17290 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-35 483	-40 000	-40 000	-21 973
17500 REFUSJON FRA KOMMUNER	-2 184 807	-2 231 483	-2 231 483	-1 365 547
Vertskommunens andel	-	-	-	-47 039
Sum inntekter	-2 220 290	-2 271 483	-2 271 483	-1 434 559
Sum funksjon: 110 Kontroll og revisjon	-	-	-	
Sum ansvar: 1055 Salten Kontrollutvalgsservice	-	-	-	

Inndyr, 7. mars, 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Virksomhetens regnskap er ført i samsvar med kommuneloven og tilhørende forskrifter og god kommunal regnskapskikk. De kommunale regnskapsprinsipper innebærer blant annet at inntekter og utgifter er ført etter bruttoprinsippet og utgifter/inntekter er ført etter anordningsprinsippet som betyr at alle kjent inntekter og utgifter medtas i drifts- eller investeringsregnskapet.

Salten kontrollutvalgsservice sitt regnskap for 2022 er fra og med 2022 ført som en egen separat enhet. Tidligere år har regnskapet vært en del av Gildeskål kommunes regnskap, og derfor har også regnskapsoppstillingene hatt noen mangler. Det er ikke tatt stilling til revisors anmerkning vedrørende spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fra tidligere vertskommune Gildeskål til oppgavefellesskapet. Dette må avklares i 2023.

Gildeskål kommunes andel av «refusjon fra eierkommuner» har tidligere år framkommet som et underskuddet til ansvar 1055 i kommuneregnskapet. I hovedoversikten framkommer det som en inntekt sammen med refusjon fra øvrige eierkommuner. Fra 2022 faktureres Gildeskål kommune på samme måte som øvrige kommuner og det fremkommer derfor korrekt på hovedoversiktene.

Note 2 Arbeidskapital

Arbeidskapital en måleenhet som sier noe om selskapets disponible likviditet etter at alle bokførte kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle bokførte kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler). Nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt.

Omløpsmidler	Kr 569 998
Kortsiktig gjeld	Kr 337.449
Endring arbeidskapital	Kr 232 549

Note 3 Egenkapital

Virksomhetens egenkapital pr 31.12.2022 består av et budnet driftsfond på kr 140 000 og et disposisjonsfond på kr 92 549. Disposisjonsfondet består i sin helhet av regnskapsmessig mindreforbruk i 2022.

Note 4 Lønn til ledende personer og styre

	Regnskap 2022
Daglig leder, lønn inkl. pensjon	Kr 1 129 140
Honorar til styret	Kr 80 000

Note 5 Revisjonshonorar

	Regnskap 2022
Fauske revisjon AS	Kr 26 250 inkl. mva

Note 6 Inntekter

Inntektene har i 2022 bestått av momskompensasjon for merverdiavgift kr 35 483 og inntekter fra deltakerkommunene kr 2 184 807.

Salten Kontrollutvalgsservice

Kommunalt oppgavefelleskap

2022

Årsberetning 2022

Innledning

Salten kontrollutvalgsservice er et kommunalt oppgavefelleskap opprettet i medhold av kommunelovens kapittel 19. Formålet er å levere sekretariats tjenester til kontrollutvalgene i kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy Saltdal, Steigen og Sørfold. Virksomheten startet opp 1. august 2005 som er vertskommunesamarbeid, men ble omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap i 2021.

Virksomheten rapporterer i samsvar med krav til gjeldende krav til årsberetning, jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Representantskap

Representantskapet består av 1 representant fra hver kommune, valgt av kommunestyret i den respektive kommune blant kontrollutvalgets medlemmer. Representantskapet har ikke opprettet eget styre, slik kommuneloven § 19-3 gir en mulighet for. Representantskapet har hatt følgende sammensetning i 2022:

Kommune	Representant	Funksjon
Beiarn	Terje Johan Solhaug	Medlem
Bodø	Espen Rokkan	Leder
Fauske	Jørn Stene	Medlem
Gildeskål	Gunnar Skjellvik	Medlem
Hamarøy	Fred.Eddy Dahlberg	Medlem
Meløy	Hans Ove H. Hagen	Medlem
Rødøy	Sindre Stordal	Medlem
Saltdal	Wenche Skarheim	Medlem
Steigen	Thomas Danielsen	Medlem
Sørfold	Jannike Moen	Nestleder (til 23.3.2023)
Sørfold	Idar Mohaug	Medlem (fra 23.3.2023)

Verv i virksomheten godtgjøres som følger fra og med 1.1.2022: Leder kr 25 000, Nestleder kr 15 000, Øvrige medlemmer kr 5 000 per år. Møtegodtgjørelse kr 2 000 per møte. I valgperioden 2019-2023 har representantskapet foretatt gjennomgang av godtgjørelser i sitt møte i 2022.

Representantskapets aktivitet

Det er gjennomført ett møte i 2022, med behandling av årsregnskap og årsmelding for 2021, budsjett for 2023 og økonomiplan for 2023-2026.

Ansatte

Lars Hansen har besatt en 100 % stilling som sekretariatsleder i 2022. Lønn for sekretariatsleder utgjør kr 900 000 per år.

Ronny Seljeseth har besatt en 100 % stilling som seniorrådgiver fra og med 20. juni 2022.

Kontorlokaler / arbeidsmiljø

Kontorsted for sekretariatet er i leide lokaler i kontorbygg på Inndyr.

Arbeidsmiljøet i virksomheten er godt, og det er et godt samarbeid mellom sekretariat og kontrollutvalg. Det foreligger ingen kjente trusler mot arbeidsmiljøet.

Sykefraværet i virksomheten var 1,3 % i 2022, hvilket er en liten økning fra 2021.

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljøet.

Aktivitet

I 2022 ble det gjennomført 52 møter i kontrollutvalg i deltagerkommunene. For 2021 var tilsvarende tall 43. Fordelingen mellom kommunene var som følger i 2022:

Kommune	Antall møter
Beiarn	4
Bodø	7
Fauske	6
Gildeskål	4
Hamarøy	5
Meløy	5
Rødøy	4
Saltdal	6
Steigen	7
Sørfold	4

Tiltak for utvikling og økt kompetanse

I valgår, og de to påfølgende årene gjennomføres folkevalgtopplæring og fagsamlinger for kontrollutvalgenes medlemmer. Grunnet pandemien ble det ikke gjennomført fagsamling i 2022. Sist gjennomførte tiltak var folkevalgtopplæring november 2019.

Sekretariatet er medlem av Norges kommunerevisorforbund og i Forum for kontroll og tilsyn. De bidrar med råd og veiledning, i tillegg til arenaer for utvikling av nettverk og kompetanse.

Regnskap

Samlede utgifter utgjør kr 1 987 612 (2021: 1 434 559, 2020: kr 1 452 159, 2019: kr 1 510 288). Opprinnelig budsjett var kr 2 131 483.

Samlede inntekter utgjør kr 2 220 290 (2021: 1 434 559, 2020: kr 1 347 998, 2019: kr 1 319 802) og består av inntekter fra de deltagende kommunene.

Bundet driftsfond utgjør kr 140 000. Med avsetning etter regnskapsåret 2022 er disposisjonsfondet kr 92 549.

Oversikt over fordeling av utgifter er sendt deltagerkommunene. Utgiftsfordelingen kommunene imellom er gjennomført i henhold til vedtektenes bestemmelser om dette.

Revisors beretning datert 5.6.2023 har en konklusjon om årsregnskapet med forbehold, idet det ikke er tatt stilling til om pensjonsforpliktelsen til de ansatte i Salten kontrollutvalgsservice KO skal overføres fra Gildeskål kommune (tidligere vertskommune) til selskapet. Revisor nevner det samme forholdet i nummerert brev datert 16.5.2023

Likestilling

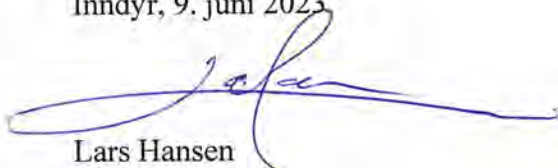
Representantskapet har i 2022 bestått av 2 kvinner og 8 menn (20 % hhv 80 %)

Representantskapets leder er mann, nestleder er kvinne (50 % hhv 50 %)

Virksomhetens to ansatte er menn (100 %)

Det er ikke iverksatt eller planlagt iverksatt tiltak for å fremme likestilling etter formålet i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Inndyr, 9. juni 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder
Saltens kontrollutvalgsservice

Protokoll fra møte 5. mai 2023.

Møtestart kl. 13.15.

Møteslutt kl. 14.45.

Møtested: Salten Brann IKS, Albertmyra.

I fravær av leder og nestleder i representantskapet ble Marlen Rendall Berg valgt som møteleder.

Sak nr: 23-01

Fortegnelse over representantskapets medlemmer:

	Representanter
BEIARN KOMMUNE	Håkon Sæther
BODØ KOMMUNE	Ola Smeplass Ole Henrik Hjartøy
FAUSKE KOMMUNE	Marlen Rendall Berg Trine Nordvik Løkås
GILDESKÅL KOMMUNE	Bjørn Magne Pedersen Ida K. Heen
HAMARØY KOMMUNE	Jan-Folke Sandnes
MELØY KOMMUNE	Ken Henry Solhaug Jim Helge Andersen
SALTDAL KOMMUNE	Sverre Breivik Jim Hansen
STEIGEN KOMMUNE	Åse Refsnes
SØRFOLD KOMMUNE	Gisle Erik Hansen Kolbjørn Mathisen

I tillegg møtte følgende:

Iris Salten IKS:

- Trud Berg styreleder
- Bjørn Ove Moum adm.dir

Gjenbruksuka:

- Carina Rist

Sak nr: 23-02
Beslutningssak

Godkjenning av innkalling til generalforsamling.

Vedtak:

Innkalling til representantskapets møte godkjennes.
Innkommen sak tas inn i egen sak 23-10.

Sak nr: 23-03
Beslutningssak

Valg av deltagere til å underskrive protokoll fra møte.

Vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen fra møte:

Ida Heen
Gisle Hansen

Sak nr: 23-04
Beslutningssak

Årsregnskap for 2022 og styrets årsberetning for 2022.

Utsendt årsregnskap for 2022 ble behandlet

- Resultatregnskap og balanse med tilhørende noter og kontantstrømanalyse.
- Årsoppgjørdisposisjon (disponering av overskudd).
- Styrets årsberetning
- Revisors beretning.

Vedtak:

Styrets årsberetning for 2022 tas til orientering.

Resultatregnskap for 2022 med balanse og noter per 31.12.2022 godkjennes.

Selskapets resultat i 2022 viser et årsresultat etter skatt på kr. 4 962 239 (overskudd) etter mottatt utbytte og overskudd av selvkostområdet.

Styret foreslår at morselskapets resultat kr. 4 962 239, disponeres slik:

Til egenkapital	kr. 1 031 674
Til Irisfondet	kr. 3 930 565

Revisor beretning for 2022 tas til orientering.

Sak nr: 23-05
Beslutningssak.

Fastsettelse av godtgjørelser for 2023-24.

Anbefaling.

Valgkomiteén anbefaler representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Fastsettelse av godtgjørelser til styre

Styrets godtgjøring 2022

Fast årlig godtgjørelse

<i>Styrets leder</i>	<i>kr. 64 000</i>
<i>Styrets nestleder</i>	<i>kr. 37 000</i>
<i>Styremedlem</i>	<i>kr. 28 000</i>
<i>Styrets varamedlemmer</i>	<i>kr. 7 500</i>

Møtegodtgjøring pr. møte kr. 1 500

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende ulegitimert kr. 2 500

Etter krav fra arbeidsgiver / pr. møte inntil kr. 2 300

Reiser dekkes etter kommunenes reiseregulativ.

Godtgjørelsen foreslås endret i 2024.

Vedtak:

Godtgjørelse fra 1.mai. 2023:

Fast årlig godtgjørelse

<i>Styrets leder</i>	<i>kr. 64 000</i>
<i>Styrets nestleder</i>	<i>kr. 37 000</i>
<i>Styremedlem</i>	<i>kr. 28 000</i>
<i>Styrets varamedlemmer</i>	<i>kr. 7 500</i>

Møtegodtgjøring pr. møte kr. 1 500

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende ulegitimert kr. 2 500

Etter krav fra arbeidsgiver / pr. møte inntil kr. 2 300

Reiser dekkes etter kommunenes reiseregulativ.

Godtgjørelsen endres i møte for 2024.

Sak nr: 23-06
Beslutningssak

Fastsettelse av revisors godtgjørelse for 2022.

Vedtak:

Representantskapet fastsetter revisors honorar for 2022 til kr 196 000 (ekskl. mva.).

Sak nr: 23-07
Beslutningssak

Valg av styremedlemmer og varamedlemmer.

Valgkomitéen består av Ida Pinnerød, Bjørn Magne Pedersen og Marlen Rendall Berg (valgt i 2021 for 2 år).

Styret har inneværende år hatt følgende sammensetning:

Navn	Valgt inn	Kommune	Funksjon	
Trud Berg	2022	Bodø	Styreleder	
Hilde Furuseth Johansen	2015	Gildeskål	Nestleder	På valg
Frode Schjenken Jensen	2022	Bodø	Styremedlem	
Trond Heimtun	2022	Fauske	Styremedlem	
Lars Arve Jakobsen	2017	Bodø	Styremedlem	På valg
Marit Holmvaag Mehus	2020	Steigen	Styremedlem	
Karen Marie Braseth (ansatterrepresentant)	2021		Styremedlem	På valg
Ole Petter Nybakk	2015	Beiarn	1.vara	På valg
Greta Johanne Solfall	2015	Meløy	2. vara	På valg
Tora Wårheim Johansen	2022	Saltdal	3. vara	

Valgkomiteens innstilling til styret i Iris Salten IKS:

Trud Berg	2022	Styreleder	2022-2024
Trond Heimtun	2022	Nestleder styre	2022-2024
Lars Arve Jakobsen	2017	Styremedlem	2023-2025
Frode Schjenken Jensen	2022	Styremedlem	2022-2024
Trine Nordvik Løkås	NY 2023	Styremedlem	2023-2025
Marit Falch Holmvaag	2020	Styremedlem	2022-2024

Ole Petter Nybakk	2015	1. Vara til styre	2023-2025
Tora Wårheim Johansen	2022	2. Vara til styre	2022-2024
	2023	3. Vara til styre	NY

3. vara: Jim Helge Andersen

Vedtak:

Til styre i Iris Salten IKS velges:

Navn	Valgt inn	Kommune	Funksjon
Trud Berg	2022	Bodø	Styreleder
Trond Heimtun	2022	Fauske	Nestleder
Frode Schjenken Jensen	2022	Bodø	Styremedlem
Trine Nordvik Løkås	2023	Fauske	Styremedlem
Lars Arve Jakobsen	2017	Bodø	Styremedlem
Marit Holmvaag Mehus	2020	Steigen	Styremedlem
Karen Marie Braseth (ansattrepresentant)	2021		Styremedlem
Ole Petter Nybakk	2015	Beiarn	1.vara
Tora Wårheim Johansen	2022	Saltdal	2. vara
Jim Helge Andersen	2023	Meløy	3. vara

Sak nr: 23-08
Beslutningssak

Valg av styrets nestleder

Vedtak:

Styrets nestleder i Iris Salten IKS velges Trond Heimtun.

Sak nr: 23-09
Beslutningssak

Valg av representanter til interkommunalt klageorgan.

I henhold til Renovasjonsforskriften §15, kan klager på vedtak fattet av kommunene eller Iris Salten IKS som er delegert myndighet i henhold til forskriften, påklages til interkommunalt klageorgan.

Interkommunalt klageorgan består av:

Gisle Hansen (leder)
Fredric Persson
Mette Bjørnevik

Valgkomiteens innstilling er at følgende velges for 2 år:

Gisle Hansen (leder)
Kristin Schjenken Navjord medlem
Walter Pedersen medlem

Godtgjøring - Interkommunalt klageorgan for Iris Salten IKS 2023:

Timehonorar ~~pr.time~~ /minimumsats kr. 825/ kr. 2 000

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Valgkomiteens innstilling godtgjøring - Interkommunalt klageorgan for Iris Salten IKS 2023:

Timehonorar ~~pr.time~~ /minimumsats kr. 900/ kr. 2 200

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Vedtak:

Til interkommunalt klageorgan velges:

Gisle Hansen (leder)

Kristin Schjenken Navjord medlem

Walter Pedersen medlem

Kandidatene velges for 2 år (følger valgåret).

Vedtak:

Godtgjørelse for interkommunalt klageorgan:

Timehonorar pr time / minimumsats kr. 900/ kr. 2 200

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Sak nr: 23-10

Beslutningssak

Eventuelt.

Det foreslås fra Salten Regionråd at prosjektet Drømmer i Salten, Salten Kultursamarbeid, innvilges kr 680 000 fra Irisfondet fra ubenyttede midler i 2022.

Vedtak:

Drømmer i Salten, Salten Kultursamarbeid innvilges kr 680 000 fra Irisfondet av ubenyttede midler i 2022.

Bodø 5.5.23

Referent:

Bjørn Ove Moum

Adm.dir.

Ida Heen

Gisle Hansen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 7 pages before this page
Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

Ida Karine Heen

364e486f-ff84-4342-b8c5-16d71967b4e4 - 2023-05-10 23:02:11 UTC +03:00
BankID - 8ede5401-e7c6-4088-83ef-d584c1f815f1 - NO

Gisle Erik Hansen

70c6b98a-6a87-4c66-b36f-6be51105d04b - 2023-05-19 12:21:40 UTC +03:00
BankID - 242c90db-3615-4131-bc81-3012721280f3 - NO

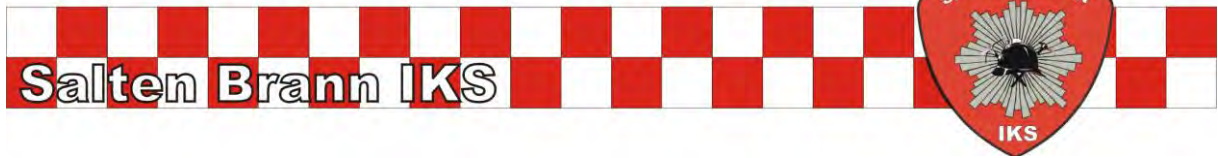
authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Bodø 23. juni 2023

Saksbehandler: Per Gunnar Pedersen
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no

Til
Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS

PROTOKOLL FRA REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS – FREDAG 23. JUNI 2023

SAKSLISTE

Sak 10/23	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 11/23	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 12/23	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
Sak 13/23	Revisjon av budsjett- og økonomiplan for Salten Brann IKS 2023 - 2026
Sak 14/23	Endring av selskapsavtalen for NKS110 IKS
Sak 15/22	Eventuelt

Møtet ble gjennomført via Teams.

Sak 10/23 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Kommune	Navn	Vararepresentanter
Beiarn kommune	Andre Kristoffersen	Rune Jørgensen
		Marit Moldjord
	Torbjørn Grimstad	Håkon Sæther
		Frank Vilhelmsen
Bodø kommune	Ida Marie Pinnerød	Linda T Moen
		Ola Smeplass
	Ole Henrik Hjartøy	Paro Nina Lyngmo
		Janne Ellingsen
Fauske kommune	Marlen Rendall Berg	Lars Petter Rekkedal
		Ronny Borge
	Trine Nordvik Løkås	Kassandra E B Petsa
		Nils Christian Steinbakk
Gildeskål kommune	Bjørn Magne Pedersen	Kathrine Moan Larsen
		Geir Olsen
	Ida K. Heen	Ola Kaldager
		Anne Wiik
Hamarøy kommune	Britt Kristoffersen	Elin Eidsvik
	Jan-Folke Sandnes	Heidi Kalvåg
Meløy kommune	Sigurd Stormo	Ken-Henry Solhaug
	Jim Helge Andersen	Marthe Barvik
Saltdal kommune	Sverre Breivik	Rune Berg
	Jim Hansen	Gøran Andreassen
Steigen kommune	Aase Refsnes	Øystein Laxaa
	Rita Lorentsen	Rita Lorentsen
Sørfold kommune	Gisle Erik Hansen	Sten Robert Hansen
	Kolbjørn Mathisen	Daniel Koskinen
		Unn Karin Pedersen
		Rune Edvardsen
Værøy kommune	Susan Berg	Bente Grovassbakk
	Rita Adolfsen	Asbjørn Myklebust
		Jill Arntsen

Representantskapets behandling:

Representanter til stede i møtet er markert med uthevet skrift.

Sak 11/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Representantskapets behandling:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Sak 12/23 Valg av to til å underskrive protokollen - digitalt

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen digitalt:

1. *Marlen Rendall Berg*
2. *Jan-Folke Sandnes*

Representantskapets behandling:

Følgende ble valgt til å underskrive protokollen digitalt:

1. *Marlen Rendall Berg*
2. *Jan-Folke Sandnes*

Sak 13/23 Revisjon av budsjett- og økonomiplan for Salten Brann IKS 2023 - 2026

Styrets innstilling til vedtak for representantskapet:

1. *Driftsbudsjett og økonomiplan 2023 – 2026 inklusiv kjent lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige nye forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets drift med en samlet kommunal finansiering på kr. **96 327 285**.*
2. *Salten brann skal iverksette effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer, og legger til grunn at nye tjenester finansieres ekstraordinært, ut over nivå for kommunal deflator.*
3. *Materiellinvesteringer i økonomiplanperioden reduseres fra kr. 70 000 000 til kr. 30 000 000.*
4. *Investeringsplan for 2023 på kr 11 700 000 vedtas. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 12 000 000,- med mulighet til å forsere investering for 2024 med ytterligere kr. 10 000 000 ved behov i 2023.*
5. *Øvre grense for lån settes til kr. 70 000 000 i økonomiplanperioden 2023 – 2026 jfr. vedtatt selskapsavtale.*
6. *Tilknytningsavgift iht. ny §7 fastsettes til kr. 1 300 000 for årsbudsjett 2023.*
7. *Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr. 35 388 150,- for år 2023. Det beregnes prisvekst på prismodell med 5 % fra 1. april 2023.*
8. *Kommunal finansiering for feiing på kr. 8 804 900 danner grunnlaget for den kommunale feieavgiften som vedtas av den enkelte kommune iht. fordelingsnøkkel i denne saken. Sats er:*

- a. For bolig; kr. 255 pr. år.
 - b. For fritidsbolig; kr. 158 pr. år
9. Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht. til økonomiplanen.
- a. Kr. 690 991 (2023), kr. 8 400 084 (2024), kr. 13 519 094 (2025) og kr. 16 009 098 (2026)
 - b. Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland samt ivareta framtidige materiellinvesteringer som følge av statlige vedtak og pålegg.
 - c. Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2025.
10. Bruk av fond godkjennes til drift
- a. Bruk av disposisjonsfondet til drift kr. 1 324 834.
 - b. Bundet fond feiertjenesten til drift kr. 3 219 964.
 - c. Bundet fond profilering kr. 20.000 for 2023.
11. Fremføring av tidligere års merforbruk på til sammen kr. 8 500 000 godkjennes etter følgende plan:
- a. Inndekning 2024; kr. 3 500 000.
 - b. Inndekning 2025; kr. 2 500 000.
 - c. Inndekning 2026; kr. 2 500 000.
12. Bruk av premiefondet i Bodø pensjonskasse godkjennes, for dekking av alle pensjonskostnader, oppad begrenset til kr. 22 000 000 for 2023.

Representantskapets behandling:

Behandlingen av sak 13/23 utsettes.

Sak 14/23 Endring av selskapsavtalen for NKS110 IKS

Styrets innstilling til vedtak for representantskapet:

1. Styret anbefaler representantskapet å vedta de endringer som tilligger eierne å vedta belyst i denne saken, herunder:
 - a. Kapittel 3 – Endring av ordlyd i formålet.
 - b. Kapittel 6 – Endringer i andre forpliktelser herunder økt låneramme.
 - c. Kapittel 17 - Drift av selskapet, presisering som følge av endringer i formål.

Representantskapets behandling:

1. Styret anbefaler representantskapet å vedta de endringer som tilligger eierne å vedta belyst i denne saken, herunder:
 - a. Kapittel 3 – Endring av ordlyd i formålet.
 - b. Kapittel 6 – Endringer i andre forpliktelser herunder økt låneramme.
 - c. Kapittel 17 - Drift av selskapet, presisering som følge av endringer i formål.

Sak 15/22 Eventuelt

Forslag til vedtak:

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Electronically signed / Elektronisk underskrevet / Elektronisk underskrevet / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/nb/document-check/ebedd80a-a2a3-4277-b357-7222b24c47c0>

 visma sign

www.vismasign.com

Representantskapets behandling:

-----O-----

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 5 pages before this page

Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 5 sider før denne side

Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

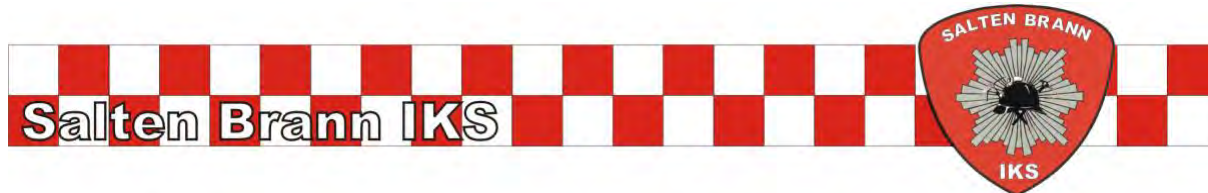
representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Saksbehandler: Per Gunnar Pedersen
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no

Bodø 7. august 2023

*Til
Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS*

PROTOKOLL FRA REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS – MANDAG 7. AUGUST 2023

SAKSLISTE

Sak 16/23	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 17/23	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 18/23	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
Sak 19/23	(Opprinnelig sak 13/23) Revisjon av budsjett- og økonomiplan for Salten Brann IKS 2023 - 2026
Sak 20/22	Eventuelt

Møtet ble gjennomført via Teams.

Sak 16/23 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Kommune	Navn	Vararepresentanter
Beiarn kommune	Andre Kristoffersen	Rune Jørgensen
		Marit Moldjord
	Torbjørn Grimstad	Håkon Sæther
		Frank Vilhelmsen
		Linda T Moen
Bodø kommune	Ida Marie Pinnerød	Ola Smeplass
		Paro Nina Lyngmo
	Ole Henrik Hjartøy	Janne Ellingsen
		Lars Petter Rekkedal
Fauske kommune	Marlen Rendall Berg	Ronny Borge
		Kassandra E B Petsa
	Trine Nordvik Løkås	Nils Christian Steinbakk
		Kathrine Moan Larsen
		Geir Olsen
Gildeskål kommune	Bjørn Magne Pedersen	Ola Kaldager
	Ida K. Heen	Anne Wiik
Hamarøy kommune	Britt Kristoffersen	Elin Eidsvik
	Jan-Folke Sandnes	Heidi Kalvåg
Meløy kommune	Sigurd Stormo	Ken-Henry Solhaug
	Jim Helge Andersen	Marthe Barvik
Saltdal kommune	Sverre Breivik	Rune Berg
	Jim Hansen	Gøran Andreassen
Steigen kommune	Aase Refsnes	Øystein Laxaa
	Rita Lorentsen	Rita Lorentsen
Sørfold kommune	Gisle Erik Hansen	Sten Robert Hansen
		Daniel Koskinen
	Kolbjørn Mathisen	Unn Karin Pedersen
		Rune Edvardsen
		Bente Grovassbakk
Værøy kommune	Susan Berg Kristiansen	Asbjørn Myklebust
	Rita Adolfsen	Jill Arntsen

Representantskapets behandling:

Representanter til stede i møtet er markert med uthevet skrift.

Sak 17/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Representantskapets behandling:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Sak 18/23 Valg av to til å underskrive protokollen - digitalt

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen digitalt:

1. *Ida Marie Pinnerød*
2. *André Kristoffersen*

Representantskapets behandling:

Følgende ble valgt til å underskrive protokollen digitalt:

1. *Ida Marie Pinnerød*
2. *André Kristoffersen*

Sak 19/23 (Opprinnelig sak 13/23) Revisjon av budsjett- og økonomiplan for Salten Brann IKS 2023 - 2026

Styrets innstilling til vedtak for representantskapet:

1. *Driftsbudsjett og økonomiplan 2023 – 2026 inklusiv kjent lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige nye forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets drift med en samlet kommunal finansiering på kr. **96 327 285**.*
2. *Salten brann skal iverksette effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer, og legger til grunn at nye tjenester finansieres ekstraordinært, ut over nivå for kommunal deflator.*
3. *Materiellinvesteringer i økonomiplanperioden reduseres fra kr. 70 000 000 til kr. 30 000 000.*
4. *Investeringsplan for 2023 på kr 11 700 000 vedtas. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 12 000 000,- med mulighet til å forsere investering for 2024 med ytterligere kr. 10 000 000 ved behov i 2023.*
5. *Øvre grense for lån settes til kr. 70 000 000 i økonomiplanperioden 2023 – 2026 jfr. vedtatt selskapsavtale.*
6. *Tilknytningsavgift iht. ny §7 fastsettes til kr. 1 300 000 for årsbudsjett 2023.*
7. *Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr. 35 388 150,- for år 2023. Det beregnes prisvekst på prismodell med 5 % fra 1. april 2023.*
8. *Kommunal finansiering for feiing på kr. 8 804 900 danner grunnlaget for den kommunale feieavgiften som vedtas av den enkelte kommune iht. fordelingsnøkkel i denne saken. Sats er:*

- a. For bolig; kr. 255 pr. år.
 - b. For fritidsbolig; kr. 158 pr. år
9. Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht. til økonomiplanen.
- a. Kr. 690 991 (2023), kr. 8 400 084 (2024), kr. 13 519 094 (2025) og kr. 16 009 098 (2026)
 - b. Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland samt ivareta framtidige materiellinvesteringer som følge av statlige vedtak og pålegg.
 - c. Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2025.
10. Bruk av fond godkjennes til drift
- a. Bruk av disposisjonsfondet til drift kr. 1 324 834.
 - b. Bundet fond feiertjenesten til drift kr. 3 219 964.
 - c. Bundet fond profilering kr. 20.000 for 2023.
11. Fremføring av tidligere års merforbruk på til sammen kr. 8 500 000 godkjennes etter følgende plan:
- a. Inndekning 2024; kr. 3 500 000.
 - b. Inndekning 2025; kr. 2 500 000.
 - c. Inndekning 2026; kr. 2 500 000.
12. Bruk av premiefondet i Bodø pensjonskasse godkjennes, for dekking av alle pensjonskostnader, oppad begrenset til kr. 22 000 000 for 2023.

Representantskapets behandling:

Beiarn kommune fremmet følgende forslag til nytt punkt 1 i styrets innstilling som følger;

1. Driftsbudsjett og økonomiplan 2023 – 2026 inklusiv kjent lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige nye forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets drift med en samlet kommunal finansiering på kr. 95 200 000.

Avstemming (Totalt 22 stemmer jfr. § 8, krav om simpelt flertall):

1. Beiarn kommunes forslag til endring:
 - a. For; Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Steigen, Hamarøy og Sørfold (2+1+1+1+1+1 → 7 stemmer)
 - b. Mot Bodø, Meløy, Værøy, Fauske (9+3+2+1 → 15 stemmer)

Forslaget falt, 7 mot 15 stemmer.

2. Styrets innstilling:
 - a. For; Bodø, Meløy, Værøy, Fauske (9+3+2+1 → 15 stemmer)
 - b. Mot; Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Steigen, Hamarøy og Sørfold (22 – 15 → 7 stemmer)

Forslaget er vedtatt, 15 mot 7 stemmer.

Vedtaket

1. Driftsbudsjett og økonomiplan 2023 – 2026 inklusiv kjent lønns- og prisvekst, estimert pensjonskostnad (BKP) samt øvrige nye forutsetninger vedtas og legges til grunn for selskapets drift med en samlet kommunal finansiering på kr. **96 327 285**.
2. Salten brann skal iverksette effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer, og legger til grunn at nye tjenester finansieres ekstraordinært, ut over nivå for kommunal deflator.
3. Materiellinvesteringer i økonomiplanperioden reduseres fra kr. 70 000 000 til kr. 30 000 000.
4. Investeringsplan for 2023 på kr 11 700 000 vedtas. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 12 000 000,- med mulighet til å forsere investering for 2024 med ytterligere kr. 10 000 000 ved behov i 2023.
5. Øvre grense for lån settes til kr. 70 000 000 i økonomiplanperioden 2023 – 2026 jfr. vedtatt selskapsavtale.
6. Tilknytningsavgift iht. ny §7 fastsettes til kr. 1 300 000 for årsbudsjett 2023.
7. Inntektsmål for markedsavdelingen settes til kr. 35 388 150,- for år 2023. Det beregnes prisvekst på prismodell med 5 % fra 1. april 2023.
8. Kommunal finansiering for feiing på kr. 8 804 900 danner grunnlaget for den kommunale feieavgiften som vedtas av den enkelte kommune iht. fordelingsnøkkel i denne saken. Sats er:
 - a. For bolig; kr. 255 pr. år.
 - b. For fritidsbolig; kr. 158 pr. år
9. Avsetning til bundet fond 110-nødsentral godkjennes iht. til økonomiplanen.
 - a. Kr. 690 991 (2023), kr. 8 400 084 (2024), kr. 13 519 094 (2025) og kr. 16 009 098 (2026)
 - b. Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem for 110-nødsentralen i Nordland samt ivareta framtidige materiellinvesteringer som følger av statlige vedtak og pålegg.
 - c. Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2025.
10. Bruk av fond godkjennes til drift
 - a. Bruk av disposisjonsfondet til drift kr. 1 324 834.
 - b. Bundet fond feiertjenesten til drift kr. 3 219 964.
 - c. Bundet fond profilering kr. 20.000 for 2023.
11. Fremføring av tidligere års merforbruk på til sammen kr. 8 500 000 godkjennes etter følgende plan:
 - a. Inndekning 2024; kr. 3 500 000.
 - b. Inndekning 2025; kr. 2 500 000.
 - c. Inndekning 2026; kr. 2 500 000.
12. Bruk av premiefondet i Bodø pensjonskasse godkjennes, for dekking av alle pensjonskostnader, oppad begrenset til kr. 22 000 000 for 2023.

Sak 20/22 Eventuelt

Gjennomføring av nytt eiermøte for Salten Brann IKS

Forslag til vedtak:

Leder rep skap foreslår nytt eiermøte, onsdag kl. 1000, den 20. september 2023.

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no / Elektronisk underskrevet

https://sign.visma.net/nb/document-check/5e7668ec-9c79-4ad6-8760-7310c94787cf

Representantskapets behandling:

Rep skap vedtar nytt eiermøte, onsdag kl. 1000, den 20. september 2023. Møtet skal finne sted i Bodø.

-----O-----

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 6 pages before this page
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene

Møtebok

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. 30. og 31. mai 2023

Forum for
kontroll og tilsyn

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Definisjoner.....	3
1.2. Formål.....	4
1.3. Presiseringer og avgrensninger.....	4
1.4. Sentrale bestemmelser.....	4
2. Anbefalinger	5
2.1 Protokollens innledende opplysninger.....	5
2.2 Protokollering av sakene.....	5
2.2.1 Forslag til vedtak.....	5
2.2.2 Behandling.....	5
2.2.3 Vedtak.....	6
1.3 Godkjenning av protokoll.....	7
1.4 Offentliggjøring og publisering av protokoll.....	7
Vedlegg 1: Protokollering av habilitet	8
Vedlegg 2: Protokollering av lukking av møte	9
Vedlegg 3: Eksempelprotokoll	10

1. Innledning

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021. FKT sluttet seg til prosjektet ved styrevedtak juni 2022. NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder for sekretariatene. Denne anbefalingen omhandler god skikk og praksis for føring av møtebok i kontrollutvalgssekretariatene.

Arbeidsgruppen som har jobbet med denne anbefalingen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT, gruppeleder), Mette Jensen Moen (Rogaland fylkeskommune), Kjell Nordengen (Viken kontrollutvalgssekretariat) og Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF).

En styringsgruppe har stått for bearbeidelse av anbefalingene etter en gjennomført høringsprosess blant medlemmene i NKRF, FKT, mfl. Styringsgruppen har oversendt forslag til anbefalinger til styret i FKT og styret i NKRF. Styringsgruppen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Bjørn Bråthen (NKRF), Carine S. Jøssang (Rogaland Kontrollutvalgssekretariat), Eli Merete Velle (Sekretariatet for kontrollutvalget - Bergen kommune), Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF), Paul Ivar Stenstuen (Konsek Trøndelag) og Pål Ringnes, leder (Viken kontrollutvalgssekretariat).

1.1. Definisjoner

Anbefaling – Anbefalingene gir uttrykk for beste praksis. De er ikke-forpliktende faglige råd for utøvelse av arbeidsoppgavene.

Møtebok – Dokument som er opprettet i tråd med kravene i kommuneloven § 11-4, og som blir brukt synonymt med begrepet møteprotokoll.

Kommune – Brukt som fellesbetegnelse for kommuner og fylkeskommuner.

Kommunestyre – Brukt som fellesbetegnelse for kommunestyre og fylkesting.

Minimumskrav - Med minimumskrav mener vi krav i lov og forskrift, forsvarlig saksbehandling og andre normative krav.

Gradering

- a) **Må** eller **skal** gir uttrykk for minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse.
- b) **Bør** innebærer at en løsning er anbefalt som god praksis for utøvelse av oppgavene
- c) **Kan** betyr en mulig løsning, men som ikke nødvendigvis anses å være beste praksis.

1.2. Formål

Formålet er å gi anbefalinger om hvordan kontrollutvalgssekretariatene skal føre protokoll fra kontrollutvalgsmøter.

Anbefalingene skal bidra til beste praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

1.3. Presiseringer og avgrensninger

Anbefalingene gjelder både for kommunale og fylkeskommunale sekretariat.

Anbefalingene tar ikke hensyn til om maler for saksbehandlingssystem må tilpasses.

Anbefalingen omfatter ikke oppsett av sakliste og innsyn i protokoller.

Anbefalingen omfatter heller ikke bruken av hjemler knyttet til habilitets- og lukningsvurderinger.

1.4. Sentrale bestemmelser

Det skal føres møtebok fra møter i folkevalgte organer. Det rettslige grunnlaget er kommuneloven § 11-4, møtebok.

2. Anbefalinger

2.1 Protokollens innledende opplysninger

1. Protokollen skal inneholde innledende opplysninger:
 - Navn «kontrollutvalget i xx kommune»
 - Tid og sted for møtet
 - Møtende medlemmer, eventuelle forfall og vara
 - Andre møtende og helst i hvilke(n) sak(er) de møtte i
 - Hvilke saker som ble behandlet i møtet:
 - Saklisten skal være en fullstendig liste over saker behandlet i møtet. Sakene skal ha nummerering.

2.2 Protokollering av sakene

2.2.1 Forslag til vedtak

2. Sekretariatets forslag til vedtak i saken bør stå i protokollen.

2.2.2 Behandling

3. Saksopplysningene under behandling bør være kortfattet.
4. I de sakene det blir gitt en orientering bør det inngå i protokollen hvem som orienterte og hva det ble orientert om.
5. Oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder har, når det foreligger saklig interesse, rett til å få uttalelsene sine til saken protokollert. Det enkelte medlem har rett til å få protokollført en kort, saklig og relevant forklaring på egen stemmegivning.

Habilitet

6. For vurdering av habilitet gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel II og kommuneloven § 11-10.
7. Vurdering og vedtak om habilitet er prosessuelt og skal protokolleres under «behandling». Hjemmelen for inhabilitet skal tas inn i møteboken.
8. For eksempel på protokollering av habilitet, se vedlegg 1 *Protokollering av habilitet*.

Fritak av personlige grunner

9. Det skal komme frem av møteboken dersom et medlem blir fritatt for behandlingen av en sak etter kommuneloven § 11-11 om personlige grunner. Hjemmelen for fritaket skal tas inn i møteboken.

Lukking av møte

10. For lukking av møtet gjelder bestemmelsene i kommuneloven § 11-5 og forvaltningslovens § 13. Hjemmelen for lukkingen skal tas inn i møteboken.
11. Vedtak om lukking av møte er prosessusult og protokolleres under «behandling».
12. For eksempel på lukking av møte, se vedlegg 2 *Protokollering av lukking av møte*.

Votering

13. Ved votering skal protokollen inneholde opplysninger om resultatet av avstemningen og hvilke partier/hvem som stemte på hvilket forslag til vedtak. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det er en eller flere uavhengige i organet, skal personene det gjelder navngis.
- Eksempler på formuleringer når vedtaket er enstemmig:
 - «*sekretariats forslag ble enstemmig vedtatt*»
 - «*forslaget fra NN ble enstemmig vedtatt*»
 - «*omforent forslag ble enstemmig vedtatt*»
 - Eksempel på formulering ved delt stemmegiving:
 - *Kontrollutvalget vedtok forslaget fra NN med 3 stemmer (H og 2 Ap) mot 2 stemmer (FrP og V).* Dersom medlemmer fra samme parti stemmer ulikt brukes navn og partitilhørighet ved oppgivelse av hvem som stemte hva.

2.2.3 Vedtak

14. Protokollen skal inneholde hvilket vedtak som ble truffet i hver enkelt sak.
15. Sekretariatet bør bidra til at vedtakene kan leses selvstendig og er så presise som mulig.
16. Vedtakenes gyldighet er ikke avhengig av at protokollen er godkjent.

1.3 Godkjenning av protokoll

17. Kontrollutvalget har flere valgmuligheter når protokollen skal godkjennes:

- a) Godkjenning av protokoll som siste sak i inneværende møte. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.
- b) Godkjenning etter nærmere avtale. For eksempel ved at leder har fått fullmakt. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.
- c) Godkjenning av protokoll i påfølgende møte som egen sak.

1.4 Offentliggjøring og publisering av protokoll

18. Møteboken bør gjøres offentlig tilgjengelig så snart som mulig etter møtet.

19. Møteboken er et offentlig dokument og skal være offentlig tilgjengelig. Unntak gjelder bare i de tilfeller der det er konkrete opplysninger som:

- a) er underlagt taushetsplikt
- b) kan unntas fra innsyn med hjemmel i lov

20. Hvis vedtaket inneholder taushetspliktbelagt informasjon, må denne informasjonen sladdes i den offentlige versjonen av møteboken. All informasjon skal fortsatt komme frem av møteboken som ikke er offentlig.

Vedlegg 1: Protokollering av habilitet

Lovhjemmel: Forvaltningsloven §§ 6 og 8

Når et medlem har meldt fra før møtet om forhold som kan gjøre hen inhabil

Varamedlem bør innkalles til møtet for å delta i avgjørelsen i saken.

I protokoll:

NN hadde før møtet gitt beskjed om forhold som kunne gjøre hen inhabil da hen (grunnen). NN fratrådte ved avgjørelsen. Varamedlem NN tiltrådte og deltok i avgjørelsen om inhabilitet. / Ev. Ingen varamedlemmer hadde anledning til å delta i avgjørelsen om inhabilitet.

Spørsmålet om habilitet blir reist i møtet

I protokoll:

NN tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hen (grunnen). N fratrådte ved avgjørelsen. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalgets avgjørelse av habilitetsspørsmålet

I protokoll:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at NN ikke er inhabil etter forvaltningslovens § 6 første / andre ledd.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at NN er inhabil etter forvaltningslovens § 6 (eksakt lovhjemmel).

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (H og 2 Ap) mot 2 stemmer (FrP og V) at NN er habil/inhabil etter forvaltningslovens § 6 (eksakt lovhjemmel). (Dersom medlemmer fra samme parti stemmer ulikt bruk navn og partitilhørighet ved oppgivelse av hvem som stemte hva.)

Kommentar: Under kontrollutvalgets behandling av habilitetsspørsmålet må eksakt lovhjemmel inn. Det vil ofte være § 6 annet ledd. Det er sjelden et kontrollutvalgsmedlem er nærstående til en part i en sak slik at det faller inn under første ledd. Det kan være tilfellet ved at privatpersoner sender henvendelse til kontrollutvalget eller ved valg av revisor.

Hvor i protokollen føres vedtak i habilitetsspørsmål

Både behandling og avgjørelse av habilitetsspørsmålet bør føres under møtebehandling. Dette fordi avgjørelse av inhabilitet er et prosessuelt anliggende og ikke en realitetsavgjørelse av den saken som er til behandling.

Vedlegg 2: Protokollering av lukking av møte

Lovhjemmel: KommuneLOven § 11-5, forvaltningsLOven § 13

Debatt om lukking av møte

Et folkevalgt organ eller møtelederen kan vedta at en debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. En avstemning om eventuell lukking av et møte skal holdes i åpent møte.

I protokollen:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Leder vedtok at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi partitilhørighet eller person) mot 2 stemmer (angi) at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi partitilhørighet eller person) mot 2 stemmer (angi) at debatten om lukking av møtet skulle skje i åpent møte. Dette forutsetter at leder er blant de 3 som stemte for åpent møte da leder alene kan vedta at debatten skal skje i lukket møte.

Kontrollutvalgets avgjørelse om å lukke møte

I protokollen:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å ikke lukke møtet på grunn av manglende hjemmel.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi) mot 2 stemmer (angi) å ikke lukke møtet på grunn av manglende hjemmel.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet etter kommuneLOvens § 11-5 (angi konkret hjemmel, f.eks. kommuneLOvens § 11-5 annet ledd annet punktum)

Hvor i protokollen føres vedtak om lukking av møte

Både behandling og avgjørelse om lukking av møte føres under møtebehandling. Dette er et prosessuelt spørsmål og ikke knyttet til realitetsavgjørelsen i saken.

Vedlegg 3: Eksempelprotokoll

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget i X kommune

Dato: xx.xx.xxxx kl. xx:xx

Sted: Møterom, bygning

Arkivsak: xxxxxxxx/xx

Til stede: Leder NN (parti)
Nestleder NN (parti),
Medlem NN (parti),
Medlem NN (parti),
Medlem NN (parti)

Møtende
varamedlemmer:

Forfall:

Andre: Fra administrasjonen møte:
Tittel, navn og eventuelt hvilke saker

Fra XX revisjon møte
Tittel, navn og eventuelt hvilke saker

Protokollfører: Tittel, navn, xx kontrollutvalgssekretariat

(Dersom noen deltar digitalt angi dette. Hvis et medlem deltar digitalt, er det et fjernmøte. Det kan da ikke behandles saker som skal gå for lukket møte.)

Møteinnkallingen og sakslisten ble godkjent. Hvis det er merknader, skriv inn dette.

- Under merknader skal sekretariatet notere avvik fra ordinær saksbehandling. Dette kan eksempelvis være:
 - Merknader til innkalling og dagsorden
 - Eksempel: «*Det var ingen merknader til innkallingen*»
 - Eksempel: «*NN ba om at sak xx ble behandlet tidlig i møtet*»
 - Rekkefølgen sakene ble behandlet i
 - Eksempel: «*Sak xx ble behandlet før sak yy, ellers i oppsatt rekkefølge.*»
 - Permisjoner
 - Eksempel: «*NN ble permittert fra møtet etter behandling av sak xx*»

(Hvis sakene ikke behandles i sakskartets rekkefølge, skriv inn dette. Er det mye endringer, kan en løsning være å skrive inn rekkefølgen for alle saker. Er det en liten endring kan en mulighet være: Sak 26/22 ble behandlet før sak 25/22, ellers i oppsatt rekkefølge. Se ellers anbefalingene om protokollens innledende opplysninger.

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
23/22	19/00233-28	XX	2
24/22	19/00235-6	XX	4
25/22	20/00130-7	XX	5
26/22	22/00062-6	XX	6
27/22	22/00078-1	XX	7
28/22	19/00238-22	XX	8
29/22	19/00236-26	XX	9
30/22	19/00172-40	XX	10

Møtet hevet kl. xx.xx

Sted, xx.xx.xxxx

NN
Leder

(Eventuelt flere navn, noen bruker hele utvalget.)

Saker til behandling

23/22 XX

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i X kommune	xx.xx.xxxx	23/22

Sekretariatets forslag til vedtak/innstilling:

(Følger av saksfremlegget hva som skal stå her)

Kontrollutvalgets møtebehandling

Her inntas:

- Behandlingen og avgjørelsen om lukking av møtet.
- Behandlingen og avgjørelsen om inhabilitet
- Fritak etter kommunelovens § 11-11 av personlige grunner
- Hvem som orienterte/presenterte saken og kort hva det ble orientert om.
- Hvilke forslag som ble fremsatt og av hvem, eventuelt at det var et omforent forslag.
- Protokolltilførsler

Votering

(Ved votering skal protokollen inneholde opplysninger om resultatet av avstemningen og hvilke partier som stemte på hvilket forslag til vedtak. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det er en eller flere uavhengige i organet, bør personene det gjelder navngis.)

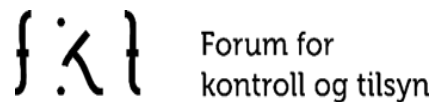
Vedtak i kontrollutvalget

(Protokollen skal inneholde hvilket vedtak som ble truffet i hver enkelt sak.)

Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene

Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF 30. og 31. mai 2023

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Definisjoner	3
1.2. Formål.....	4
1.3. Presiseringer og avgrensinger	5
1.4. Sentrale bestemmelser	5
2. Anbefalinger	5
2.1. Møte 1: Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.....	5
2.2. Oppgaver mellom bestillingsmøte og prosjektplanmøte (møte 1 og 2).....	7
2.3. Møte 2: Behandling av prosjektplan for bestilt FR og EK.....	7
2.4. Oppgaver mellom prosjektplanmøte og rapportmøte (møte 2 og 3).....	8
2.5. Møte 3: Behandling av rapport fra gjennomført FR og EK.....	9
2.6. Oppgaver mellom rapportmøte og oppfølgingsmøte (møte 3 og 4)	10
2.7. Møte 4: Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til FR og EK.....	10

1. Innledning

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021. FKT sluttet seg til prosjektet ved styrevedtak juni 2022. NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder for sekretariatene. Denne anbefalingen omhandler god skikk og praksis for bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Arbeidsgruppen som har jobbet med denne anbefalingen har bestått av Tobias Langseth (leder av arbeidsgruppa, SE-KON), Gunhild Berg (Viken kontrollutvalgssekretariat), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Kari Louise Hovland (Kontrollutvalgssekretariat innlandet, KSI) og Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF).

En styringsgruppe har stått for bearbeidelse av anbefalingene etter en gjennomført høringsprosess blant medlemmene i NKRF, FKT, mfl. Styringsgruppen har oversendt forslag til anbefalinger til styret i FKT og styret i NKRF. Styringsgruppen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Bjørn Bråthen (NKRF), Carine S. Jøssang (Rogaland Kontrollutvalgssekretariat), Eli Merete Velle (Sekretariatet for kontrollutvalget - Bergen kommune), Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF), Paul Ivar Stenstuen (Konsek Trøndelag) og Pål Ringnes, leder (Viken kontrollutvalgssekretariat).

1.1. Definisjoner

Anbefaling – Anbefalingene gir uttrykk for beste praksis. De er ikke-forpliktende faglige råd for utøvelse av arbeidsoppgavene.

Forvaltningsrevisjon (FR) – Revisjonsoppdrag med et innhold som oppfyller definisjonen i kommuneloven § 23-3 og som utføres i tråd med RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Eierskapskontroll (EK) – Revisjonsoppdrag med et innhold som oppfyller definisjonen i kommuneloven § 23-4 og som utføres i tråd med RSK 002 Standard for eierskapskontroll.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – Dokument utarbeidet og behandlet i tråd med reglene i kommuneloven §§ 23-3 og 23-4.

Prosjektplan – Dokument opprettet i tråd med RSK 001 punkt 8 og/eller RSK 002 punkt 8.

Nasjonal tilsynskalender – Database opprettet som ledd i gjennomføringen av Statsforvalternes samordningsoppdrag, jf. kommuneloven §§ 30-6 og 30-7.

Kommune – Brukt som fellesbetegnelse for kommuner og fylkeskommuner.

Kommunestyre – Brukt som fellesbetegnelse for kommunestyre og fylkesting.

Saksutredning – Dokument som belyser et saksforhold i forbindelse med et folkevalgt organs behandling. Typisk innhold er sakens bakgrunn, beskrivelse av faktiske og rettslige forhold av betydning, saksbehandlers vurdering samt forslag til vedtak. I den grad et slikt dokument har vedlegg, bør disse være spesifisert og opplistet.

Oppdragsansvarlig revisor – Utpekt person i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10, med rolle og oppgaver som definert i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og/eller RSK 002 Standard for eierskapskontroll punkt 1 til 3.

Minimumskrav - Med minimumskrav mener vi krav i lov og forskrift, forsvarlig saksbehandling og andre normative krav (for eksempel revisjonsstandarder).

Gradering

Anbefalingene er gradert på følgende måte:

- a) **Må** eller **skal** gir uttrykk for minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse.
- b) **Bør** innebærer at en løsning er anbefalt som beste praksis for utøvelse av oppgavene
- c) **Kan** betyr en mulig løsning, men som ikke nødvendigvis anses å være beste praksis.

1.2. Formål

Formålet med anbefalingen er å gi relevant veiledning til kontrollutvalgssekretariat om arbeidet som følger av foreliggende plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Anbefalingen kan også anvendes på andre bestillinger så langt det passer.

Anbefalingene skal bidra til beste praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

1.3. Presiseringer og avgrensinger

Anbefalingene gjelder både for kommunale og fylkeskommunale sekretariat.

Revisjonsprosjekter som helt eller delvis er aktuelle å gjennomføre i samarbeid mellom flere kommuner faller utenfor formålet for denne anbefalingen.

Anbefalingene omfatter ikke sekretariatets og kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

1.4. Sentrale bestemmelser

Det rettslige grunnlaget for anbefalingene er kommuneloven kapittel 23, forskrift om kontrollutvalg og revisjon, lovens forarbeider, relevante tolkningsuttalelser og veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift.

Sekretariatet utfører saksforberedelse, iverksetting av vedtak og andre administrative oppgaver for kommunens kontrollutvalg i samsvar med kommuneloven § 23-7.

Det følger av kommuneloven § 23-7 femte ledd at den som utfører sekretariatsoppgaver er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Sekretariatets utredningsplikt samsvarer i stor grad med kommunedirektørs plikt til å sørge for forsvarlig utredning av saker som legges frem for folkevalgte organer. Dette innebærer at utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak og at relevante parter skal være hørt.

2. Anbefalinger

2.1. Møte 1: Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Oppgaver før møtet

1. Sekretariatet bør avklare bestillingsprosessen med kontrollutvalget og kommunens revisor så tidlig som mulig i valgperioden. I denne forbindelse setter sekretariatet seg inn i avtaler med revisor som regulerer bestillingsprosedyren.
2. Sekretariatet bør forsikre seg om at kommunens revisor deltar i møter (fysisk eller digitalt) hvor utvalget skal bestille forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

Saksutredning

3. En bestilling vil i utgangspunktet være forankret i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Dersom planen ikke har prioriterte områder, bør sekretariatet i saksutredningen legge opp til at det blir en drøfting i møtet om valg av tema.
5. Kontrollutvalget kan be kommunens revisor utarbeide et notat til bruk i forbindelse med kontrollutvalgets diskusjon og prioritering av aktuelle bestillinger. Dette kan eksempelvis være prosjektutviklingsnotat eller foranalyse.
6. Saksutredningen bør oppgi tilgjengelige ressurser for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
7. Gjennomføringen av et prosjekt innen en gitt frist kan kreve mer enn tilgjengelige budsjettmidler. I slike tilfeller må sekretariatet utrede om det er rom for andre løsninger enn at kontrollutvalget fremmer sak for kommunestyret om ekstrabevilgninger.
8. Utredningsplikten innebærer at sekretariatet gjør egne vurderinger for å skaffe et best mulig beslutningsunderlag i forbindelse med bestillingen. Dette gjelder uavhengig av om det er innhentet dokumentasjon, innspill og vurderinger fra andre.

Forslag til vedtak

9. Forslag til bestillingsvedtak skal inneholde definerte fagområder og kan også angi ett eller flere tema.
10. Forslag til bestillingsvedtak bør inneholde leveringstidspunkt for prosjektplanen til sekretariatet.

Vedlegg

11. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll bør følge saken.

Kontrollutvalgets møte

12. Viktige innspill og føringer fra kontrollutvalget bør gå fram av møteboken.
13. Vedtaket må, sammen med saksbehandlingen i kontrollutvalgets møte, gi nok informasjon til at revisor kan gjennomføre prosjektet og utarbeide prosjektplan.

2.2. Oppgaver mellom bestillingsmøte og prosjektplanmøte (møte 1 og 2)

14. Sekretariatet skal sende bestillingen til revisor etter at kontrollutvalget har fattet vedtak.
15. Når sekretariatet har mottatt prosjektplan fra revisor bør sekretariatet vurdere om prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets føringer. Sekretariatet kan eksempelvis vurdere:
 - a) Er problemstillingene hensiktsmessige for å undersøke formålet med bestillingen?
 - b) Passer leveringstidspunkt og ressursramme til kontrollutvalgets møter og ressurser?
 - c) Beskriver revisor metodevalg?
 - d) Har prosjektplanen en egnet avgrensning, eller legger den opp til å svare ut mer/ mindre enn problemstillingene?
16. Dersom det uansett grunn oppstår tvil om kontrollutvalget og revisor har lik forståelse av oppdraget, skal sekretariatet så langt som mulig sørge for at spørsmålet blir avklart med oppdragsansvarlig revisor i forkant av møtet hvor prosjektplanen behandles av kontrollutvalget.
17. Sekretariatet bør avklare om revisor deltar i møtet når prosjektplanen er til behandling.

2.3. Møte 2: Behandling av prosjektplan for bestilt FR og EK

Saksutredning

18. Revisors prosjektplan bør behandles som egen sak i utvalget.
19. Saksutredningen skal, basert på prosjektplanen, beskrive formulerte problemstillinger, forventet ressursbruk og annen informasjon av betydning for kontrollutvalgets behandling av prosjektplanen.
20. Saksutredningen skal inneholde vurderinger fra sekretariatets side. Dersom prosjektet går ut over tilgjengelige budsjettmidler, skal saksutredningen si noe om mulige løsninger.

Forslag til vedtak

21. Forslag til vedtak bør formuleres slik at prosjektplanen kan ligge til grunn for revisors arbeid.

22. Dersom prosjektet går utover tilgjengelige budsjettmidler, skal forslag til vedtak avklare hvordan dette kan løses.

Vedlegg

23. Revisors prosjektplan skal vedlegges saken.

Kontrollutvalgets møte

24. I møtet må det avklares hvordan innspill og signaler som kommer fra kontrollutvalget skal presiseres. Dette kan for eksempel tas med i vedtak eller under behandling i møteboken.

2.4. Oppgaver mellom prosjektplanmøte og rapportmøte (møte 2 og 3)

25. Dersom revisor ser behov for justering av problemstillinger under gjennomføringen av et bestilt prosjekt, skal sekretariatet sørge for at dette avklares med kontrollutvalget på en egnet måte. Slike avklaringer bør skje skriftlig.
26. Sekretariatet bør holde seg orientert om fremdriften i bestilte prosjekter, og skal informere kontrollutvalget dersom det oppstår vesentlige avvik i avtalt leveringstidspunkt. Rapporteringsrutiner kan avtales med revisor.
27. Sekretariatet må vurdere om rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og hvilken innstilling utvalget kan komme med på bakgrunn av rapporten. Sekretariatet kan eksempelvis vurdere:
 - a) Er (alle) problemstillingen(e) fra prosjektplanen svart ut i rapporten?
 - b) Går det tydelig frem hvilke avvik revisjonen avdekker, og hvordan disse blir vurdert opp mot revisjonskriteriene?
 - c) Er høringsuttalelse fra kommunedirektøren / selskapet / eierrepresentanten med?
28. Dersom sekretariatet vurderer at rapporten ikke er i tråd med kontrollutvalgets bestilling, skal dette tas opp og avklares med oppdragsansvarlig revisor på en egnet måte før saken legges frem for kontrollutvalget.
29. Sekretariatet skal registrere rapport i nasjonal tilsynskalender så snart som mulig.
30. Sekretariatet skal gi kommunedirektøren anledning til å avgi uttalelse til kontrollutvalgets sak før kontrollutvalget behandler den. I praksis kan dette løses ved at kommunedirektøren får tilsendt sakspapirer samtidig som utsendelse til utvalget.

Kommunedirektøren kan eventuelt komme med skriftlige merknader og bli innkalt til møtet.

31. Når rapporten gjelder forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper kommunen har eierinteresser i, kan representant(er) fra selskapsledelsen inviteres til møtet for å svare på spørsmål.
32. Når rapporten gjelder eierskapskontroll, kan kommunens eierrepresentant inviteres til møtet for å svare på spørsmål.

2.5. Møte 3: Behandling av rapport fra gjennomført FR og EK

Saksutredning

33. Sekretariatets saksutredning skal redegjøre for undersøkte problemstillinger, revisors konklusjoner og anbefalinger.
34. Saksutredningen skal inneholde sekretariatets vurderinger.

Forslag til vedtak

35. Det bør framkomme av forslag til vedtak at rapporten oversendes kommunestyret for behandling som egen sak.
36. Forslag til vedtak bør være basert på rapportens funn og revisors anbefalinger, og identifisere hvilken oppfølging som er forutsatt.
37. Forslag til vedtak bør inneholde en tidsfrist for skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om oppfølgingen av resultatet av det gjennomførte prosjektet, og kommunestyrets vedtak.

Vedlegg

38. Rapporten samt eventuell uttalelse fra kommunedirektøren til saken skal følge med.

Kontrollutvalgets møte

39. Revisor bør få anledning til å orientere om rapporten i kontrollutvalgets møte.
40. Sekretariatet bør oppfordre til at kontrollutvalgets leder benytter seg av sin møte- og talerett når kommunestyret behandler saker fra kontrollutvalget.

2.6. Oppgaver mellom rapportmøte og oppfølgingsmøte (møte 3 og 4)

41. Sekretariatet skal uten ugrunnet opphold oversende kontrollutvalgets vedtak og rapport til kommunens administrasjon for videre behandling i kommunestyret.
42. Sekretariatet bør, så langt det er adgang til, bidra til at rapporten og kontrollutvalgets vedtak behandles i kommunestyret uten ugrunnet opphold.
43. Sekretariatet bør innen tidsfristen som kommunestyret har vedtatt, be kommunedirektøren om en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om hvordan revisjonsrapporten er fulgt opp av kommuneadministrasjonen. Dersom det ikke er fastsatt en tidsfrist, må sekretariatet selv vurdere tidspunkt for innhenting av informasjon om kommunens oppfølging.
44. Dersom saken gjelder forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper bør det avklares med styreleder eller daglig leder hvordan tilsvarende tilbakemelding fra selskapet skal innhentes, jf. punktet over.
45. Kommunedirektøren kan innkalles til å redegjøre for den skriftlige tilbakemeldingen om oppfølging av resultatene fra gjennomført forvaltningsrevisjon. Det samme gjelder ved oppfølging av resultater fra gjennomført eierskapskontroll.
46. Dersom saken gjelder oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper, kan representant(er) fra selskapsledelsen i tillegg inviteres til å delta.
47. Dersom saken gjelder oppfølgingen av gjennomført eierskapskontroll, kan kommunens eierrepresentant(er) i tillegg inviteres til å delta dersom dette vurderes som hensiktsmessig.

2.7. Møte 4: Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til FR og EK

Saksutredning

48. Kontrollutvalgets oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller skal behandles som egne saker.
49. Utgangspunktet for kontrollutvalgets oppfølging er kommunestyrets vedtak.
50. Saksutredningen må gjengi kommunestyrets vedtak, og redegjøre for andre opplysninger som er relevante for kontrollutvalget.

51. Saksutredningen skal bygge på tilbakemelding fra kommunedirektøren eller selskapet, og den skal inneholde vurderinger fra sekretariatets side.
52. Saksutredningen bør inneholde vurderinger av om kontrollutvalget må fremme sak for kommunestyret eller velge å rapportere på annen måte, for eksempel i kontrollutvalgets årsmelding. Hovedregelen bør være å anbefale at oppfølging av rapporten behandles som egen sak i kommunestyret.

Forslag til vedtak

53. Forslaget til vedtak bør beskrive hvordan kontrollutvalget har gjennomført oppfølgingen, hva som har vært grunnlaget for denne og videre behandling.

Vedlegg

54. Skriftlige tilbakemeldinger om oppfølgingen av resultatene fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll fra revidert/kontrollert enhet skal følge med saken.
55. Rapport fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kan følge med saken.
56. Saksutredningen fra kontrollutvalgets behandling av rapporten kan følge med saken.

Kontrollutvalgets møte

57. Eventuelle merknader til status for oppfølgingen i kommune eller selskap utarbeides med bakgrunn i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget.
58. Det bør avklares hvordan rapportering til kommunestyret skal skje.

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
07/23	Arbeidsmiljøutvalget	09.03.2023

Saksframlegg

Årsrapport fra AMU 2022

Rådmannens innstilling:

AMU tar den framlagte årsrapporten til orientering.

Arbeidsmiljøutvalget 09.03.2023

Behandling

AMU - 07/23 vedtak

AMU tar den framlagte årsrapporten til orientering.

Enstemmig vedtatt.

Bakgrunn:

En av oppgavene til AMU er å utarbeide årsrapport. Ifølge AMU's vedtatte handlingsplan for 2022 skal årsrapporten framlegges årlig på møte i februar.

Arbeidstilsynet gir følgende råd for AMU-s årsrapport:

AMU står fritt i utformingen av rapporten, men den bør inneholde følgende elementer:

- *Fakta om utvalget: Dato for opprettelse av utvalget, antall stemmeberettigede medlemmer, om bedriftshelsetjenesten er medlem, hvilken part som har hatt formannsvervet det siste året og hvor mange møter som har blitt holdt.*
- *Hovedpunktene i utvalgets arbeid: Kort beskrivelse av hvilke oppgaver de har hatt, og hvordan de har deltatt i virksomhetens HMS-arbeid.*

Saksutredning:

Årsrapport for AMU i Beiarn kommune for 2022.

AMU i Beiarn har fra 2022 hatt 8 faste medlemmer med tale-, forslags- og stemmerett. Arbeidsgiver og arbeidstakerne har like mange representanter i utvalget. Bedriftshelsetjenesten Friskhuset har vært representert på noen av møtene som observatør ved Sigrid Aronsen og Jørgen Ulriksen.

Ledervervet i utvalget alternerer mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Funksjonstiden er to år. I 2022 skiftet ledervervet fra arbeidsgiver- til arbeidstakersiden, og Monica Slåttkjær, HTV i Fagforbundet overtok ledervervet, mens Randi Aspmo, HTV i Utdanningsforbundet tok over som nestleder.

Arbeidsmiljøutvalgets sammensetning og møter 2022

AMU 2022 ble konstituert i møtet 24.02.22 og har i perioden hatt følgende sammensetning:

Medlemmer:

Arbeidsgiverrepresentanter

Kari-Marie Sandvik Stenmark

Elisabeth Lilleeng

Freddy Olsen

Yvonne Bell

Varamedlemmer:

Knut Rønnåbakk

Lisbeth Movik

Anne Maren Wasmuth

Frank Movik

Arbeidstakerrepresentanter:

Monica Slåttkjær (Fagforbundet) - leder

Randi Aspmo (Utdanningsforbundet)

Ruth-Marit Trones (Fagforbundet)

Hovedverneombud Julie Kristensen

Leif Bjørnar Olsen

- nestleder Kristine Leiråmo

Sture Moldjord

AMU gjennomførte i 2022 fire møter. Møtene var fordelt gjennom året slik: Februar, juni, september og desember.

I tillegg ble det i mars gjennomført HMS-kurs for medlemmene i AMU og for verneombudene i kommunen. Tillitsvalgte og ledere på ulike nivåer i kommunen var også invitert.

Arbeidsmiljøutvalgets saker 2022

AMU har vedtatt samarbeidsplan med bedriftshelsetjenesten v/Friskgården. Utvalget har også revidert handlingsplanen for AMU for 2022.

AMU har jobbet med avvik og avvikshåndtering, og har i den forbindelse vedtatt «Rutine for melding og oppfølging av HMS-avvik».

AMU har hatt fokus på sykefravær og tall fra sykefraværsmeldinger har vært behandlet kvartalsvis, dvs i tre møter - etter som rapporter har vært tilgjengelig. AMU prøver på denne måten å være en viktig ansvarlig part i sykefraværarbeidet.

AMU har i 2022 også igangsatt arbeid med å opprette tilretteleggingsgruppe – oppfølging av sykefravær. Rutiner rundt tilgjengelig førstehjelpsutstyr på alle arbeidsplasser har også vært oppe som sak.

Alle verneområder har nå sine verneombud på plass, og vernerunder er gjennomført nær sagt i tråd med planen. Dette året er det gjort noen endringer i inndeling av verneområdene.

AMU har fått en rekke orienteringer underveis gjennom året. Det gjelder bl.a. saker om brukerundersøkelser, avvikshåndtering og status HMS-arbeid.

Beiarn kommune ble sommeren 2020 godkjent som trafiksikker kommune, og planen for trafiksikkerhet har vært presentert og behandlet i AMU også i 2022.

AMU fikk en gjennomgang av budsjett og økonomiplan av rådmannen og behandlet saken i tråd med handlingsplanen.

Sakslistene og møtoreferatene har noe sporadisk vært publisert på Beiarn kommunes hjemmeside. På slutten av 2022 fikk kommunen nytt arkivsystem, og innkallinger, sakspapirer og referat legges nå ut i Acos.

SAK 18/23

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
28.08.2023

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Røklund, 18.aug 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget